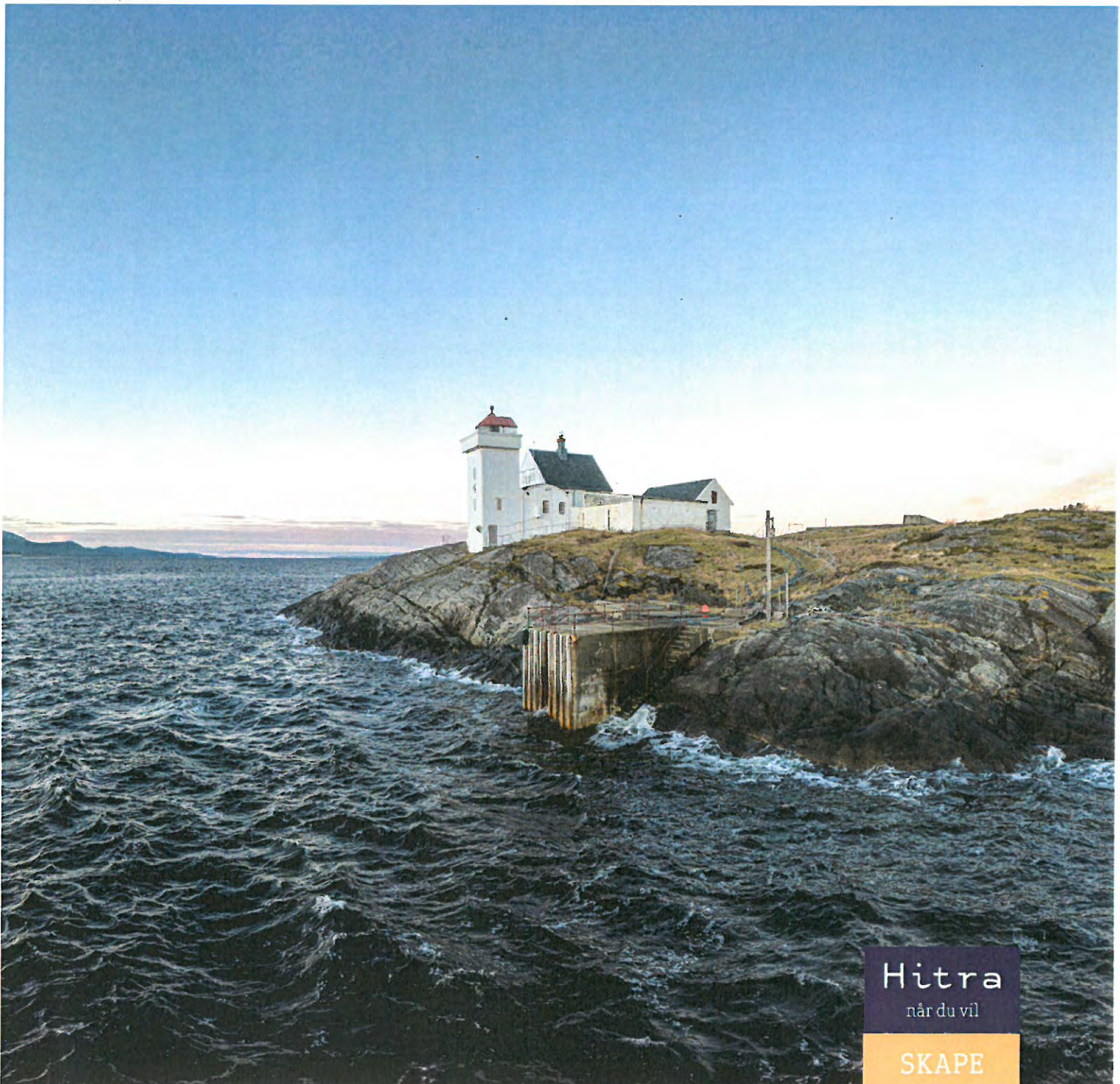

Hitra
kommune

ÅRSBERETNING 2020

Versjon 150421

Hitra
når du vil

SKAPE

ÅRSBERETNING 2020

Innhold

Årsberetning	3
Økonomiske forutsetninger og rammebetingelser	3
Redegjørelse for årsregnskapet	8
Regnskapsresultatet	8
Rammeområdenes regnskap	14
Balansen	22
Lånegjeld	22
Fond	17
Arbeidskapital og likviditet	27
Soliditet	29
Sammendrag balanse	29
Investeringer	30
Utlån	33
Finansiering	33
Rapport etter finansreglementets kap.4	34
Statlige styringssignaler og utvikling i rammebetingelsene	34
Utviklingen i kommunesektoren i 2020	34
Likestilling	34
Diskriminering	35
Etisk standard	35
Framtidsutsikter og endringer i rammebetingelser	36

Vedlegg: Finansrapport 3. tertial 2020

Hitra, 31. desember 2020/26. mars 2021

Ingjerd Astad
Kommunedirektør

May Hårstad Lian
Økonomisjef

Årsberetning

Kommunen skal innen 31. mars hvert år avlegge årsberetning som sammen med årsregnskapet skal vedtas av kommunestyret senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

Hitra kommune oppnådde i 2020 et regnskapsmessig resultat på kr 0. Det ble nødvendig å stryke budsjettert avsetning til disposisjonsfond på grunn av et reelt merforbruk på kr 3,8 mill. Det er allikevel gjort en netto avsetning til disposisjonsfond med kr 38,1 mill. i 2020.

Totale investeringer er på til sammen kr 81,4 mill. i IKT, tilrettelegging industriområder, VAR-sektor og i øvrige kommunale bygg og anlegg. Investering innenfor VAR-sektor utgjorde 38,9% av totalt investert i 2020.

For å beskrive den økonomiske utviklingen i kommunen er det i årsberetningen med nøkkeltall som viser:

- foreløpige Kostra-tall for 2020 som ble publisert den 15. mars 2021
- sammenligninger med landsgjennomsnittet; «landet uten Oslo» (hentet fra Kostra)
- Hitra kommune og deler av Snillfjord kommune ble sammenslått fra 1.1.2020. For noen tallstørrelser vil det være betydelig avvik sammenlignet med 2019 på grunn av sammenslåingen.

Økonomiske forutsetninger og rammebetingelser

Frie inntekter

Frie inntekter defineres som summen av skatt og rammetilskudd. I tillegg har eiendomsskatt og rentekompensasjon på investeringer samme funksjon da de ikke budsjetteres på rammeområdene. Inntekter fra havbruksfondet regnes også som frie inntekter. Statsbudsjettets forutsetninger for 2020 ble benyttet som grunnlag for kommunens inntektsanslag for beregning av skatt og rammetilskudd.

Hitra kommune er en lavinntektskommune for skatt. Skatteandelen var 81,8% av landsgjennomsnittet i 2019, en økning på 1,4% fra 2018. 2020 derimot ble et veldig bra skatteår, der skatteandelen ble på 91,8% av landsgjennomsnittet. I forhold til opprinnelig budsjett ble det en økning på kr 15,1 mill., og sammenlignet med revidert budsjett en merinntekt på kr 99.800.

I 2020 ble det en mindreinntekt samlet for **skatt og inntektsutjevning** med kr 1.326.000 sammenlignet med revidert budsjett. Inntektsutjevningen ble tatt ned i juni og desember i revidering av budsjett på grunn av den gode skatteinngangen, med til sammen kr 14,6 mill.

Fig. 1 Skatt og inntektsutjevning 2020 i kr sammenlignet med budsjett

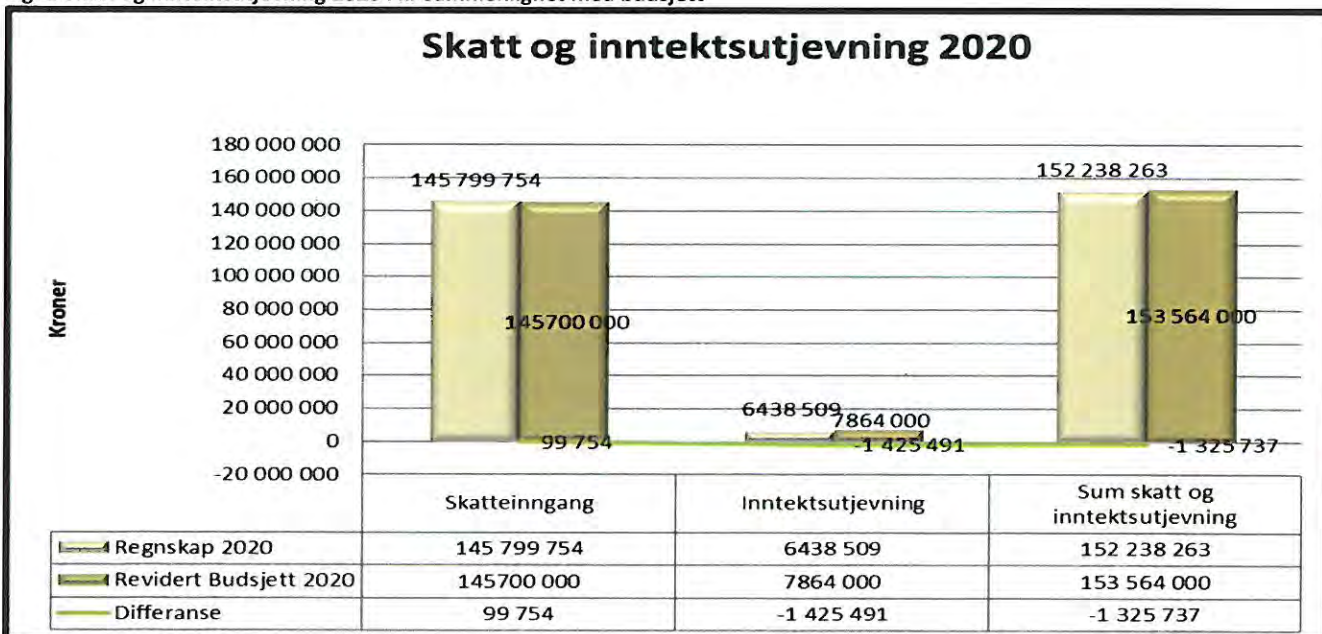
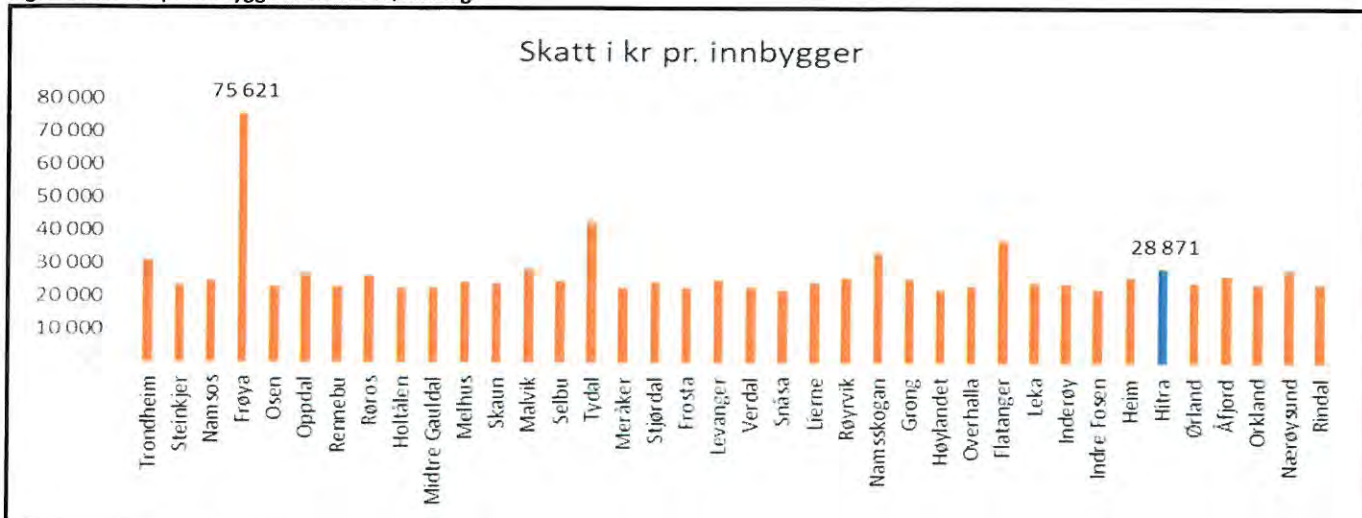

Fig. 2 Skatt i kr pr innbygger i 2020 - Trøndelag

Lav skatteandel av landsgjennomsnittet kompenseres med inntektsutjevning, ved at kommunene tilføres i overkant av 90 % av differansen mellom eget skattenivå og landsgjennomsnittets skattenivå.

Fig. 3 Skatt og netto inntektsutjevning pr. innbygger i 2020 - Trøndelag

Inntektsutjevningen var **kr 6,4 mill.** i 2020, i 2019 **kr 18,9 mill.** Kommunens skatteinntekter var **kr 145,8 mill.** i 2020, en økning på **kr 23,2 mill. (18,9%)** i forhold til 2019. Økningen i forhold til 2019 på 18,9% kommer av at de er en ny kommune fra 1.1.2020.

På landsbasis ble skatteinntektene for kommunene lavere enn i 2019 med 0,7%, eller kr 1,44 mrd. Skatteetaten antar det er noe sammenheng blant annet med koronasituasjonen. Det har vært adgang til å søke utsettelse med innbetaling av enkelte skattearter, og nivået på nedsettelse forskuddsskatt samt utsatt betalingsfrist kan ha hatt effekt.

Inntekten av eiendomsskatt ble **kr 21,5 mill.** Det er **kr 461.000** bedre enn budsjettert beløp. Sammenlignet med 2019 er det en økning på **kr 2,7 mill. (14,5%)**.

For ordinært rammetilskudd ble det en inntekt på kr 159,8 mill. som medførte en merinntekt på kr 152.000. I forhold til 2019 er det en økning på **kr 22,5 mill.**, det vil si **16,4%**. Årsaken til den store økningen er kommunesammenslåingen.

Rentekompensasjon (investeringskompensasjon omsorgsboliger og skolebygg) ble på **kr 2,2 mill.**, noe som er **kr 307.000** høyere enn budsjettert og **kr 27.000 (1,2%)** lavere enn i 2019.

I 2019 fikk Hitra kommune inntekter fra havbruksfondet med **kr 9,8 mill.** I 2020 ble det kr 57,6 mill. i inntekt. Det var opprinnelig budsjettert med **kr 25,6 mill.** Ved revidering av budsjett ble inntekten satt opp til **kr 57,6 mill.**

Lønns- og prisforutsetninger

Hensyntatt volumvekst økte fastlønn med 10,2% fra 2019 til 2020, dvs. kr 22,8 mill. Ifølge KS var gjennomsnittlig lønnsvekst i kommunal sektor i 2020 på 1,7%, som tilsvarer ca. kr 3,8 mill. Foruten lønnsveksten er det volummessig økning med 33,7 årsverk fra 2019-2020, som tilsvarer resten av økningen i fastlønn. Økningen i årsverk har i høy grad sammenheng med kommunesammenslåingen.

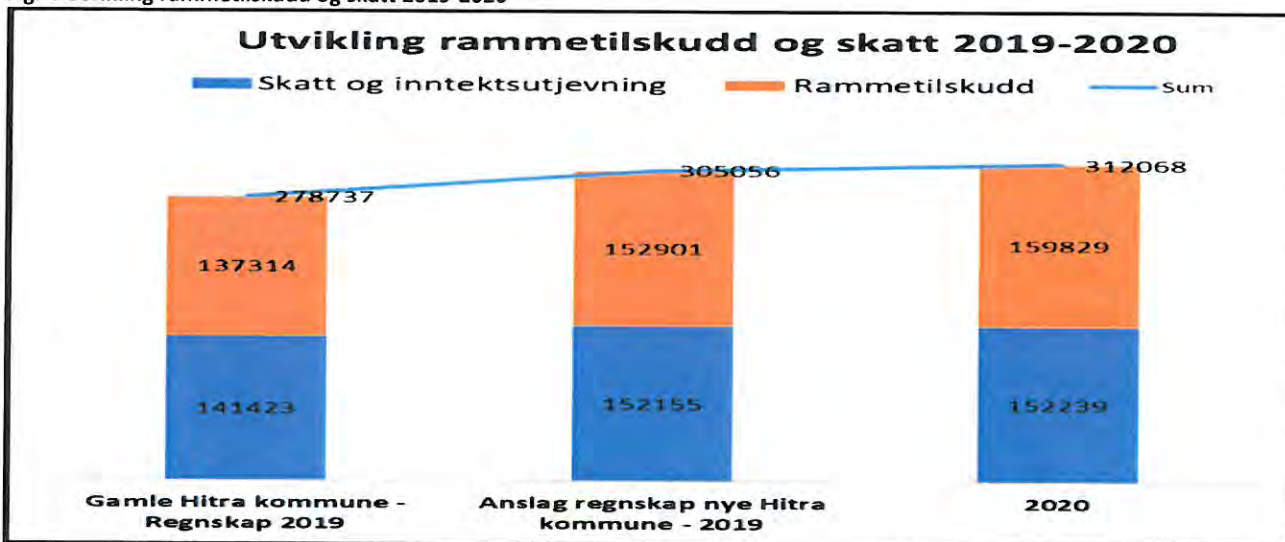
Statsbudsjettet 2020

I statsbudsjettet for 2020 ble det signalisert en reell vekst i kommunesektorens samlede frie inntekter fra 2019 til 2020 på ca. kr 3,2 mrd. eller 0,6%. Beregnet deflator var 3,1%.

For Hitra kommune ble det beregnet en vekst på kr 6,8 mill., eller 2,2%, altså lavere enn beregnet deflator på 3,1%.

Faktisk vekst ble kr 7 mill., eller 2,3%. Av denne veksten økte skatt og inntektsutjevning med kr 84.000 (0,03%) og ordinært rammetilskudd med kr 6,9 mill. (2,27%).

Fig. 4 Utvikling rammetilskudd og skatt 2019-2020

Veksten i frie inntekter har over år måttet dekke særskilte satsninger innenfor rus og psykiatri og helsestasjons- og skolehelsetjeneste, tidlig innsats i skole og barnehage, bemanningsnorm og skjerpet pedagognorm i barnehagene, norm for lærertetthet.

Nye føringer kom også i 2019 som betød kommunal betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter innenfor pasientgruppene i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling av rusavhengighet, økt tilskudd til allmennlegetjeneste, innføring av gratis kjernetid for 2-åringer fra 1.8.19.

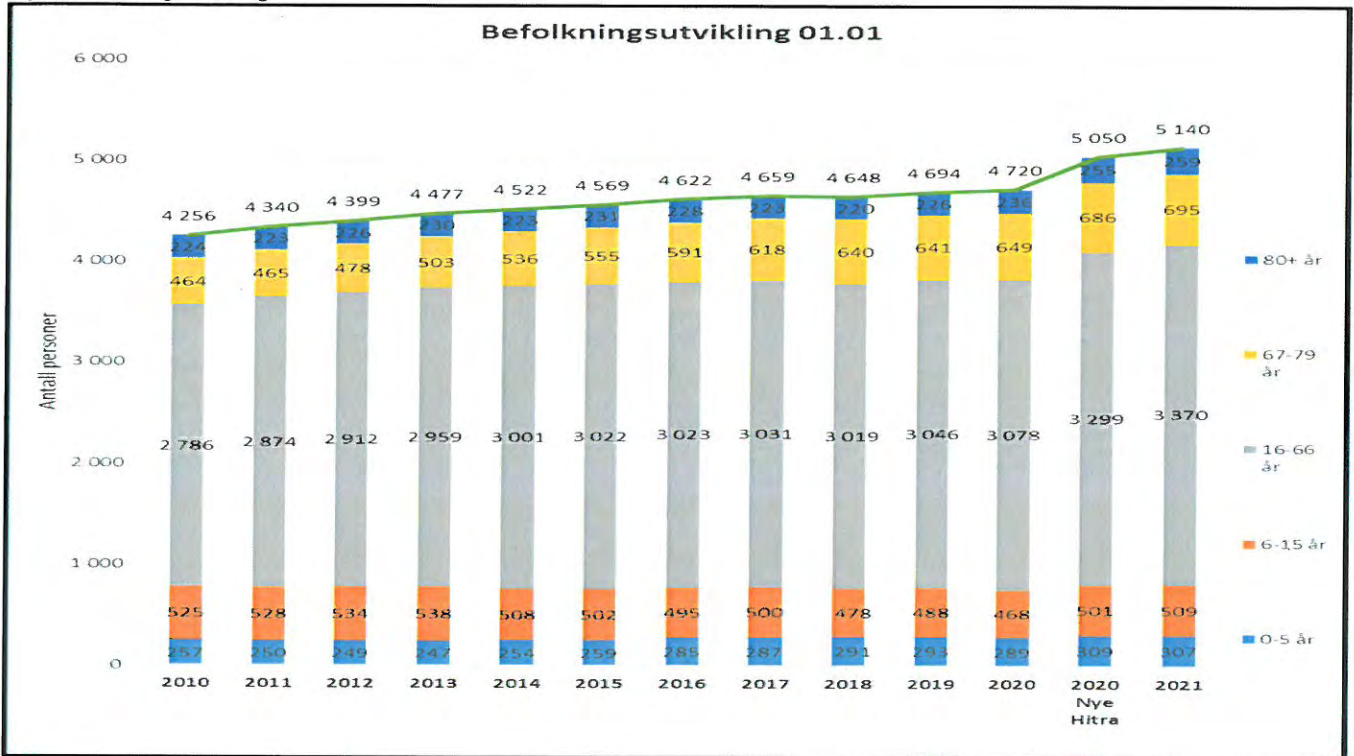
Fra 2020 ble flere øremerkede tilskudd innlemmet i rammetilskuddet, som tilskudd til psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene, tilskudd til dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens, tilskudd til habilitering og rehabilitering med flere.

Befolkningsendringer

Antall innbyggere og alderssammensetning påvirker hva kommunen får i rammeoverføringer i stor grad. Antall personer og alderssammensetning 01.07 i året før budsjettåret legges til grunn. I budsjettet for 2020 ble det beregnet at grunnlaget for rammetilskuddet var et innbyggertall på 5.048.

Det har vært en befolkningsøkning i 2020 med 90 personer, fra 5.050 til 5.140 (+1,8%), se figur 5. Aldersgruppen 6-15 år har en økning med 8 personer (+1,6%) og aldersgruppen 16-66 år har økt med 71 personer (+2,2%).

Fig. 5 Befolkningsutvikling 01.01

Tabell 1 %-vis endring i innbyggertall

Pr. 01.01	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020 (31.12.2019)	2020-2021
%-vis endring i innbyggertall	1,0%	1,0%	1,2%	0,8%	-0,3%	1,0%	0,6%	
%-vis endring i innbyggertall etter sammenslåingen							7,6%	1,8%

Investeringer og lånegjeld

Totale investeringer i 2020 er på til sammen kr 81,4 mill. Det er investert blant annet innenfor IKT, tilrettelegging infrastruktur, VAR-sektor, skolebygg, veier og i øvrige kommunale bygg og anlegg. For å finansiere investeringene ble det brukt kr 61 mill. i lånemidler (74,9%) og kr 5,2 mill. i momskompensasjon (6,4%). Resterende finansiering er bruk av ubundne investeringsfond, andre statlig tilskudd og refusjoner og salg av driftsmidler kr 15,2 mill. (18,7%).

Hitra kommune har en netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter som er 30,1% høyere enn landsgjennomsnittet.

Nivå på lånegjeld og lånegjeldens sammensetning påvirker kommunens sårbarhet for renteøkninger. En andel av kommunens kapitalkostnader dekkes i gebyrgrunnlag, rentekompensasjon og renter utlån/leieavtaler.

Det er vedtatt økonomiske handlingsregler med formål å ha verktøy for den langsiktige økonomiforvaltningen i kommunen. De ble gjennomgått og endret i siste vedtatte økonomireglement i K-sak 7/21. Det er gjennomsnittet i en fireårsperiode som skal legges til grunn, dette for nettopp å ha den langsiktige økonomiforvaltningen i bunn.

Tabell 2 Lån som belaster driftsbudsjettet

Lån som belaster driftsbudsjettet

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Samlet gjeld	865	792	73
- Videreutlån	70	56	14
- Ubrukte lånemidler	25	32	-7
= Netto gjeld	770	703	66
- Lån til vann, avløp og renovasjon	235	207	28
- Lån med rentekompensasjon fra staten	53	52	1
= Gjeld som belaster kommunekassen	482	444	38

Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene var på 131,7% i 2020, mot 143,8% i 2019. Netto lånegjeld er her definert som langsiktig gjeld (eksklusiv pensjonsforpliktelser) fratrukket utlån og ubrukte lånemidler, kr 770 mill. jfr. tabell 2 ovenfor.

I 2020 er netto lånegjeld 31,7% høyere enn det kommunen har i brutto driftsinntekter.

Landsgjennomsnittet i 2020 er på 101,6% mens det var 89,4% i 2019, se figur 6. Dette betyr at bruk av lån til å finansiere investeringer har økt i perioden.

Pr. 31.12.20 utgjør gjeld som belaster driftsregnskapet kr 482 mill. (rentebærende gjeld) av total gjeld, eller 55,7%. Trekket netto likviditet (-ubrukte lånemidler) fra denne gjelden så er netto renteeksponert gjeld på kr 295,5 mill., eller 50,6% av sum driftsinntekter. Denne størrelsen beregnes i kostra og er en av kommunens handlingsregel. Skal ikke være større enn 75%.

Fig. 6 Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

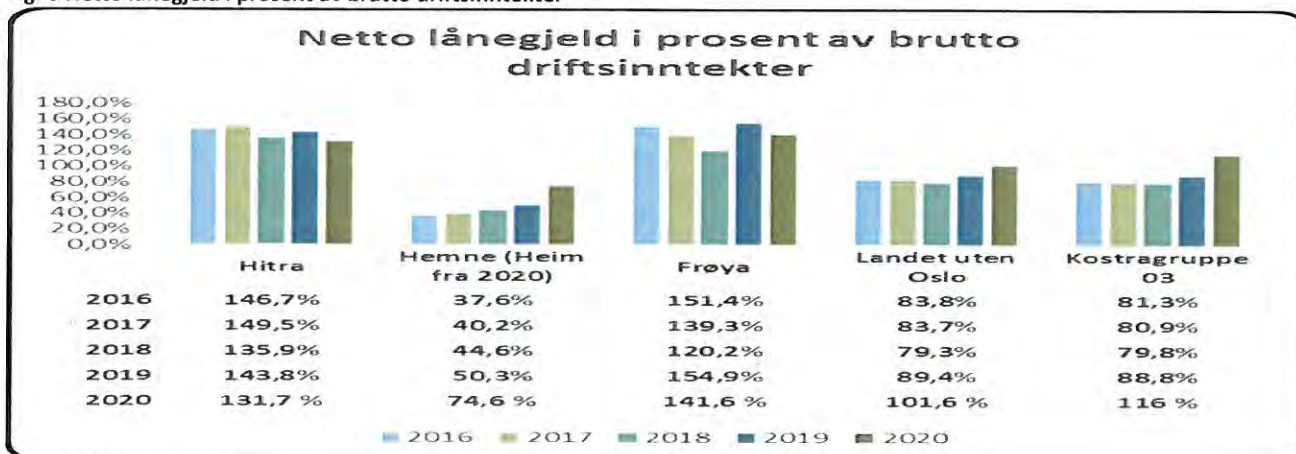

Fig. 7 Regnskapsmessig resultat

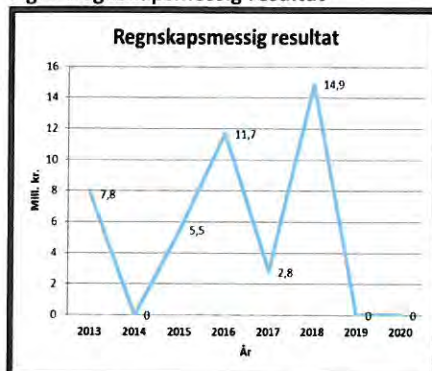

Fig. 8 Driftsinntekter og driftsutgifter

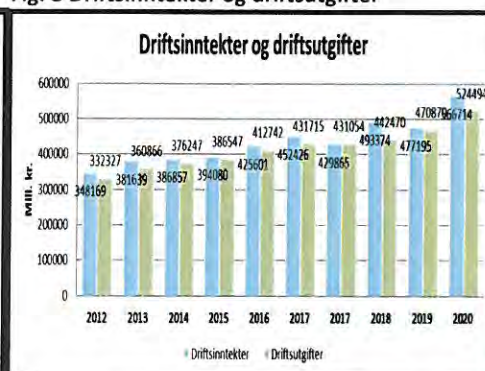
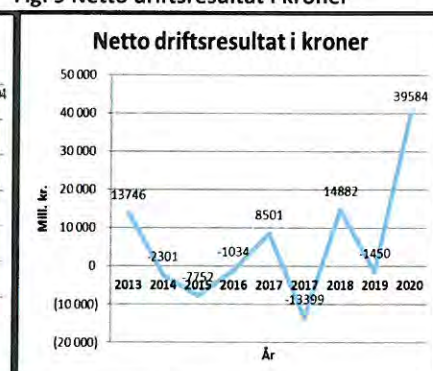

Fig. 9 Netto driftsresultat i kroner

Redegjørelse for årsregnskapet

Årsregnskapet omfatter Hitra kommune. I tillegg avlegges eget regnskap for Hitra Storkjøkken KF. Kommunen er også deltaker i 5 interkommunale selskaper, som leverer egne regnskaper, Revisjon Midt-Norge SA, Kontrollutvalgssekretariatet Midt-Norge IKS, ReMidt IKS, Kristiansund og Nordmøre Havn IKS og IKA Trøndelag IKS. Transaksjoner mellom selskapene og Hitra kommune inngår i regnskapet.

Regnskapsresultatet

Kommunens driftsregnskap for 2020 viser et regnskapsmessig mer-/mindreforbruk på **kr 0**.

Driftsinntektene ble kr 9.000 bedre enn budsjettert i 2020.

Det er ulike årsaker til resultatet.

- **Rammetilskudd**, mindreinntekt på kr 411.000. Består av kr 684.000 mer i koronamidler enn budsjettert og kr 1,4 mill. mindre i inntektsutjevning enn budsjettert. Inntektsutjevningen ble tatt ned to ganger i 2020 i forbindelse med revidering av budsjett i juni og desember med kr 14,6 mill. Grunnen til det er at det var en veldig bra skatteinngang.
- **Skatteinngang**, i forhold til revidert budsjett er det kr 99.700 i merinntekt. Skatteinngangen i 2020 ble på 91,8% av landsgjennomsnittet. Det ble foretatt et revidert anslag på hvor stor skatteinngangen ville bli i juni og desember, til sammen en økning på kr 15 mill.
- **Eiendomsskatt**, merinntekt med kr 461.000.
- **Brukerbetalinger og leieinntekter**, som hører til under driftsområdene, mindreinntekt i forhold til budsjett med kr 5 mill.
- **Overføringer fra kommune, stat og andre**, merinntekt på kr 4,5 mill. Disse overføringene gjelder overføringer og refusjoner både fra stat, fylkeskommune, andre kommuner og private. Av dette er det en merinntekt på sykepengerefusjon på kr 2,5 mill. Inntekt fra havbruksfond ble kr 57,6 mill. Det var i utgangspunktet budsjettert med kr 25 mill. Ble budsjettjustert opp med kr 32,6 mill. til kr 57,6 mill.

Driftsutgiftene ble kr 6,0 mill. høyere enn budsjettet i 2020.

Merforbruket er samlet på kr 6 mill., hvorav avskrivninger er kr 1,6 mill. KR 4,4 er da øvrige driftsutgifter.

Når det gjelder lønnskostnadene, som er alle lønnsrelatert kostnaden inklusive godtgjørelse er det et merforbruk på kr 2,6 mill., mens sosiale utgifter er det et mindreforbruk på kr 10 mill.

Herav innenfor Korona ansvaret er det et forbrukt kr 3,2 mill. på lønn og sosiale kostnader mer enn det som ble budsjettet.

Kjøp av varer og tjenester, og overføringer og tilskudd til andre er det et merforbruk med kr 9,5 mill.

Kr 1,9 mill. av dette er momskompensasjon, som har motpost også i inntekt.

Kjøp av tjenester fra kommuner og andre private er på kr 3,2 mill. av merforbruket. Økning i sosialhjelp og overføringer til NAV er en del av forklaringen i tillegg til økning i barnevernskostnader og kjøp av tjenester innenfor tjenesten funksjonshemmede.

Totale lønnsrelaterte kostnader økte med kr 27,9 mill. fra 2019 til 2020, en økning på 9,5%.

Fastlønn økte med 10,2%, hensyntatt både lønnsvekst og endring i stillinger (volummessig vekst). Ifølge KS var gjennomsnittlig lønnsvekst i kommunal sektor i 2020 på 1,7%, som tilsvarer ca. kr 3,8 mill. Foruten lønnsveksten er det volummessig økning med 33,7 årsverk fra 2019-2020, som tilsvarer resten av økningen i fastlønn, se figur 10 og 11.

Totale lønnsrelaterte kostnader ble kr 7,4 mill. lavere enn budsjettet for 2020, herunder medregnet sykepengerefusjon.

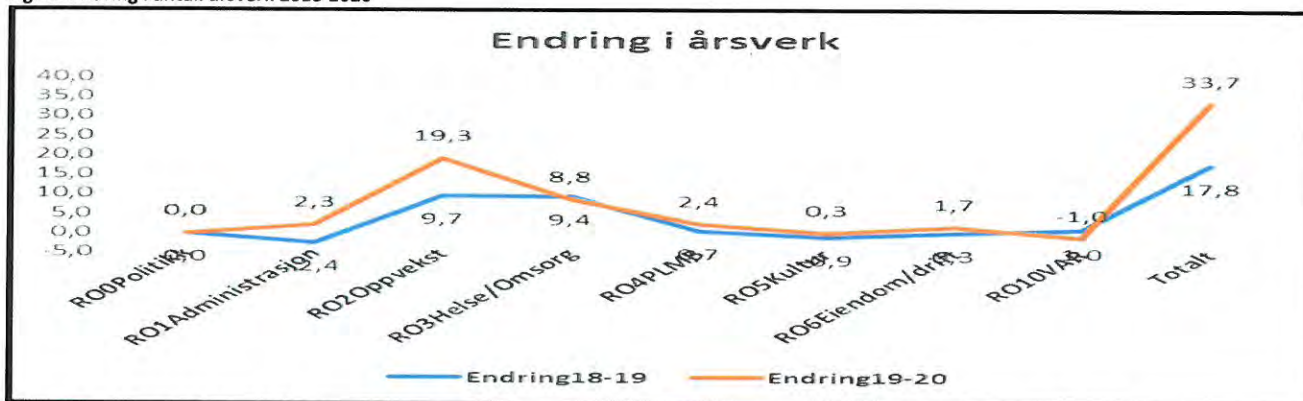
Tabell 3 Lønnsrelaterte kostnader

LØNNSRELATERTE KOSTNADER	REGNSKAP	REVIDERT	AVVIK REVIDERT	REGNSKAP	ENDRING	%-vis endring
	2020	BUDSJETT 2020	BUDSJETT - REGNSKAP 2020	2019	REGNSKAP 2019-2020	REGNSKAP 2019-2020
Fastlønn	247 091 616	245 803 333	-1 288 283	224 282 062	22 809 554	10,2%
Vikarlønn	19 810 988	19 188 257	-622 731	13 466 365	6 344 623	47,1%
Engasjementslønn	2 758 987	2 556 098	-202 889	1 781 144	977 843	54,9%
Overtid	5 758 762	4 466 060	-1 292 702	3 700 920	2 057 842	55,6%
Annen lønn og godtgjørelse	11 711 491	10 533 286	-1 178 205	9 537 684	2 173 807	22,8%
Lønn renhold, fast og variabel	6 556 485	6 647 084	90 599	6 011 185	545 300	9,1%
Politikergodtgjørelser	3 144 790	2 813 910	-330 880	2 943 620	201 170	6,8%
Kvalifiserings- og introduksjonsstønnd	2 596 323	2 257 888	-338 435	2 197 825	398 498	18,1%
Gruppelivsforsikring	551 365	325 380	-225 985	412 033	139 332	33,8%
Pensjonsutgifter (ekskl. premieavvik)	37 102 712	44 649 778	7 547 066	30 922 569	6 180 143	20,0%
Arbeidsgiveravgift	13 650 786	15 713 191	2 062 405	14 167 423	-516 637	-3,6%
Kjøregodtgjørelse, diett m.m.	2 100 037	2 370 375	270 338	2 210 095	-110 058	-5,0%
	352 834 342	357 324 640	4 490 298	311 632 925	41 201 417	13,2%
Premieavvik pensjon inkl. arb.g.avgift	-14 120 391	-12 684 329	1 436 062	-5 844 714	-8 275 677	141,6%
Amortisert premieavvik inkl. arb.g.avgift	4 371 199	3 324 501	-1 046 698	3 312 893	1 058 306	31,9%
Samlet premieavvik	-9 749 192	-9 359 828	389 364	-2 531 821	-7 217 371	285,1%
Sykelønnsrefusjon	-21 033 853	-18 514 071	2 519 782	-15 006 729	-6 027 124	40,2%
Sum lønn- og sosiale utgifter i Driftsregnskapet	322 051 297	329 450 741	7 399 444	294 094 375	27 956 922	9,5%

Fig. 10 Utvikling i antall årsverk

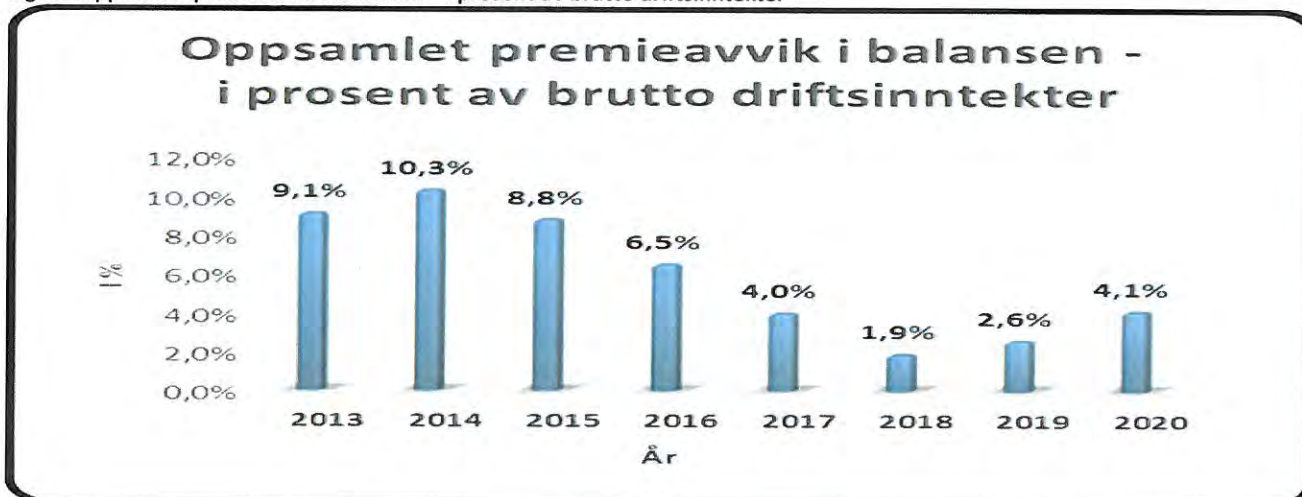

Fig. 11 Endring i antall årsverk 2018-2020

En medvirkende årsak til økningen i antall årsverk har med kommunesammenslåingen å gjøre.

Fig. 12 Oppsamlet premieavvik i balansen – i prosent av brutto driftsinntekter

Totale pensjonsutgifter inkludert premieavvik ble kr 7,8 mill. lavere enn budsjettet. Premieavviket ble positivt (inntektsføring) som betyr utgiftsføring med 1/7 år fremover i tid (amortisering). Oppsamlet premieavvik i balansen har dermed økt noe igjen i 2020.

Oppsamlet premieavvik i balanseregnskapet er nå på kr 23,3 mill. mot kr 13,6 mill. i 2019 (1.1.2020). Figur 8 viser utviklingen i prosent av brutto driftsinntekter.

Den faktiske pensjonsbelastningen i kommunens regnskap ble redusert med 3,6% fra 2019 til 2020, se fig. 13.

Fig. 13 Utvikling i pensjonskostnadene

Det som påvirker pensjonskostnaden er blant annet lønnsvekst og rentenivå. Alt dette virker inn på hva pensjonsselskapene krever inn for å ha midler til fremtidige pensjonsforpliktelser. Hitra kommune har premiefond stående i KLP som de siste årene har blitt brukt til å betale pensjonsfakturaene med. Dette har medført negative premieavvik, som igjen medfører reduserte pensjonskostnader i årene fremover. I 2019 og 2020 var det positive premieavvik.

I årene 2016-2020 er det brukt kr 48,7 mill. av premiefondet i KLP til å betale samlet pensjonspremie med. Dette har medført at saldo på premieavvik i balansen har blitt kraftig redusert i perioden 2014 til 2018. Dette har også påvirket likviditeten positivt.

Reguleringspremien er en del av samlet premie og skal dekke de økte pensjonsforpliktelsene. I 2020 var reguleringspremien på kr 11,8 mill. og i 2019 kr 15,3 mill.

Premiefondet til KLP fikk tilbakeførte midler i 2020 på ca. kr 27 mill. Dette betyr at deler av pensjonspremiene i 2021 igjen kan dekkes av premiefondet.

Det vises for øvrig til omtale for hvert rammeområde for nærmere detaljer, «rammeområdenes regnskap» fra side 15 i denne årsberetningen.

Eksterne finanstransaksjoner, kr 1,7 mill. lavere enn budsjettet.

Rente og avdragsutgifter er under budsjett, med til sammen kr 1,2 mill.

- Renteutgifter – mindreforbruk med kr 0,6 mill. Gjennomsnittsrente i 2020 ble 1,6% mens den i 2019 var 2,6%. Når budsjettet ble lagt for 2020 la vi 2,6% til grunn. Budsjettet ble revidert i juni med ny prognose/beregning.
18. mars hadde Norges Bank nytt rentemøte, og styringsrenten ble holdt uendret på 0%. Det forventes renteoppgang i siste halvdel av året.

Forsiktig videre renteoppgang forventes (kilde Kommunalbanken)

Videre frem ser vi at markedet forventer en oppgang i 3 mnd. Nibor med 0,25 prosentpoeng om et år og stigende til at 3 mnd. Nibor skal være rundt **2 % om fem år, det vil tilsvare en styringsrente i området 1,50-1,75 %**, altså en økning fra dagens nivå på null, med 1,5-1,75 % på fem år. Det er ingen stor renteoppgang som forventes, men målt mot dagens svært lave rentenivå så innebærer det likefullt over en dobling i rentenivået i løpet av to år og firedobling på fire år. Kommuner med mye flytende rente må forberede seg på betydelige økninger i rentekostnadene.

- Avdrag på lån, mindreforbruk med kr 0,6 mill. Betalte avdrag er i tråd med minsteavdrag. Opprinnelig budsjett var ett mer korrekt anslag på avdrag enn det reviderte. Nivå på og eksakte tall fra Snillfjordsregnskapet var en usikkerhetsfaktor for å få presise beregninger.

Ved utgangen av 2020 hadde Hitra kommune en netto gjeld pr. innbygger på kr 149.600. I 2019 var netto gjeld pr. innbygger på kr 145.400. Tallene påvirkes av befolkningsutvikling og endring i lånegjeld.

- Finansinntektene i form av renteinntekt og utbytte hadde en merinntekt på kr 550.000.

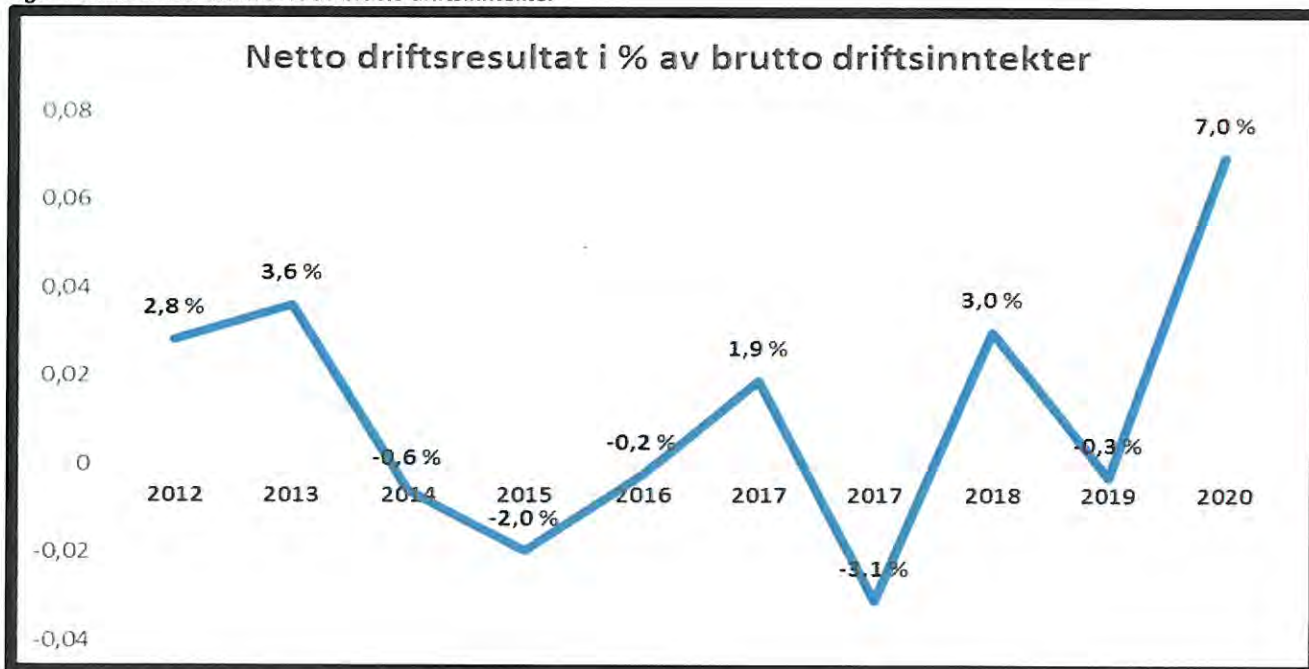
Det er ingen vesentlige utgifter eller inntekter som ikke er medtatt i regnskapet i 2020. Det er heller ikke rettsaker på gang en har kjennskap til pr. i dag som vil kunne påføre ekstra utgifter, selv om det i enkelte saker innhentes juridisk kompetanse. Dette ser vi klart en økning i.

Brutto driftsresultat, differansen mellom driftsinntekter og driftsutgifter er *brutto driftsresultat*. Brutto driftsresultat ble positivt med kr 42,2 mill. i 2020. Avskrivningene (kr 35,7 mill.) inngår i driftsutgiftene, men har ikke effekt på netto driftsresultat og regnskapsresultatet. I det kommunale regnskapssystemet er det avdragene som gjenspeiler kapitalslitet og som har resultateffekt.

Netto driftsresultat. I fra 2020 skal kommunene levere et konsolidert regnskap. Det betyr Hitra kommune sammen med det kommunale foretaket Hitra Storkjøkken KF. Hitra storkjøkken KF fikk et netto driftsresultat på kr 563.000 i 2020. Kostratallene henviser til det konsoliderte resultatet. Kommunen hadde et positivt netto driftsresultat på kr 39,6 mill., eller 6,98%. I følge revidert budsjett var det beregnet et netto driftsresultat på kr 42,3 mill. Resultatet medførte at det ble kr 2,7 mill. mindre i avsetning til disposisjonsfond enn planlagt.

Netto driftsresultat i det konsoliderte regnskapet er positivt med **kr 41,1 mill. eller 7%**.

Fig. 14 Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

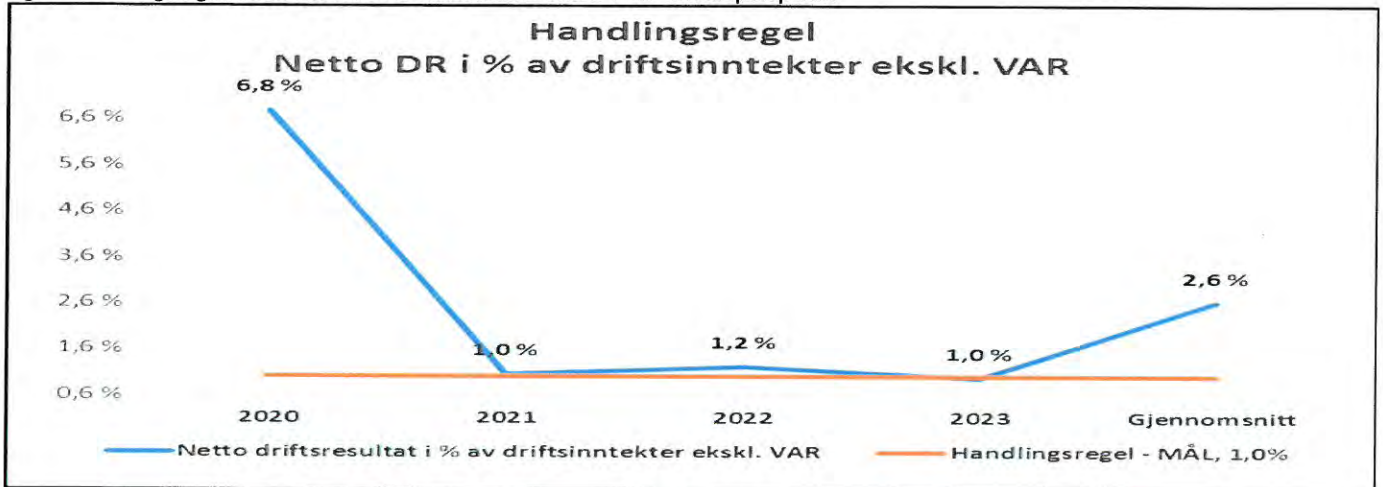

Det tekniske beregningsutvalget for kommunal økonomi anbefaler normtallet for netto driftsresultat til 1,75 - 2 % av driftsinntektene.

Netto driftsresultat er også vedtatt som en av fire handlingsregler.

Fra 2021 ble det vedtatt av kommunestyret at **netto driftsresultat ekskl. VAR** skal være gjeldende handlingsregel– minimum 1,0%. Det er gjennomsnittsbetraktning i en fireårsperioden som skal legges til grunn.

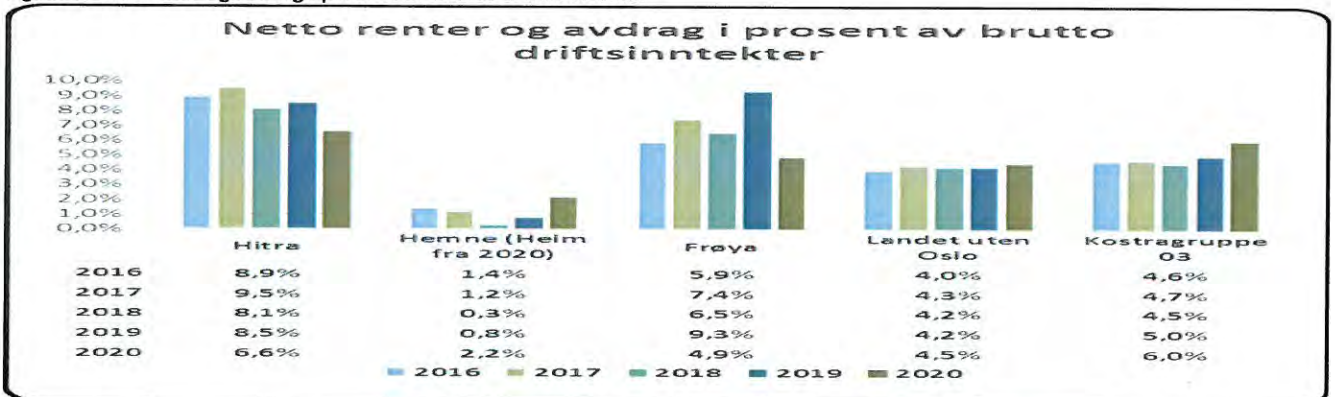
Fig. 15 Handlingsregel, netto DR i % av driftsinntekter ekskl. VAR - fireårsperspektiv

Det fremgår av figur 15 at med resultatet for 2020 og de beregninger som gjelder for 2021-2023 i inneværende økonomiplanperiode så er gjennomsnittet 2,6% i en fireårsperiode.

I forhold til både landsgjennomsnitt og kommunegruppa ligger Hitra kommune høyest i % når det gjelder eksterne finanstransaksjoner i % av brutto driftsinntekter, se figur 16. Høye inntekter fra havbruksfondet spiller klart en stor rolle her for beregningsgrunnlaget.

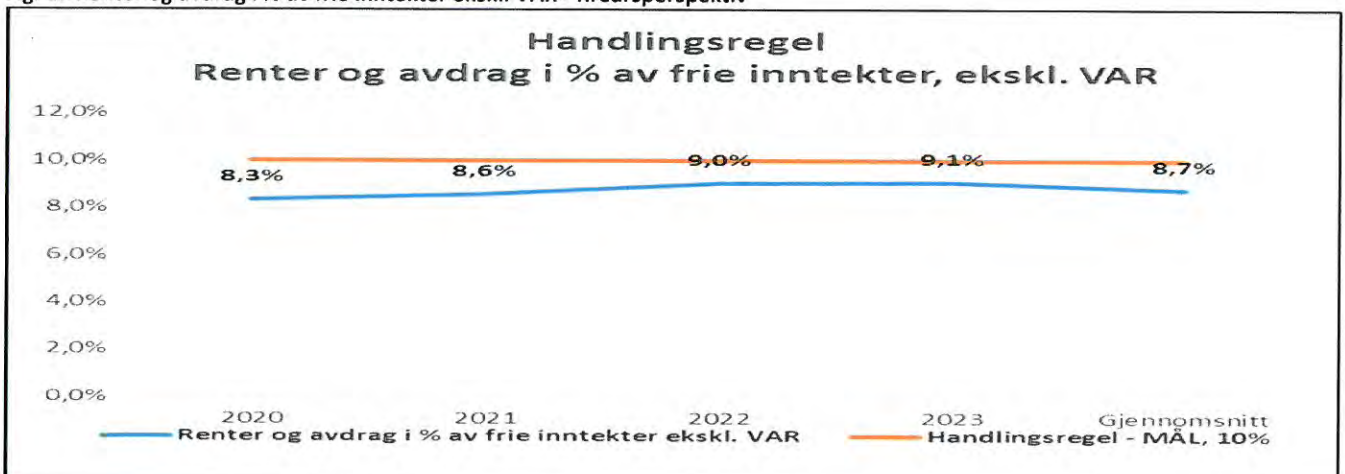
Fig. 16 Netto renter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter

Kommunen har en handlingsregel om at renter og avdrag i % av frie inntekter ekskl. VAR skal ligge under 10%. Her legges også en gjennomsnittsbetraktning til grunn.

Figur 17 viser dette i en fireårsperiode, der 2020 resultatet er utgangspunktet. 2021-2023 er forutsatt beregningene i inneværende økonomiplanperiode. Gjennomsnittet i en fireårsperioden gir 8,7%.

Fig. 17 Renter og avdrag i % av frie inntekter ekskl. VAR - fireårsperspektiv

Tabell 4 Rammeområdenes netto forbruk

Ramme- område	Regnskap 2020			Rev. budsjett 2020			Regnskap 2019		
	Utg.	Innt.	Netto	Utg.	Innt.	Netto	Utg.	Innt.	Netto
Politisk virksomhet - RO 0	6 762	294	6 468	6 500	294	6 206	7 071	848	6 223
Administrasjon - RO 1	34 919	7 990	26 929	35 806	8 595	27 211	33 056	8 680	24 376
Oppvekst - RO 2	151 713	33 026	118 687	157 058	33 480	123 578	128 634	30 090	98 544
Helse og omsorg - RO 3	195 042	67 777	127 265	187 835	65 319	122 516	197 054	81 203	115 851
Plan, landbruk miljø, brann- RO4	20 593	12 571	8 022	21 493	11 958	9 535	16 329	8 439	7 890
Kultur - RO 5	18 969	3 369	15 600	19 935	3 504	16 431	19 111	2 988	16 123
Eiendom og Drift- RO 6	40 400	11 041	29 359	40 172	10 061	30 111	34 519	6 030	28 489
VAR - RO10	32 489	32 489	0	34 488	34 488	0	31 437	31 437	0
Komunereformen	4 727	4 727	0	4 727	4 727	0	9 095	9 095	0
Korona	14 554	10 324	4 230	9 749	9 749	0	0	0	0
Leieinntekter/festeavgifter-RO11	0	10 669	-10 669	0	12 400	-12 400	228	11 401	-11 173
Sum	520 168	194 277	325 891	517 763	194 575	323 188	476 534	190 211	286 323
Avskrivninger	22 117	35 754	-13 637	17 972	34 145	-16 173	18 782	32 951	-14 169
Reserver og premieavv. pensjon	-9 749	0	-9 749	-9 359	0	-9 359	-2 532	0	-2 532
Nto. driftsramme	532 536	230 031	302 505	526 376	228 720	297 656	432 275	223 162	269 622

Rammeområdenes regnskap

Rammeområdenes forbruk viser følgende:

I forhold til rammebevilgningen så hadde RO1 Administrasjon, RO2 Oppvekst, RO4 Plan, Landbruk, miljø og brann, RO5 Kultur og RO6 Eiendom og drift et mindreforbruk i 2020. RO0 Politikk, RO3 Helse og Omsorg hadde et merforbruk og for rammeområde RO11 Leieinntekter var det en mindreinntekt.

Summert for alle rammeområdene er det et merforbruk på kr 4,7 mill., se tabell 4, av dette utgjør Koronautgiftene kr 4,2 mill.

I økonomisk rapport for 2. tertial 2020 ble det anslått et knapt merforbruk på kr 119.000 totalt. Da var det forutsatt at koronoregnskapet ville gå i balanse ved årets slutt ved å bevilge kr 4,4 mill. fra disposisjonsfondet. Regnskapet for 2020 viser altså et merforbruk på kr 4,2 mill., når det gjelder korona, da utbruddet i jula medførte høye ekstra-kostnader.

Helse og omsorg har et vesentlig merforbruk. Omstillingsprosess innenfor tjenesten funksjonshemmede (TNF) har ikke gått etter planen. Det er ikke samsvar mellom ambisjonsnivå og ressurs.

Fra 2019 til 2020 viste regnskapet at nettorammen fra RO0 til RO11 er økt med kr 32,8 mill., fra kr 269,6 mill. til kr 302,5 mill. Rammeområdene med størst økning i nettorammer er RO2 Oppvekst med kr 20,2 mill. (20,5%) og RO3 Helse og omsorg med kr 11,4 mill. (9,8%). Barnevern ble overført til oppvekstområdet fra og med 2020.

Rammeområdenes forbruk i forhold til revidert budsjett 2020 fremkommer slik:

Rammeområde 0 – Politisk virksomhet har brukt kr 264.000 mer enn tildelt ramme.

Tabell 5 RO0 Politisk virksomhet

	Regnskap 2020	Revidert Budsjett 2020	Avvik	Forskjell prognose og faktisk resultat	Regnskap 2019
	tusen kr	tusen kr	tusen kr		tusen kr
RO 0- Politisk virksomhet	6 469	6 205	-264	300	6 223

Det er et merforbruk når det gjelder møtegodtgjørelser, innenfor ansvaret kommunestyre/formannskap. Delvis også innenfor ungdomsrådet er det et merforbruk. Ser at det er en tendens til oppsamling av utbetalinger på slutten av året, der spesielt oktober og desember er høye i forhold til midten av året.

Faktisk resultat ble dårligere enn prognosen ved 2. tertial 2020, der det ble anslått et mindreforbruk på kr 36.000.

Rammeområde 1 – Administrasjon har brukt kr 282.000 mindre enn tildelt ramme.

Tabell 6 RO1 Administrasjon

	Regnskap 2020	Revidert Budsjett 2020	Avvik	Forskjell prognose	Regnskap 2019
	tusen kr	tusen kr	tusen kr	og faktisk resultat	tusen kr
RO 1 - Administrasjon	26 928	27 210	282	-751	24 376

Det registreres at det for noen ansvar er merforbruk og andre mindreforbruk.

Det har vært godt kontroll på utgiftssiden, og store utgifter som lisenser og serviceavtaler innenfor IKT er innenfor budsjett. Administrasjonen opplever at det er en økning i kjøp av juridisk bistand, for oppfølging av avtaler, innkjøp og klagesaker.

For ansvaret salg- og skjenkekontroll er det en mindreinntekt med kr 155.000. Det var et vedtak på dette at det ikke skulle faktureres i 2020, på grunn av Covid.

Samlet mindreforbruk på lønn inkl. sos. utgifter er ca. kr 900.000., herav pensjon kr 572.000.

Faktisk resultat ble bedre enn prognosen ved 2. tertial 2020, der prognosen viste et merforbruk på kr 469.000.

Rammeområde 2 – Oppvekst har brukt kr 4.892.000 mindre enn tildelt ramme.

Tabell 7 RO2 Oppvekst

	Regnskap 2020	Revidert Budsjett 2020	Avvik	Forskjell prognose	Regnskap 2019
	tusen kr	tusen kr	tusen kr	og faktisk resultat	tusen kr
RO 2 - Oppvekst	118 686	123 578	4 892	-4 224	98 544

Pensjon utgjør totalt kr 3,5 mill. av mindreforbruket og skyss til skoleelever kr 1,4 mill.

Ellers varierende innenfor ulike utgiftstyper og inntekter. De fleste driftsområdene har et mindreforbruk i forhold til sin ramme, bortsett fra Hemnskjela oppvekstsenter og barnevernstjenesten.

Vi var tidlig klar over avviket ved Hemnskjela oppvekstsenter, da det var for lite stillinger budsjettert enn det som faktisk var ansatt der. Innenfor barnevernstjenesten er det en økning i utgiftene på grunn av økning i ulike tiltak.

En annen årsakssammenheng er også at det har vært utfordringer med å skaffe vikarer ved sykdom både i barnehage og skole. Dette har medført redusert innleie ved fravær og dermed en økonomisk gevinst.

Det har også vært en merinntekt i forbindelse med refusjon fra andre kommuner ved Fillan skole, dette gjelder refusjon fosterhjemsplasserte elever.

For ansvaret felles barnehage, registreres det et mindreforbruk, og årsaken er færre barn i barnehage på Frøya og dermed lavere beløp overført enn budsjettert.

Mange ulike prosjekt som går innenfor oppvekstområdet, og ulike fond er belastet med kr 4,2 mill. i 2020.

Faktisk resultat ble bedre enn prognosen ved 2. tertial 2020, som var et mindreforbruk på kr 668.000.

Rammeområde 3 – Helse og omsorg har brukt kr 4.749.000 mer enn tildelt ramme.

Tabell 8 RO3 Helse og omsorg

	Regnskap 2020	Revidert Budsjett 2020	Avvik	Forskjell prognose	Regnskap 2019
	tusen kr	tusen kr	tusen kr	og faktisk resultat	tusen kr
RO 3 - Helse og omsorg	127 265	122 516	-4 749	4 080	115 851

Skyldes merforbruk i kjøp av tjenester med kr 3,5 mill. I tillegg er det kr 2,3 mill. i lavere inntekter enn budsjettert når det gjelder tilskudd ressurskrevende tjenester.

Ellers er det + og – innenfor utgifts- og inntektstyper. Lønnsrelaterte kostnader i pluss med ca. kr 1 mill. med sykepengene. Økning i sosialhjelp.

Ser vi på driftsområdene så er det et merforbruk innenfor tjenesten funksjonshemmede (TNF) med kr 3,3 mill. medregnet bolig sunde. Velferdsteknologi, samhandling og kompetanseutvikling; det er et merforbruk med kr 2,6 mill. Til sammen er det brukt av fond med kr 8,1 mill. i 2020. kr 1,5 var avsatt i balansen til Snillfjord kommune som gjaldt fordring ressurskrevende tjenester, og som tilhørte Hitra. Dette måtte da utgiftsføres, pengene ble mottatt sommeren 2020, så her var en ikke klar over denne balanseføringen. Det ble satt inn ressurser og tiltak i 2020 til omstilling innenfor TNF og sykehjemmet. Sykehjemmet ble gjennomført som planlagt mens TNF ikke klarte å gjennomføre omstillingen i tjenesten.

Faktisk resultat ble dårligere enn prognosen for 2. tertial 2020, som var et estimert merforbruk på kr 669.000.

Rammeområde 4 - Plan, landbruk, miljø og brann har brukt kr 1.514.000 mindre enn tildelt ramme.

Tabell 9 RO4 Plan, landbruk, miljø og brann

	Regnskap 2020	Revidert Budsjett 2020	Avvik	Forskjell prognose	Regnskap 2019
	tusen kr	tusen kr	tusen kr	og faktisk resultat	tusen kr
RO 4 - Plan, landbruk, miljø og brann	8 022	9 536	1 514	-1 882	7 890

Det er et mindreforbruk innenfor branntjenesten, med kr 646.000.

Kr 331.000 er mindreforbruk innenfor administrasjon av enheten, dette er mindre bruk av juridiske tjenester og lavere lønnsutgifter enn budsjettet. Innsparing innenfor kommuneveterinærordningen med kr 278.000.

Innenfor byggesak og kart/oppmålingstjenesten ble resultatet et merforbruk på henholdsvis kr 113.000 og 349.000. Innenfor plantjenesten ble det foretatt en avsetning til fond med kr 406.000.

Fondet har en saldo på kr 1,1 mill. pr. 31.12.20.

Feietjenesten endte opp med en avsetning til fond med kr 354.000. Dette fondet har pr. 31.12.2020 en saldo på **kr 3,9 mill.**

Faktisk resultat bedre enn prognosen ved 2. tertial 2020, der det var estimert et merforbruk på kr 369.000.

Rammeområde 5 – Kultur har brukt kr 832.000 mindre enn tildelt ramme.

Tabell 10 RO5 Kultur

	Regnskap 2020	Revidert Budsjett 2020	Avvik	Forskjell prognose	Regnskap 2019
	tusen kr	tusen kr	tusen kr	og faktisk resultat	tusen kr
RO 5 - Kultur	15 600	16 432	832	-1 042	16 123

Hitterkveld 2020 ble ikke avviklet på grunn av koronapandemien, derfor ble det et mindreforbruk med kr 218.000. Overføring til andre trossamfunn, kr 130.000 i mindreforbruk. Denne ordningen er statliggjort fra 2021. Tilskudd og overføring kultur, mindreforbruk med kr 294.000. Det har vært generelt lavere aktivitet i 2020 på grunn av pandemien.

Faktisk resultat ble bedre enn prognosen for 2. tertial 2020, som estimerte et merforbruk på kr 210.000.

Rammeområde 6 – Eiendom og Drift har brukt kr 752.000 mindre enn tildelt ramme.

Tabell 11 RO6 Eiendom og Drift

	Regnskap 2020	Revidert Budsjett 2020	Avvik	Forskjell prognose	Regnskap 2019
	tusen kr	tusen kr	tusen kr	og faktisk resultat	tusen kr
RO 6 - Eiendom og Drift	29 359	30 111	752	729	29 359

Det er et mindreforbruk med ca. kr 1,6 mill. når det gjelder samlede lønnskostnader. Besparelse på strøm med kr 1,3 mill. i forhold til budsjett.

Andre typer utgifter som vedlikehold og materialer er det kr 1,6 i merforbruk.

Det er et mindreforbruk innenfor ansvaret kommunale veier med kr 337.000. Bortsett fra dette er det både mindreforbruk og merforbruk innenfor ulike ansvar.

For administrasjon av området, drifts- og vedlikeholdsavdelingen og renholdstjenesten er det et mindreforbruk. Dette har sammenheng med innsparte lønnskostnader.

Kommunen fikk kr 2,2 mill. i vedlikeholdstilskudd i 2020. Ulike covidrelaterte tiltak ble igangsatt, og i overkant av kr 300.000 ble avsatt til fond til bruk i 2021. Resten medgår i 2021 til tiltak som er startet opp. Det er innrapportert til staten angående bruken av midlene i 2020.

To forsikrings saker har oppstått i 2020, ca. kr 1 mill. i utgifter. Her er det registrert en motpost i form av forsikringsoppgjør. Avsluttes og gjøres opp i 2021.

Faktisk resultat ble dårligere enn prognosen for 2. tertial 2020, der det ble estimert et mindreforbruk på kr 1.481.000.

Rammeområde 10 – VAR-sektoren

Tabell 12 Vanngebyr 2020 og utvikling i perioden 2021-2024

Vanngebyr	R2019	R2020	B2021	B2022	B2023	B2024
Inntekter						
Abonnementsgebyr	7 939 987	7 138 571	8 886 063	9 152 645	9 427 224	9 662 904
Forbruksgebyr	19 507 608	20 019 716	16 481 966	16 976 425	17 701 391	19 103 329
Tilknytningsgebyr	263 605	332 493	300 000	300 000	300 000	300 000
Andre inntekter	16 609	561 728				
Sum ordinære inntekter	27 727 809	28 052 507	25 668 028	26 429 069	27 428 614	29 066 234
Renteinntekt på fondet	273 974	206 244	200 296	174 922	124 237	57 765
Sum alle inntekter	28 001 783	28 258 751	25 868 324	26 603 992	27 552 852	29 123 999
Utgifter						
Direkte og indirekte utgifter	12 022 440	13 655 405	14 343 413	14 701 997	15 069 548	15 446 287
Avskrivningskostnad	8 716 792	9 275 195	9 066 212	9 040 121	8 831 121	8 826 178
Avskrivningskostnad - fremtidige investeringer			874 418	2 802 151	3 052 151	3 302 151
Kalkulatorisk rente	4 374 827	2 903 923	2 594 504	2 746 782	2 822 317	2 829 422
Kalkulatorisk rente - fremtidige investeringer		-	686 282	1 059 235	1 267 181	1 374 533
Sum utgifter	25 114 059	25 834 523	27 564 829	30 350 286	31 042 318	31 778 571
Renteberegning, 5-årig swap+0,5% påslag						
	2,30%	1,39%	1,41%	1,57%	1,70%	1,80%
Abonnement, antall abb. (vektet)	3 118	3 292	3 292	3 292	3 292	3 292
herav fastledd bolig	2 436	2 601	2 601	2 601	2 601	2 601
herav fastledd næring	682	691	691	691	691	691
Abonnementsgebyr	2 546,50	2 699,29	2 699,29	2 780,27	2 863,68	2 935,27
Forbruk, stipulert bolig og næring m3	355 000	275 000	275 000	275 000	275 000	275 000
Forbruk, vannmåler, bolig m3	139 600	171 000	171 000	171 000	171 000	171 000
Forbruk, vannmåler næring m3	409 084	520 308	392 429	392 429	392 429	392 429
beregnet Vann til avlusing, m3 *2	538 120	429 767	310 941	310 941	310 941	310 941
Anslått gebyrøkning		6,0%	0,0%	3,0%	3,0%	2,5%
ForbruksGebyr	13,53	14,34	14,34	14,77	15,21	15,59
Fond 1.1						
Avsetning+/bruk-	10 840 948	13 728 672	16 152 900	14 456 396	10 710 101	7 220 635
	2 887 724	2 424 228	-1 696 505	-3 746 294	-3 489 466	-2 654 572
Fond 31.12	13 728 672	16 152 900	14 456 396	10 710 101	7 220 635	4 566 063
År 2019 2020 2021 2022 2023 2024						
Gebyr bolig med 120 m3 forbruk, pr år	120	120	120	120	120	120
Fastledd	2 547	2 699	2 699	2 780	2 864	2 935
Forbruk	1 624	1 721	1 721	1 772	1 826	1 871
Sum eks mva	4 170	4 420	4 420	4 553	4 689	4 807
moms 25%	1 043	1 105	1 105	1 138	1 172	1 202
Totalt	5 213	5 525	5 525	5 691	5 862	6 008

Tabell 13 Avløpsgebyr 2020 og utvikling i perioden 2021-2024

Avløpsgebyr	R2019	R2020	B2021	B2022	B2023	B2024
Inntekter						
Abonnementsgebyr	1 589 672	2 084 034	2 083 900	2 083 900	2 083 900	2 083 900
Forbruksgebyr	1 719 877	1 966 857	1 951 086	1 951 086	1 951 086	1 951 086
Tilknytningsgebyr	27 036	48 780	30 000	30 000	30 000	30 000
Andre inntekter	10 675	-				
Sum ordinære inntekter	3 347 260	4 099 670	4 064 986	4 064 986	4 064 986	4 064 986
Renteinntekt på fondet	52 312	40 053	49 753	56 003	55 315	48 914
Sum alle inntekter	3 399 572	4 139 723	4 114 740	4 120 990	4 120 301	4 113 901
Utgifter						
Direkte og indirekte utgifter	1 872 511	1 792 769	2 576 925	2 452 236	2 513 542	2 576 380
Avskrivningskostnad	825 879	929 923	927 690	914 605	914 605	914 605
Avskrivningskostnad - fremtidige investeringer			-	125 000	375 000	375 000
Kalkulatorisk rente	558 655	357 614	345 797	370 574	385 710	391 936
Kalkulatorisk rente - fremtidige investeringer		-	35 250	156 019	249 688	257 625
Sum utgifter	3 257 045	3 080 306	3 885 662	4 018 434	4 438 545	4 515 546
Renteberegning, 5-årig swap+0,5% påslag	2,30%	1,39%	1,41%	1,57%	1,70%	1,80%
Abonnement, antall abb. (vektet)	758	910	910	910	910	910
herav fastledd bolig	581	733	733	733	733	733
herav fastledd næring	177	177	177	177	177	177
Abonnementsgebyr	2 140,00	2 290,00	2 290,00	2 290,00	2 290,00	2 290,00
Forbruk, stipulert bolig og næring m3	81 870	88 254	88 254	88 254	88 254	88 254
Forbruk, måler, bolig m3	37 733	39 000	39 000	39 000	39 000	39 000
Forbruk, måler næring m3	33 411	36 378	35 066	35 066	35 066	35 066
Anslått gebyrøkning		7,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Forbruksgebyr	11,24	12,02	12,02	12,02	12,02	12,02
Fond 1.1	2 229 328	2 371 855	3 431 273	3 660 351	3 762 906	3 444 662
Avsetning+/bruk-	142 527	1 059 417	229 078	102 556	-318 244	-401 645
Fond 31.12	2 371 855	3 431 273	3 660 351	3 762 906	3 444 662	3 043 017
	R2019	R2020	B2021	B2022	B2023	B2024
Gebyr bolig med 120 m3 forbruk, pr år	120	120	120	120	120	120
Fastledd	2 140	2 290	2 290	2 290	2 290	2 290
Forbruk	1 349	1 442	1 442	1 442	1 442	1 442
Sum eks mva	3 489	3 732	3 732	3 732	3 732	3 732
moms 25%	872	933	933	933	933	933
Totalt	4 361	4 666	4 666	4 666	4 666	4 666

Resultatet innenfor vann ble avsetning til fond med kr 2,4 mill. til tross for at en termin ettergitt (forbruksgebyr= ca. kr 3 mill.). Kalkulatoriske rente ble kr 2 mill. lavere enn budsjettert.

Skal benyttes 5årig swap-rente tillagt en margin på 0,5%. I 2020 ble den 1,39%, mens i 2019 var den 2,3%. Salg av vann til avlusing er også en medvirkende årsak, med 429.767 m³. Stipulert salg var ca. 300.000 m³.

Innenfor avløp, ble det avsetning til fond med kr 1 mill. Kalkulatoriske renter lavere med kr 288.000. Vedlikeholdskostnader lavere enn forventet.

Starten av 2021 har gitt tydelig oppgang i lange renter, og oppgangen har vært kraftigere enn prognosene fra slutten av 2020. Dermed kan det være grunn til å se på kalkylerenten på nytt.

Kalkylerenten er ment å reflektere kommunens rentekostnad på lånefinansierte anleggsmidler samt bortfall av renteinntekt på egenkapitalfinansierte anleggsmidler over tid.

5-års renten har beveget seg fra 0,95 % ved årsskiftet til 1,38 % den 4. mars. Tillagt margin på 0,5 % gir det endring av selvkostrenten fra 1,46 % til 1,89 %.

Snittet så langt i år er på 1,61 %. Inkluderer vi hva forward kurven priser inn for resten av året får vi et anslag for hele 2020 på 2,02 %. Dette nivået er 0,68 prosentpoeng høyere enn prognosen kommunalbanken publiserte i november. Renteoppgangen har dermed blitt høyere enn hva markedet priset i november i 2020. Hitra kommune har beregnet en kalkylerente på 1,41% i 2021.

Rammeområde 11 – Leieinntekter

Resultatet ble en mindreinntekt på kr 1,7.

I rapporten for 2. tertial ble det opplyst om at flere ikke var leid ut og at det ble forventet en mindreinntekt på kr 400.000.

Det er også en feilbudsjettering (periodisert til desember) på kr. 1,1 mill., dette gjelder inntekt fra festeavgift. Siste gangs inntekt var i 2019. Budsjettet har ikke blitt korrigert for dette. Justeres det for dette forholdet er mindreinntekten kr 600.000.

Korona

Tabell 14 Korona

KORONA	R-jan.-mars 20	R-april-juni 20	R-juli-sept. 20	R-okt.-nov. 20	R-des. 20	Totalt 2020	Budsjett 2020	R-jan-mars21	Budsjett 21
010 Fastlønn	0	1 717 799	622 081	559 285	1 420 331	4 319 495	2 487 800	1 065 278	0
020 Vikarlønn	0	127 902	168 992	25 918	339 814	662 627	325 200	94 068	0
030 Engasjementslønn og ekstrahjelp	0	2 531	27 726	19 367	165 345	214 969	30 700	30 636	0
040 Overtid	0	461 703	298 106	198 632	332 125	1 290 566	789 700	934 614	0
050 Annen lønn/trekkl. godtgørelser	0	152 370	189 802	80 000	440 161	862 333	750 320	30 213	0
090 Pensjonsutgifter	0	287 694	83 830	54 905	105 432	531 861	366 252	139 425	0
099 Arbeidsgiveravgift	0	88 619	71 447	47 894	72 593	280 552	190 261	143 076	0
100 Ordinære driftsutgifter	399 715	1 079 322	739 627	219 842	1 107 702	3 546 208	2 749 967	1 354 211	4 677 000
300 Kjøp av tjenester	0	527 315	149 264	77 648	118 759	872 986	713 000	97 415	0
400 Overføringsutgifter og tilskudd	88 984	441 719	728 081	73 172	636 060	1 968 017	1 340 793	381 449	0
500 Renteutgifter, avdrag og lån	1 700	3 363	0	0	0	5 063	5 100	0	0
540 Avsetninger	0	0	0	0	0	0	0	470 985	0
SUM DRIFTSUTGIFTER	490 399	4 890 336	3 078 956	1 356 663	4 738 322	14 554 677	9 749 093	4 741 369	4 677 000
600 Brukerbetalinger og andre salgsinntekter	0	1 051 369	0	0	300 000	1 351 369	1 052 200	0	0
700 Refusjoner	-88 984	-364 069	-215 958	-73 172	-192 299	-934 483	-744 293	-346 331	0
800 Rammetilskudd	0	-4 641 000	-629 000	0	-1 071 000	-6 341 000	-5 657 000	-1 506 385	-4 677 000
940 Bruk av fond, reserver m.m.	0	0	0	0	-4 400 000	-4 400 000	-4 400 000	0	0
SUM DRIFTSINNTEKTER	-88 984	-3 953 700	-844 958	-73 172	-5 363 299	-10 324 114	-9 749 093	-1 852 716	-4 677 000
NETTO UTGIFT/INNTekt	401 415	936 636	2 233 998	1 283 491	-624 977	4 230 563	0	2 888 653	0

Resultatet i 2020 ble kr 4,2 mill. i netto utgift. Da er det tilført kr 4,4 mill. i bruk av disposisjonsfond og kr 6,3 mill. i rammeoverføringer. Brutto utgift er på kr 14,6 mill.

Kostnadene totalt er resultat av svært stor aktivitet knyttet til pandemi på nesten alle tjenestoområder, men likevel med spesielt store kostnader på mest direkte berørte enheter som sykehjem, hjemmesykepleie og helse, familie og rehabilitering.

Administrasjon. Kostnader til profileringsmateriell og annonsering og kunngjøringer.

Oppvekst. Begrensede direkte kostnader i desember med unntak av bokførte kostnader sommerjobb for ungdom.

Helse, familie og rehabilitering. Betydelige ekstra kostnader knyttet til lege og hjelpepersonell - herunder også kostnader til omdisponering av personell fra andre tjenester for oppfølging av covid tiltak.

Pleie – og omsorg. Svært stort omfang av innleie ekstra personell og overtid ordinær bemanning som følge av tiltak – også før det store utbruddet jula 2020 – nasjonal nedstenging av sykehjem og spesielle tiltak hjemmetjenester.

Eiendom og drift. Store kostnader til ekstraordinært renhold samt innkjøp og bruk av medisinsk forbruksmateriell og annet mer generelt smittevernustyr.

Særskilt. I noen spesielle tilfeller representerer kostnader ført desember kostnader påløpt siste tre måneder 2020. Det er også betaling til ansatte som satt med smittesporing alle disse dagene.

Oppsummert så koster tiltak innen omsorg for eldre og funksjonshemmede svært mye. Figur 18 til 20 gir også en god beskrivelse av omfanget av smitteutbruddene.

Fig. 18 Utvikling antall testede pr. uke

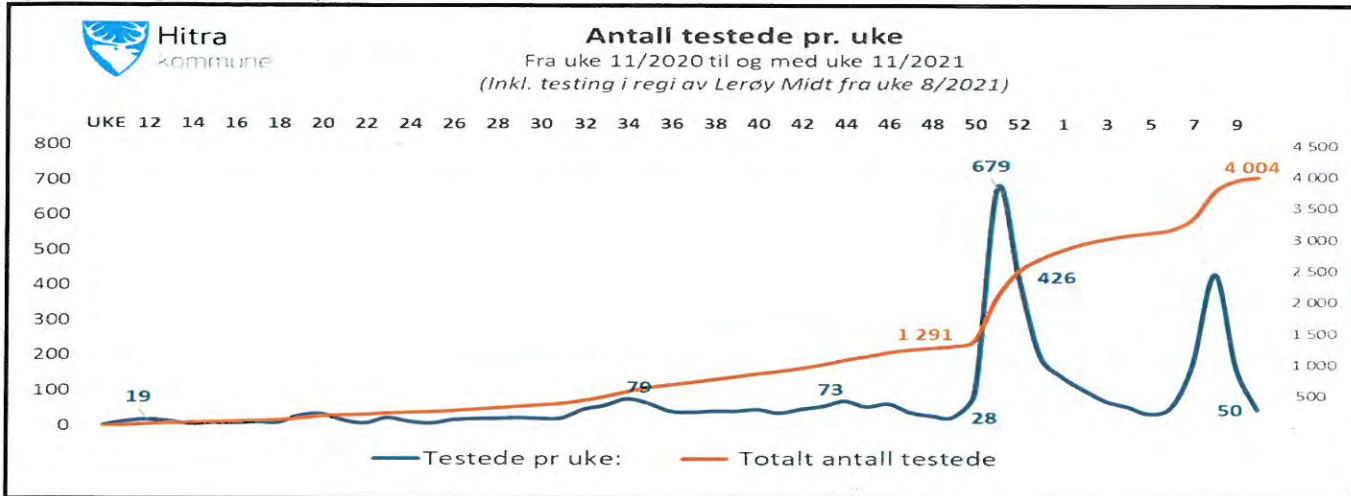

Fig. 19 Antall smittede og antall i isolasjon 17.des. 2020 til 17. februar 2021

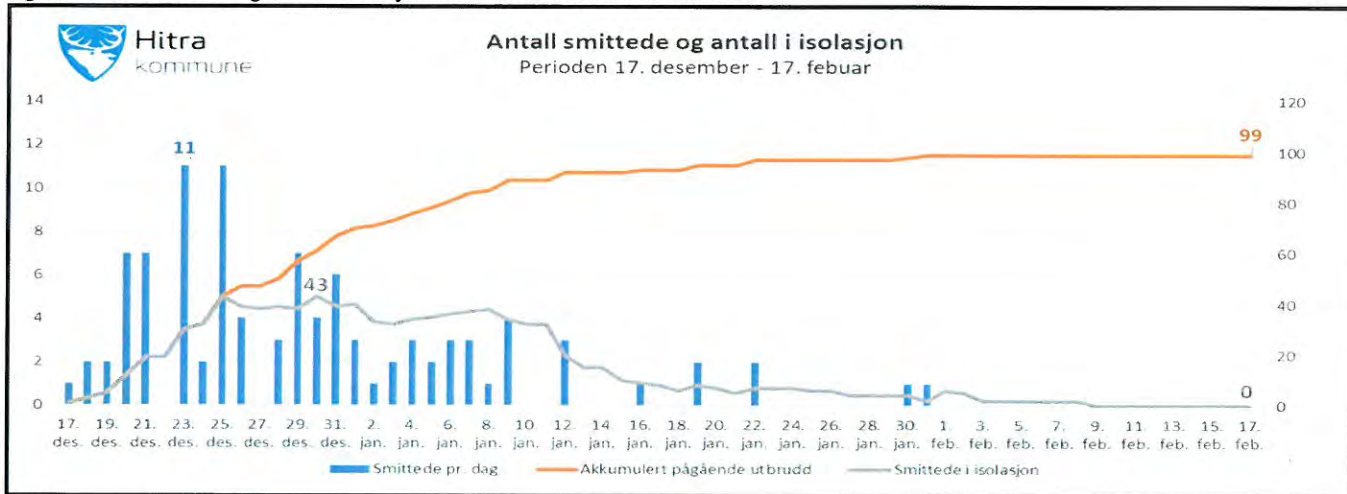

Fig. 20 Antall smittede og antall i isolasjon 23. februar til 18. mars 2021

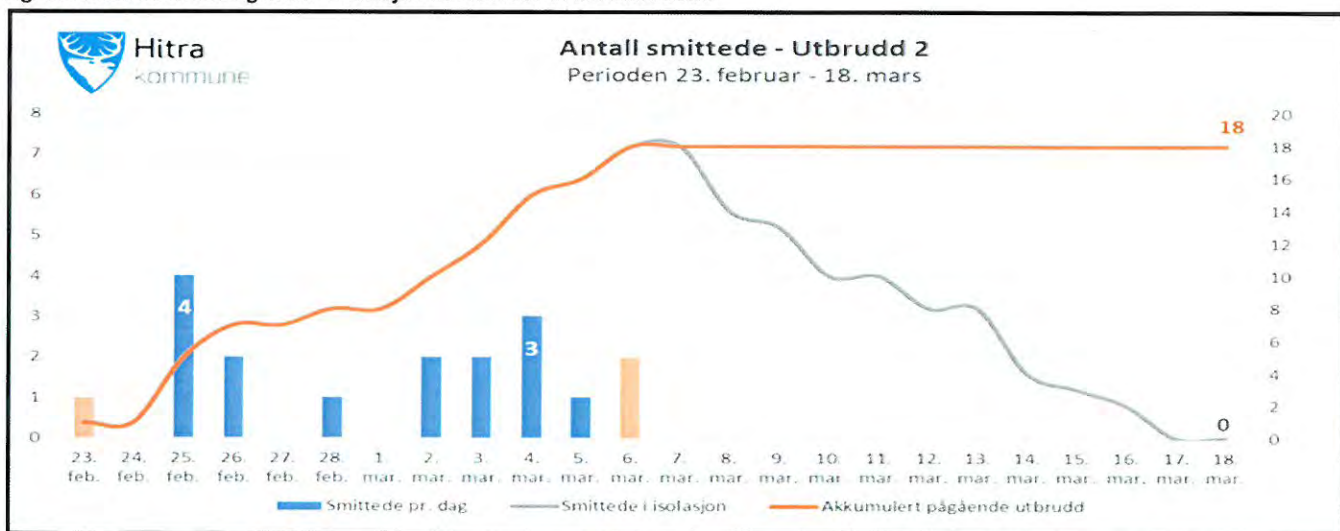
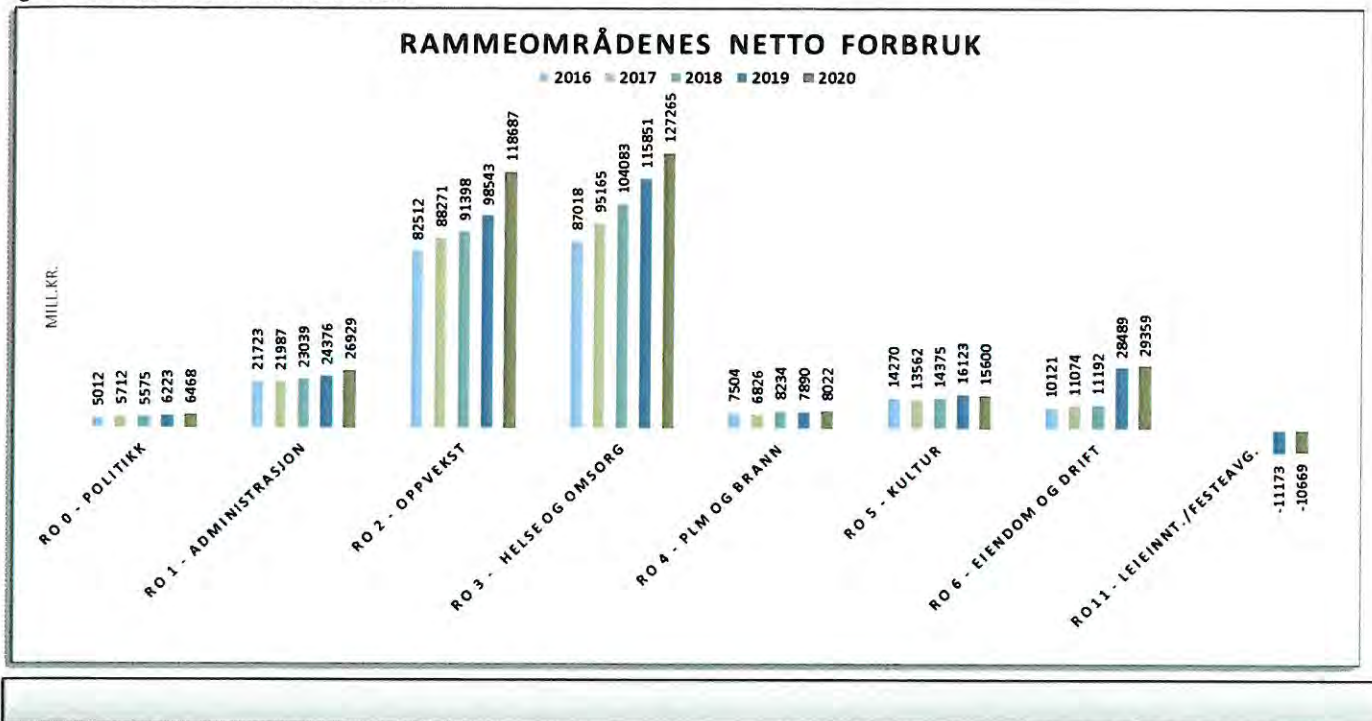

Fig. 21 Rammeområdenes netto forbruk

Sykefraværet gikk opp fra 2019 fra 8,3% til 9,1% i 2020. Det har vært en målsetning å oppnå 8% eller lavere. I gjennomsnitt har sykefraværet kostet kommunen ca. kr 13,4 mill. i året. Det er langtidsfraværet (i arbeidsgiverperioden) som står for 70% av kostnaden.

Nærværprosjektet som ble påstartet har gitt resultater i 2018 og 2019. Fokus har vært på arbeidsglede, tidlig innsats, tettere oppfølging av de sykmeldte og veiledning til ledere. I mars 2020 kom koronapandemien. Det ble behov for flere hender, spesielt innenfor helse og omsorg og ansatte ble tidlig i pandemien omdisponert til der var behov. Om det økte sykefraværet er på grunn av pandemien er det vanskelig å si noe om.

Tabell 15 Utvikling i sykefravær i %

HITRA KOMMUNE	Jan	Feb	Mars	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	ÅRS-GJ.SNITT
Sykefravær i %													
2021	9,9	10,5											10,2
2020	10,8	9,8	9,9	8,5	8,6	7,7	6,1	7,2	8,8	10,0	11,3	10,2	9,1
2019	8,9	9,1	8,8	9,2	8,6	7,5	5,5	6,5	7,9	8,3	9,5	10,3	8,3
2018	11,3	12,0	9,3	8,0	7,2	6,2	6,6	8,4	12,1	8,4	8,4	7,2	8,8
2017	10,8	11,2	10,8	9,9	9,2	10,2	10,5	9,6	8,7	9,1	10,4	10,7	10,1

KOSTRA-rapportering er godt innarbeidet i organisasjonen og forståelsen for riktig bruk av tjenester i forhold til den økonomiske rapporteringen er tilfredsstillende. Det er gjennom KOSTRA vi blir sammenlignet med både oss selv og andre kommuner. Kostra blir også brukt av statlige myndigheter til å se kostnadsbehovet i kommunene. All rapportering til SSB/Kostra for 2020 er avgitt innen fristene som ble satt. Fra og med 2020 ble det også rapportert inn konsoliderte tall, der kommunale foretak er inkludert.

God økonomi- og budsjettstyring er viktig. Kommunen har et ansvar for å ivareta det økonomiske handlingsrommet i et langsiktig perspektiv. Vedtatte økonomiske handlingsregler og rapportering på disse om kommunen er innenfor målsetningen er et godt verktøy for å bidra til dette.

Det ble utarbeidet tertialrapporter som viste den økonomiske stillingen og med prognose for regnskapsåret. Det ble også utarbeidet egne rapporter på skatteutviklingen igjennom året.

Det regnskapsmessige resultatet ble 0, etter at det ble nødvendig å stryke kr 3,8 mill. av budsjettmessig avsetning til disposisjonsfond.

Fig. 22 Lånegjeld og driftsinntekter

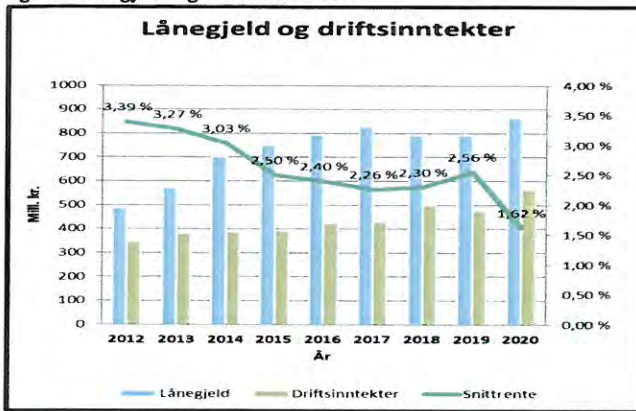
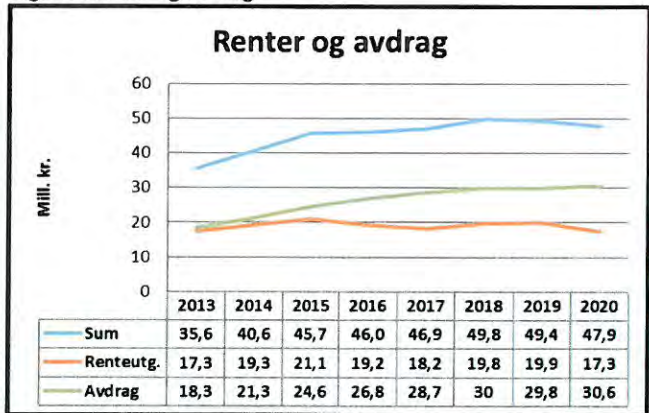

Fig. 23 Renter og avdrag

Balansen

Lånegjeld

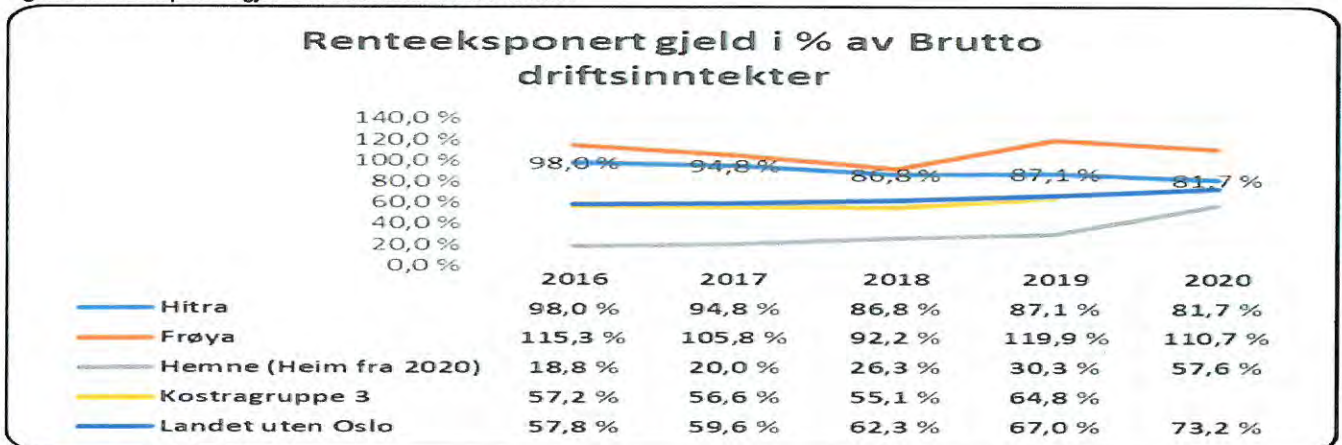
Tabell 16 Utvikling i lånegjeld, ordinær drift og VAR

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lånegjeld per 31.12	570 309	703 954	752 435	795 679	827 320	792 652	791 680	864 819
- herav VAR-sektoren	87 436	100 663	180 184	172 021	182 647	199 289	206 966	234 643
-VAR-sektoren i % av lånegjeld	15,3 %	14,3 %	23,9 %	21,6 %	22,1 %	25,1 %	26,1 %	27,1 %
Renteutgifter og avdrag i drift	35 649	40 592	45 805	45 933	46 956	49 810	49 642	47 854
Kapitalkostnader VAR-sektor	5 651	6 566	6 757	8 281	11 484	13 137	13 993	12 744
- i % av totale rente- og avdragsutgifter	15,9 %	16,2 %	14,8 %	18,0 %	24,5 %	26,4 %	28,2 %	26,6 %
Renteeksponert gjeld i % av Brutto driftsinnt.	84,4 %		94,0 %	98,0 %	90,1 %	86,8 %	87,1 %	81,7 %
Renteeksponert gjeld i % av langs. Gjeld	57,7 %		50,5 %	53,7 %	50,5 %	54,5 %	54,4 %	54,2 %
Netto renteeksponering i % av Brutto driftsinnt.	58,7 %		77,1 %	77,8 %	69,5 %	53,9 %	58,9 %	50,6 %

Renteeksponert gjeld i % av brutto driftsinntekter – 81,7% i 2020 - gir en indikasjon på hvor stor del av kommunens gjeld målt i forhold til **driftsinntektene** som må dekkes av kommunen selv. Størrelsen er beregnet ut i fra konsolidert regnskapsavleggelse til SSB.

I 2020 vil det si at 18,3% av den langsiktige gjelden vil være tilnærmet upåvirket av endringer i rentenivået - økte renteutgifter som følge av renteoppgang vil motsvares av tilsvarende økte inntekter gjennom økte gebyrinntekter, økt rentekompensasjon eller økte renteinntekter på utlån. Denne størrelsen har gått ned med 5,4% siden 2019. I figur 24 ser vi denne størrelse sammenlignet med andre kommuner, kostragruppe 3 og landet uten Oslo.

Fig. 24 Renteeksponert gjeld i % av brutto driftsinntekter

Renteeksponert gjeld i % av langsiktig gjeld, se tabell 16, gir en indikasjon på hvor stor andel av kommunens gjeld målt i forhold til **total gjeld** som kommunen må dekke selv. I 2020 vil det si at 45,8% av den langsiktige gjelden vil være tilnærmet upåvirket av endringer i rentenivået. Økte renteutgifter som følge av renteoppgang vil motsvares av tilsvarende økte inntekter gjennom økte gebyrinntekter, økt rentekompensasjon eller økte renteinntekter på utlån. Nivået er redusert fra 2019 til 2020 med 0,3%.

Netto renteeksponering (gjeld som belaster driftsregnskapet) i % av brutto driftsinntekter sier noe om hvor mye av kommunens netto lånegjeld som er igjen etter at rentekompensasjon og rentebærende likviditet er trukket ifra og korrigert for VAR-sektoren.

I 2020 er netto renteeksponert gjeld på 50,6%, se figur 25. En renteoppgang på 1% vil spise opp 0,5% av driftsinntektene, det vil si **kr 2,8 mill.** legges driftsinntektene i 2020 til grunn.

Fra 2019 til 2020 er indikatoren redusert med 8,3%.

Indikatoren er fra 2018 vedtatt som en av fire handlingsregler for den økonomiske utviklingen i kommunen og målsettingen er at den skal være maksimalt 75%.

Figur 26 viser denne i et fireårsperspektiv der 2021-2023 er grunnlaget i inneværende handlings- og økonomiplan.

Fig. 25 Gjeld som belaster driftsregnskapet (netto renteeksponering) i % av brutto driftsinntekter

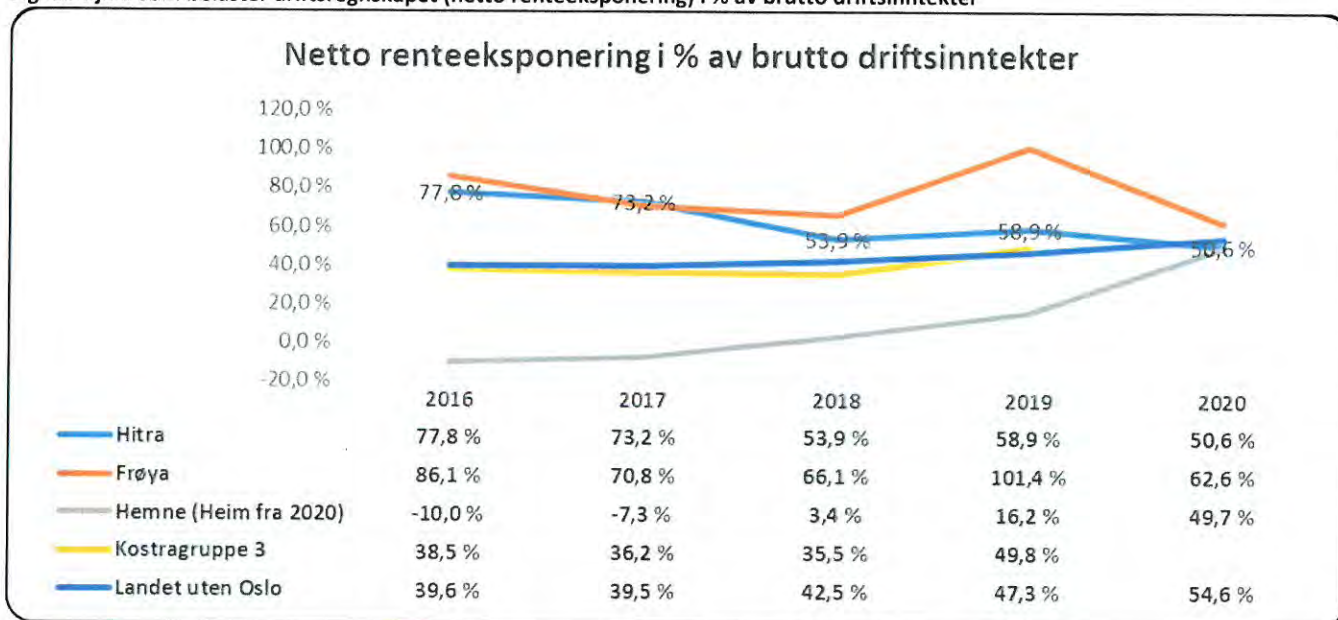
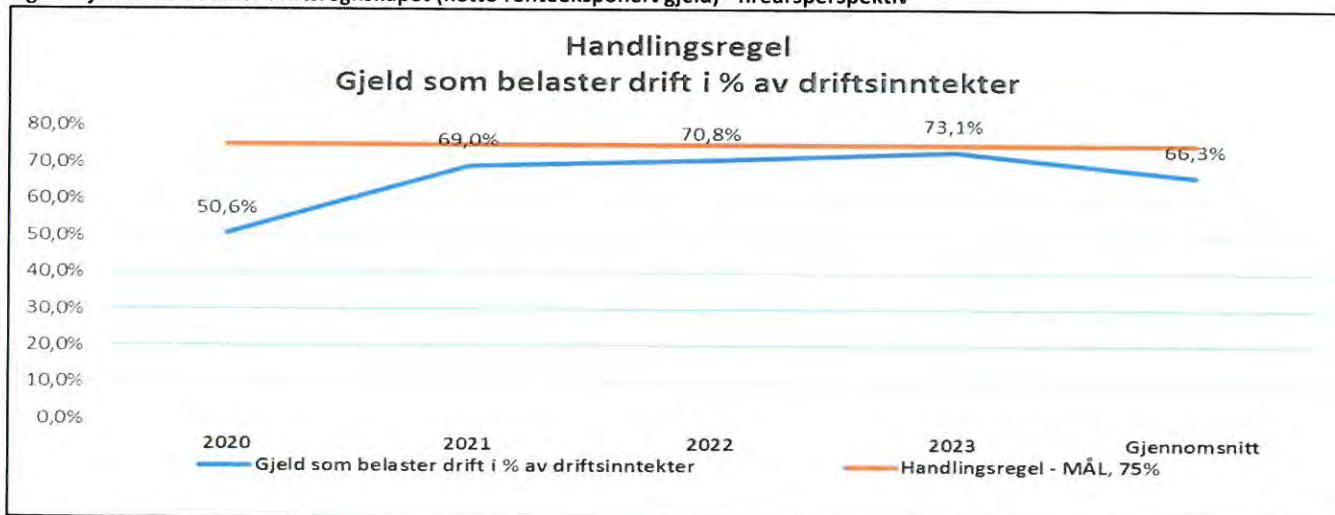

Fig.26 Gjeld som belaster driftsregnskapet (netto renteeksponert gjeld) - fireårsperspektiv

Betalte avdrag er basert på bestemmelsen om minste tillatte avdrag, jfr. note 13 i årsregnskapsdokumentet. Det er nødvendig med forutsigbarhet for rentebelastningen. Pr. 31.12.2020 er 51% av lånegjelda på fastrenter. Forutsigbarhet er viktig med det fokus en kommune har på budsjett og økonomiplan. Hvorvidt det er lønnsomt med rentebinding får en først svar på i ettertid. En forsiktig handlingsregel er å rentesikre deler av gjelden over ulike rentesikringsperioder og la deler av renteporteføljen ha flytende rente, jfr. finansreglementet.

I vedtatt finansreglement er kravet nå 30%-70% på fastrenter.

I mars ble det inngått nye fastrenteavtaler på deler av låneporteføljen, der kr 82 mill. ble inngått på fastrenteavtale i 3 år til rente 1,39% og kr 57 mill. ble inngått på fastrenteavtale i 5 år til 1,78%. Dette betyr at andel på fastrente er nå 67,2%. Fem fastrenteavtaler utløper i 2021. Det tas en nærmere vurdering av disse når avtalene utløper.

Styringsrenten ble i 2020 satt ned til 0%, og i rentemøte den 18.mars ble den holdt uendret. Det forventes en oppgang i andre halvår i år.

Ved utgangen av 2020 var altså 51% av låneporteføljen rentebundet og gjennomsnittlig fastrente i 2020 var 2,2%.

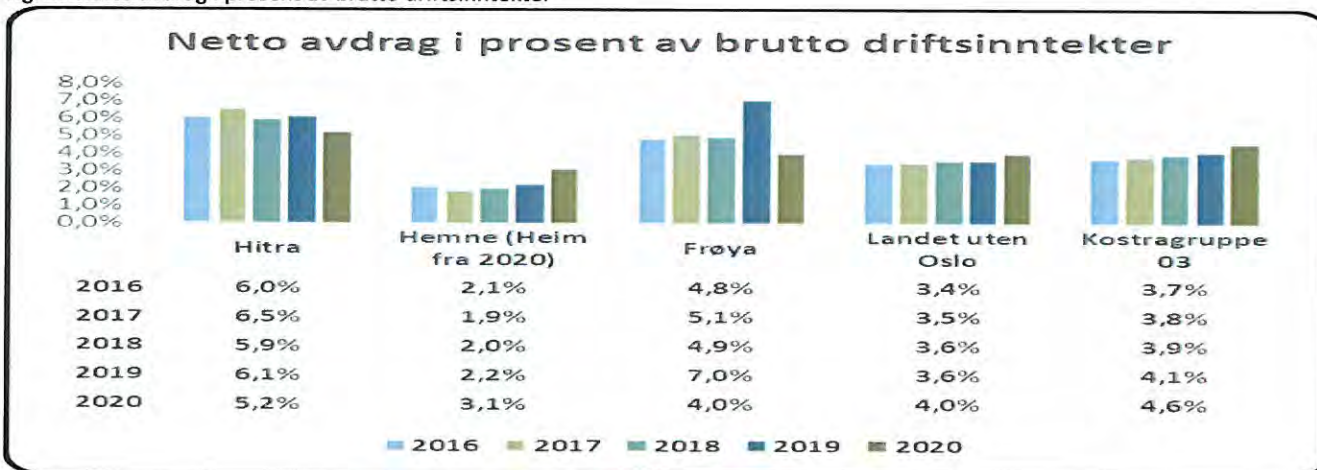
Resterende har flytende rente, både p.t rente og mot NIBOR tre måneder.

NIBOR 3MND vil si at det fastsettes ny rente hver 3. måned basert på denne offisielle renten som benyttes mellom banker og andre aktører. Gjennomsnitt på lån til flytende rente i 2020 var 0,99%.

Gjennomsnittlig rente for hele låneporteføljen ved utgangen av 2020 var 1,62 %, 2019 var den 2,56%.

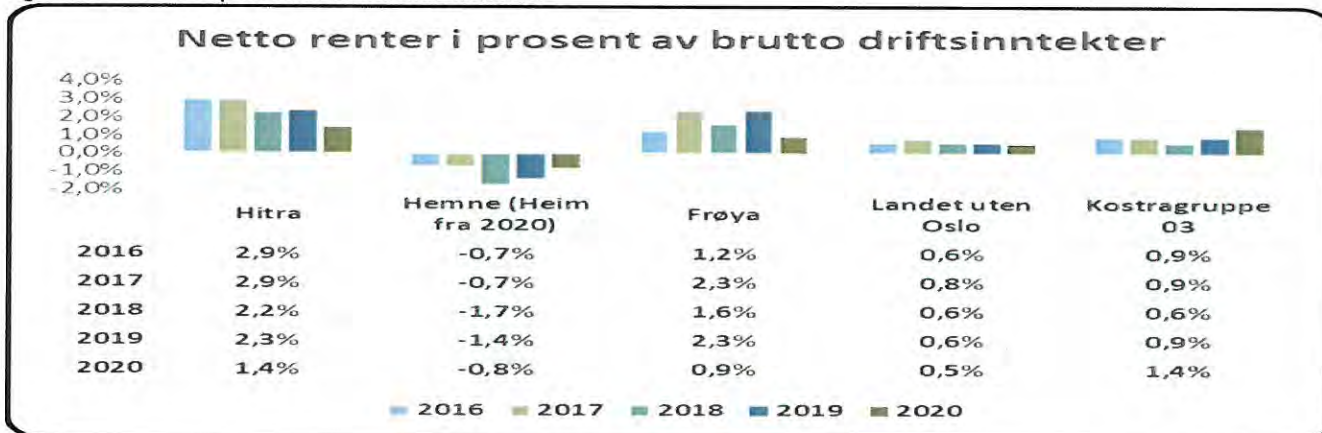
Kapitalkostnaden sin andel av utgiftene for Hitra kommune ligger over landsgjennomsnittet. I 2020 er den på 5,2%, en nedgang på 0,9% i forhold til 2019. Landsgjennomsnittet i 2020 er 4,0%.

Fig. 27 Netto avdrag i prosent av brutto driftsinntekter

Netto renter i prosent av brutto driftsinntekter er på 1,4% for Hitra kommune og er 0,9% over landsgjennomsnittet som er på 0,5%, jfr. figur 28. Dette er også konsoliderte beregninger.

Fig. 28 Netto renter i prosent av brutto driftsinntekter

Fond

Total fondsbeholdning er i 2020 økt i forhold til 2019 med kr 43,6 mill., fra kr 143,3 mill. til kr 186,9 mill.

Bundne driftsfond utenom kommunereformmidlene har økt med kr 6 mill. fra kr 37,8 mill. til kr 43,8 mill. Kr 436.000 er andel fra Snillfjord.

Kommunereformmidlene (bundet driftsfond) er redusert fra kr 6,4 mill. til kr 1,9 mill.

Disposisjonsfond er økt med kr 41,9 mill., fra kr 60,4 mill. til kr 102,3 mill. Dette til tross for at kr 3,8 mill. ble strøket av budsjettet avsetning til disposisjonsfond. Kr, 3,8 mill. av økningen gjelder andel fra Snillfjord.

Ubundne investeringsfond er så og is uendret, saldo 31.12.20 er kr 34,3 mill.

Fig. 29 Fondsutvikling

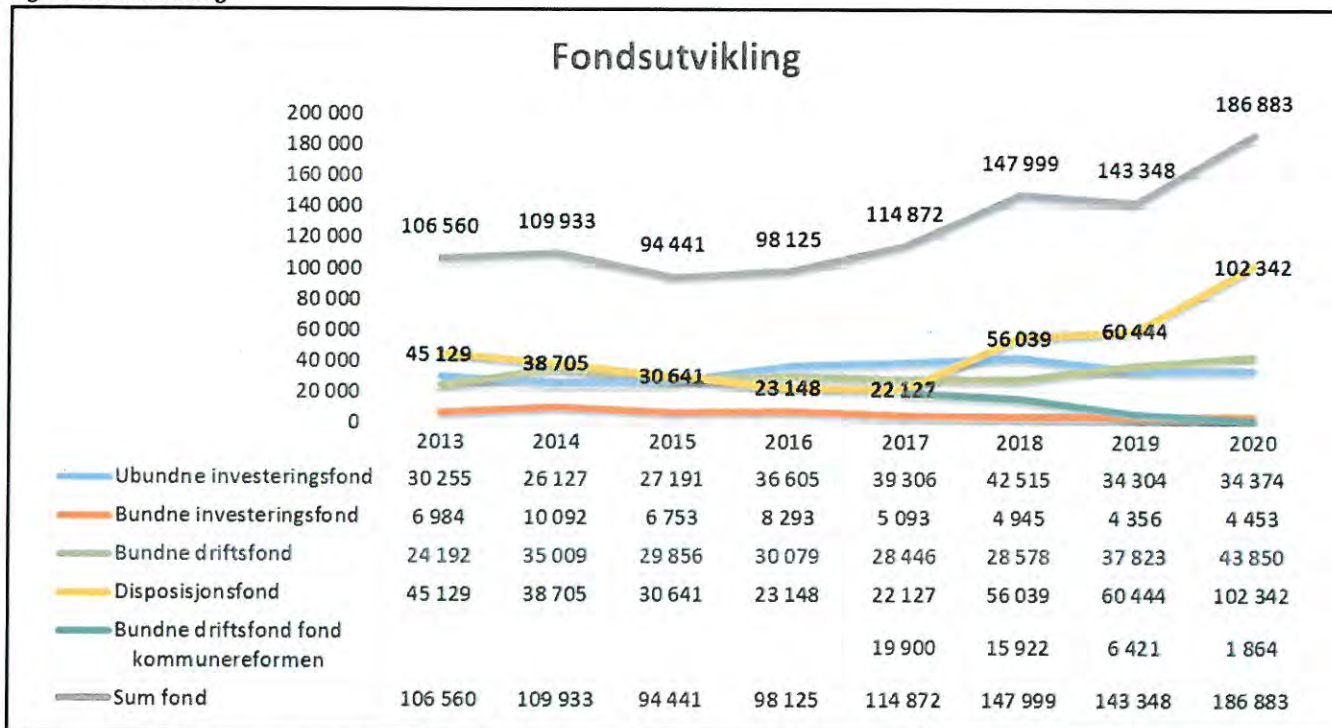
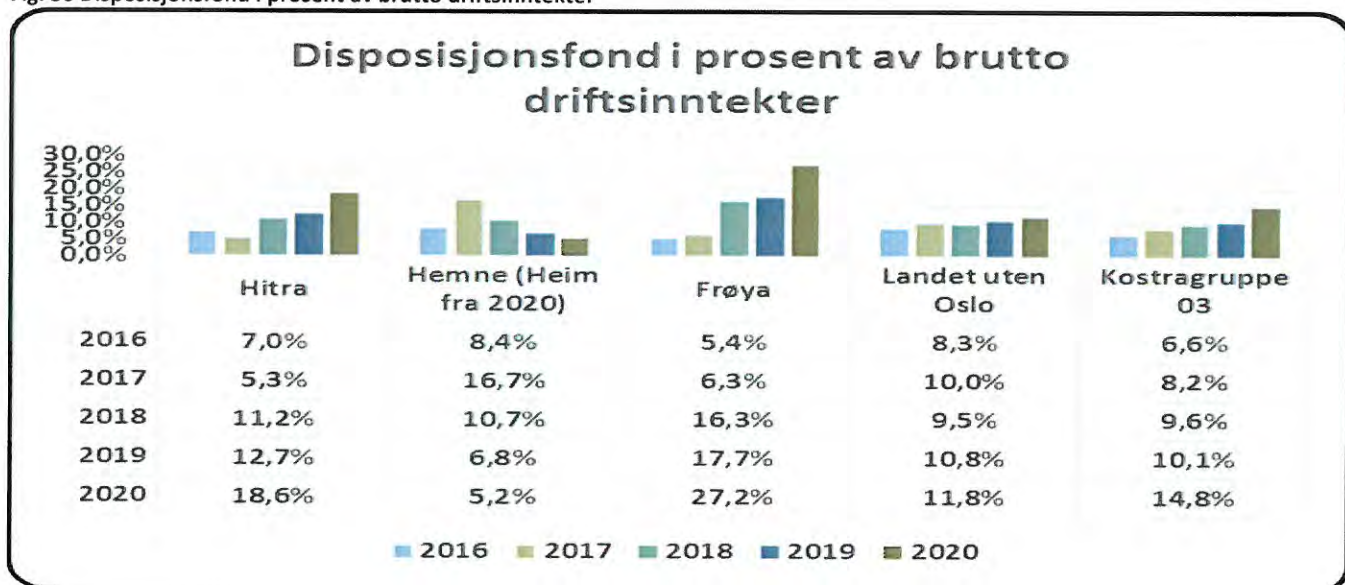

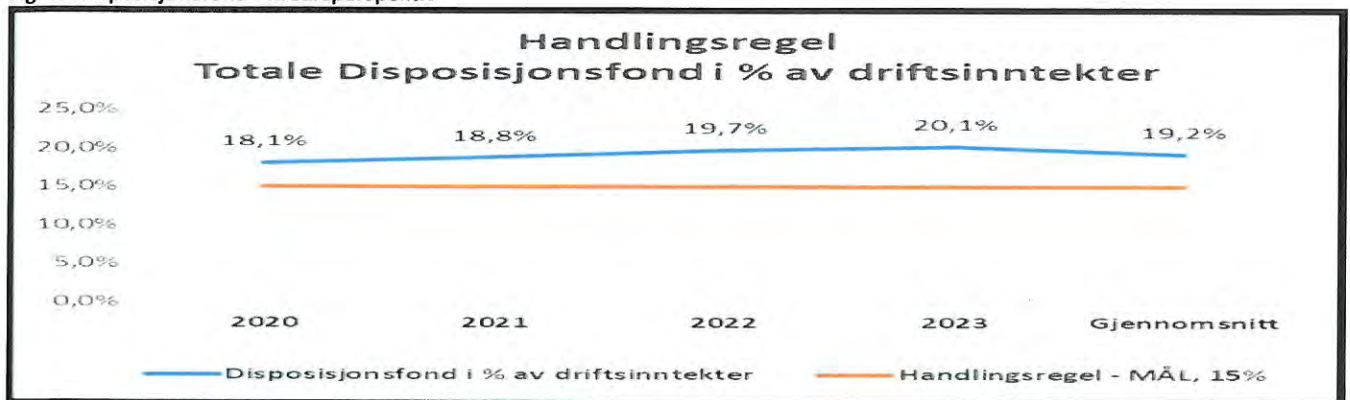
Fig. 30 Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Som vi ser av figur 30 så er disposisjonsfondet økt fra 12,7% i 2019 til 18,6% av driftsinntektene i 2020. Dette er resultat fra det konsoliderte regnskapet. Landssnittet i 2020 er på 11,8%.

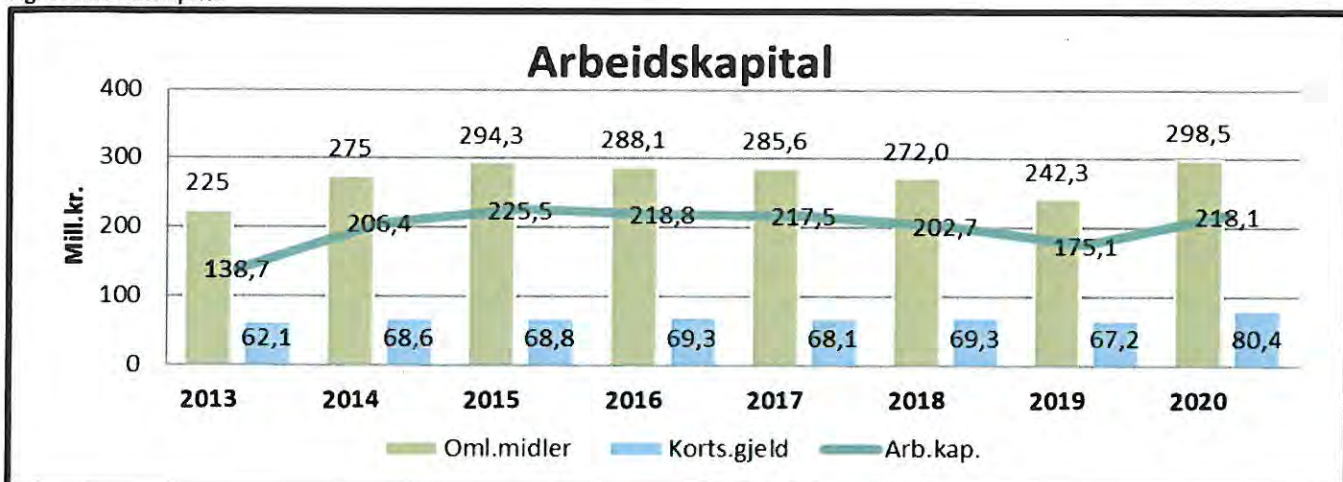
Nivå på kommunens disposisjonsfond er en av vedtatte handlingsregler og skal være på minimum 15% av driftsinntektene.

Fig. 31 Disposisjonsfond - fireårsperspektiv

I et fireårsperspektiv er gjennomsnittet på 19,2%. Disposisjonsfond som er såkalt «frie», skal ligge på minimum 8% av driftsinntektene. Resultatet for 2020 ble 10,3%.

Fig. 32 Arbeidskapital

Arbeidskapital og likviditet

Arbeidskapitalen er et uttrykk for analyse av balansen. Det er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen skal dekke bundne midler, fond, udisponerte overskudd og ubrukte lånemidler. Arbeidskapitalen er økt. Hovedårsaken er havbruksfondsinntekter og låneopptak på slutten av året. Også lavere pensjonspremier har betydning.

De enkelte deler av arbeidskapitalen er stort sett likvide, bortsett fra premieavvik pensjon inklusive arbeidsgiveravgift. Dette er beløp som er innbetalt til pensjonsselskapene, og hvert års premieavvik skal kostnadsføres eventuelt inntektsføres lineært i løpet av de påfølgende 15 år fra 2002, over 10 år fra 2012 og over 7 år fra 2015 (amortisert premieavvik).

Arbeidskapitalen angir kommunens betalingsevne på kort sikt. Premieavvik er en del av omløpsmidlene, men er i realiteten bundet og dermed av langsiktig karakter. Premieavvik er ikke likvid, det vil si at dette ikke kan omgjøres til betalingsmidler på samme måte som kortsiktige fordringer som etter en tid blir betalt. Videre er en del av omløpsmidlene bundet opp i ubrukte lånemidler. Når en korrigerer arbeidskapitalen med disse to komponentene, vil en se et nivå og en utvikling som illustrerer de likviditetsmessige utfordringene som kommunen må håndtere. Arbeidskapitalen nedenfor viser tallene ved utgangen av året. Likviditeten svinger betydelig i løpet av året, spesielt ved utbetalinger av lønn, skattetrekk, arbeidsgiveravgift, pensjonsinnbetalinger og terminforfall lån. Store investeringsprosjekter påvirker også likviditeten, spesielt før låneopptak foretas. De største innbetalingene er overføringene fra skatteregnskapet, rammetilskudd og kommunale avgifter, herunder eiendomsskatt. Vi ser en utvikling der likviditeten er bedret i 2020. Dette avspeiles også av det regnskapsmessige resultatet i 2020, da over kr 38 mill. ble avsatt til fond. Det er viktig å ha et driftsnivå som er tilpasset en stram økonomi og at det ikke øker vesentlig. Driftsnivået må vi også se på i et langsiktig perspektiv. Det er derfor kommunen har finansielle måltall å styre etter. Tanken er å ha retningslinjer for hvor mye penger som kan brukes uten å påføre kommende generasjoner økte belastninger.

Tabell 17 Utvikling i arbeidskapital

	2013	2014	2015	2016	2017	017U.KREF	2018U.KREF	2019U.KREF	2020
Omløpsmidler	225 065	274 567	294 326	288 121	305 456	285 556	272 050	242 304	298 543
- kortsiktig gjeld	62 106	68 610	68 833	69 309	68 087	68 087	69 311	67 187	80 423
Arbeidskapital	162 959	205 957	225 493	218 812	237 369	217 469	202 739	175 117	218 120
Premieavvik pensjon m/arb.g.avg.	35 616	40 974	35 825	27 518	18 136	18 136	9 623	12 155	23 325
Ubrukte lånemidler	42 718	90 131	119 696	103 093	113 812	113 812	49 888	32 297	25 258
Korrigert arbeidskapital	84 625	74 852	69 972	88 201	105 421	85 521	143 228	130 665	169 537

Tabell 18 Utvikling i likviditetsgrad

	2013	2014	2015	2016	2017	017U.KREF	2018U.KREF	2019U.KREF	2020	
Likviditetsgrad 1	3,6	4,0	4,3	4,2	4,5	4,2		3,9	3,6	3,7
Likviditetsgrad 2	2,7	2,8	2,7	3,2	2,8	2,6		2,4	2,6	2,5
Arb.kapital i % av driftsinnt.	42,7	53,2	58,3	51,4	52,5	50,6		40,7	36,7	38,5

Forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld kalles likviditetsgrad, og gir en indikasjon på om virksomheten mangler penger. Den gir et svar på om kommunen har evne til å dekke sine kortsiktige forpliktelser, se tabell 18.

Likviditetsgrad 1= omløpsmidler/kortsiktig gjeld, bør være > 2

Likviditetsgrad 2= mest likvide omløpsmidler/kortsiktig gjeld, bør være >1

Beregningen viser at Hitra kommune sin likviditet er stabil, men det er viktig å påpeke at ubrukte lånemidler utgjør en andel av omløpsmidlene.

Ved å korrigere for ubrukte lånemidler og investeringsfond beregnes hvor stor del av kontantbeholdningen som beregnes som driftslikvider.

Det går frem av figur 31 nedenfor så er driftslikvidene på 68,5% av kontantbeholdningen i 2020. I 2019 var de på 54,3%.

I driftslikvidene ligger det også bundne driftsfond. Slike midler vedrører udisponerte øremerkede tilskudd eller andre avsetninger og kan redusere driftslikvidene relativt raskt.

Likvider for ordinær drift i % av driftslikvidene var på 58,9% i 2019. I 2020 er nivået økt til 67,2%. Dette er midler til ordinær løpende drift, se figur 34.

Bundne driftsfond har økt med 20,9% fra 2019 til 2020.

Fig. 33 Kontantbeholdning

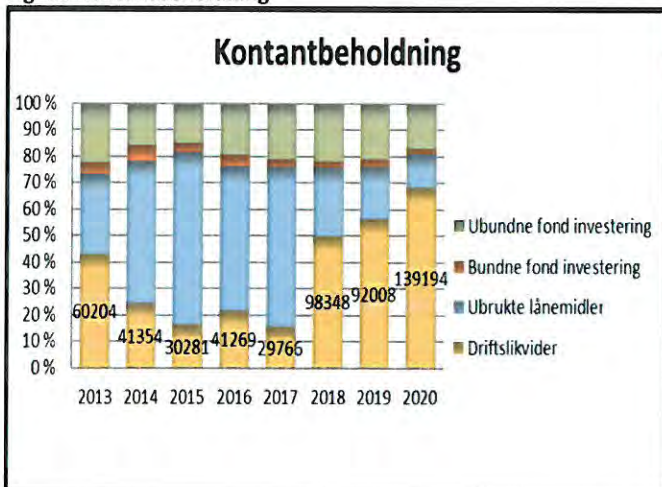
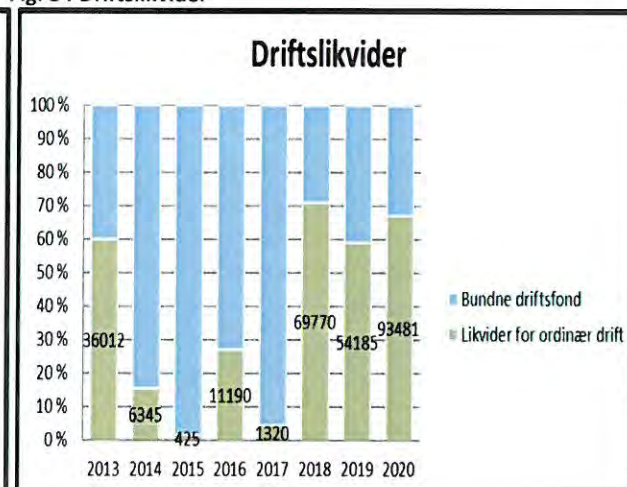
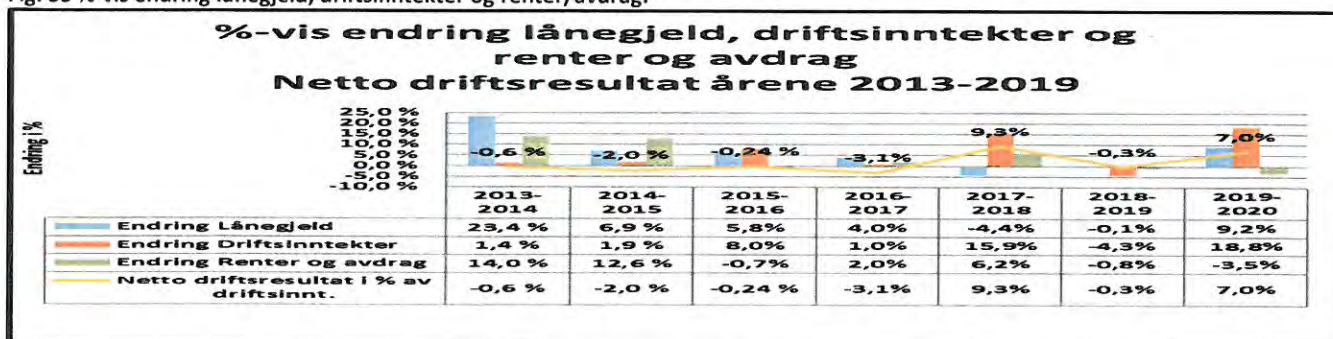

Fig. 34 Driftslikvider

Utviklingen vi ser i figur 35 med et sterkt forbedret netto driftsresultat i 2020 enn 2019 har en sammenheng med inntekt fra havbruksfondet i 2020. Lånebelastningen er økt, men allikevel er renter og avdrag redusert. Lavere rentenivå er årsaken. Stabilisering av kapitalutgiftene er også en konsekvens av de handlingsreglene som er innført.

Fig. 35 %-vis endring lånegjeld, driftsinntekter og renter/avdrag.

Tabell 19 Utvikling i gjeldsgrad, egenkapitalprosent og rentedekningsgrad

	2013	2014	2015	2016	2017	2017U.KREF	2018U.KREF	2019U.KREF	2020
Gjeldsgrad	4,3	4,5	4,4	4,2	4,0	4,3	3,4	3,5	2,9
Egenkapitalprosent	17 %	18 %	18 %	18 %	20 %	18 %	22 %	22 %	28 %
Rentedekningsgrad	1,8	0,9	0,6	0,9	1,5	0,3	3,3	0,9	3,3

Soliditet

Begrepet soliditet forklarer kommunens evne til å tåle tap. Gjeldsgrad og egenkapitalprosent gir informasjon om soliditeten.

Gjeldsgrad = Gjeld/EK viser forholdet mellom kapital som er finansiert av utenforstående og kommunen selv. Jo mindre gjeldsgraden er jo mer solid er kommunen og evnen til å tåle tap er stor.

Egenkapitalprosenten= EK/sum eiendeler som viser hvor stor andel av kommunens eiendeler som er finansiert med egenkapital.

Rentedekningsgraden ((netto driftsresultat + rentekostnader)/rentekostnadene) forteller i hvilken grad kommunen er i stand til å betale sine rentekostnader og den bør være > 3. Har vært på et lavt nivå i flere år men viste et godt resultat i 2018 på grunn av store inntekter fra havbruksfondet. I 2019 er rentedekningsgraden ned på nivået som var før 2018. I 2020 igjen opp på et akseptabelt nivå.

Det har vært et lavt rentenivå de siste årene. 49,0% av lånegjelda pr. 31.12.20 var til flytende rente, dette utgjør kr 423 mill.

Stiger renta med 1,0 % utgjør dette ca. kr 4,2 mill. i årlige økte renteutgifter. Av dette vil ca. kr 0,4 mill. være økte renteutgifter som må dekkes av ordinær drift.

Sammendrag balanse

Tabell 20 Sammendrag av balanseregnskapet

Sammendrag balanse 31.12	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kasse, postgiro, bankinnskudd	183 920	189 260	207 877	211 619	169 386	203 279
Kortsiktige fordringer	74 581	71 344	79 443	66 568	67 184	71 938
Premieavik	35 825	27 518	18 136	9 785	12 155	23 325
Aksjer/andeler/sertifikater	0	0	0	0	0	0
SUM OMLØPSMIDLER	294 326	288 122	305 456	287 972	248 725	298 542
Aksjer og andeler	18 738	19 912	21 217	22 038	23 318	26 351
Pensjonsmidler	478 590	483 235	512 299	545 418	562 742	664 379
Utlån	54 242	53 633	56 665	65 481	73 269	85 723
Utstyr/maskiner	17 425	18 892	19 125	19 760	21 016	28 710
Fast eiendom/anlegg	814 502	895 860	936 488	957 549	983 326	1 044 801
SUM ANLEGGSMIDLER	1 383 497	1 471 532	1 545 794	1 610 246	1 663 671	1 849 964
SUM EIENDELER	1 677 823	1 759 654	1 851 250	1 898 218	1 912 396	2 148 506
Kortsiktig gjeld	68 833	69 309	68 087	69 311	67 187	80 423
Pensjonsforpliktelse	557 477	570 479	600 576	617 325	641 705	679 051
Annen langsiktig gjeld	752 435	795 679	827 320	792 652	791 686	864 819
SUM GJELD	1 378 745	1 435 467	1 495 983	1 479 288	1 500 578	1 624 293
Fond	94 440	98 125	114 871	147 998	143 347	186 883
Regnskapsmess. resultat	5 463	11 700	2 793	14 881	0	0
Kapitalkonto	196 019	211 205	234 446	252 894	265 314	334 125
Udekket invest. regnskap	0	0	0	0	0	0
Likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Endring regnskapsprinsipp.	3 157	3 157	3 157	3 157	3 157	3 205
SUM BOKFØRT EGENKAPITAL	299 079	324 187	355 267	418 930	411 818	524 213
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	1 677 824	1 759 654	1 851 250	1 898 218	1 912 396	2 148 506

Sammendraget av balansen er basert på bokførte verdier på eiendeler og gjeld. Differansen utgjør kommunens egenkapital. 2019- tallene og tidligere er gamle Hitra kommune.

Fig. 36 Anleggsmidler i forhold til lånefinansiering

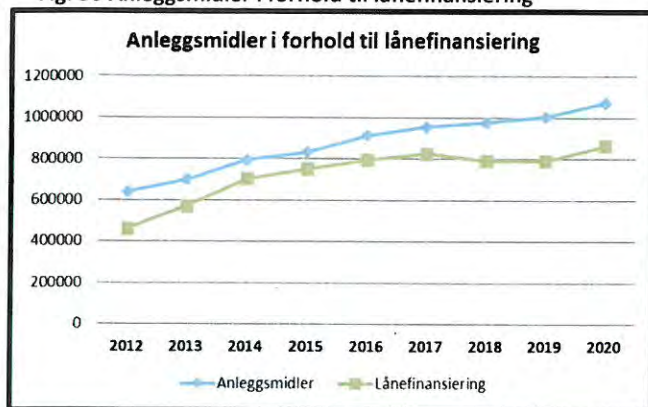
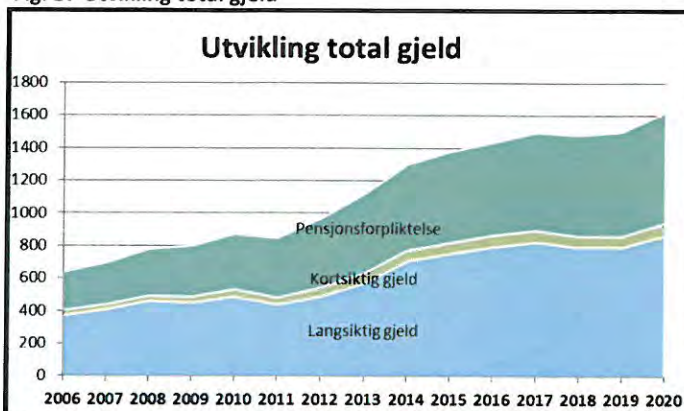

Fig. 37 Utvikling total gjeld

Investeringer

Tabell 21 Bevilgningsoversikt - Investeringer

Bevilgninger til varige driftsmidler Investeringer	Prosjekt-	Regnskap 2020	Regulert Budsjett 2020	Opprinnelig Budsjett 2020	Regnskap 2019
Til investeringer i anleggsmidler -		49 700 054	49 136 744	65 105 550	45 321 928
Til investeringer i anleggsmidler VAR		31 730 172	38 134 126	50 696 000	25 052 041
Sum investeringer		81 430 225	87 270 870	115 801 550	70 373 969

Kommunens samlede investeringer var i 2020 kr 81,4 mill. I 2019 ble det investert for kr 70,4 mill.

Ubrukte lånemidler utgjør ved utgangen av 2020 kr 25,3 mill.

Innenfor de enkelte driftsområdene er investeringene fordelt slik:

Tabell 22 Investeringene innenfor driftsområdene

Bevilgninger til varige driftsmidler Investeringer	Regnskap 2020	Regulert Budsjett 2020	Opprinnelig Budsjett 2020	Regnskap 2019
Sum investeringer	81 430 225	87 270 870	115 801 550	70 373 969
Sum RO0 og 1- Politikk og Administrasjon	5 288 150	4 392 500	5 262 500	2 445 748
Sum RO2 - Oppvekst	1 398 556	1 723 250	1 663 250	1 014 415
Sum RO3 - Helse og Omsorg	2 262 629	260 000	2 000 000	2 344 840
Sum RO4 - Plan, Landbruk, Miljø og Brann	4 071 944	3 107 300	2 324 000	3 311 849
Sum RO5 - Kultur	724 719	600 000	5 610 000	1 586 516
Sum RO6 - Eiendom og Drift	35 954 056	39 053 694	48 245 800	34 618 562
Sum VAR-området	31 730 172	38 134 126	50 696 000	25 052 040
SUM RAMMEOMRÅDER	81 430 225	87 270 870	115 801 550	70 373 970

Eiendom og drift sammen med VAR-området står for 83,1% av investeringene.

Investeringsbudsjettet er ettårig. Det innebærer at investeringsprosjekt som går over flere budsjettår, skal inn i investeringsbudsjettet kun med den delen av utgiftene til prosjektet som forventes i det aktuelle budsjettåret. I Hitra kommune er det mange prosjekter som går over flere år. Rapporter i 2020 viste at det ville bli avvik i forhold til opprinnelig vedtatt budsjett. Av den grunn var det nødvendig å foreta en regulering av budsjettet. Dette ble gjort i desember 2020 med vedtak i kommunestyret.

Faktisk avvik sammenlignet med opprinnelig investeringsbudsjett ble på kr 34,4 mill.

Allikevel kan det oppstå noen forskjeller og avviket fra det som faktisk ble brukt i 2020 og revidert budsjett er på kr 5,9 mill. i mindreforbruk (6,8% av revidert budsjett).

Investeringsprosjektene står i bevilgningsoversikt investering i årsregnskapsdokumentet. Noen av de med vesentligst forskjell omtales i tabell 23 nedenfor. For sammenstilling med kostnadsramme så henvises det til note 12 i årsregnskapet.

Tabell 23 Prosjekt med vesentligste avvik i 2020 sammenlignet med revidert budsjett

Prosjekt med vesentligste avvik Investeringsutgifter inkl. mva.	Regnskapsført i 2020	Rev. Budsjett 2020	Oppr. Budsjett 2020	Kommentar
RO 0 og 1 Politikk og sentraladministrasjon Prosjektnummer 6106 Ordning arkiv/Digitalisering	Kr 2.986.464	Kr 1.800.000	Kr 2.700.000	Budsjettet ble justert ned i desember. Noen korrigeringer på slutten der faktura var ført med feil mva-kode som medførte kr 300.000 i mrekostnader. Opprinnelig budsjett mer i samsvar med faktisk forbruk. Totalt er det igjen 634.000 av totalrammen på prosjektet.
RO 2 Oppvekst Prosjektnummer 6201 IT i skolen	Kr 752.919	Kr 1.062.500	Kr 1.062.500	11 Samsung skjermer er kjøpt inn i 2020 + 90 iPader. Noe annet utstyr i tillegg.
RO 3 Helse og omsorg Prosjektnummer 6307 Pasientvarslingsystem	Kr 2.009.405	Kr 0	Kr 0	Denne investeringen ligger inne i 2021. Bestilling ble utført straks etter at budsjettet ble vedtatt. Faktura kom også i 2020.
RO 4 Plan, landbruk, miljø og brann Prosjektnummer 6403 Hitra Industripark Vest- utbygging	Kr 1.302.679	Kr 682.000	Kr 774.000	Budsjettet ble ved revideringen i desember tatt ned. Faktura på slutten av året på veibygging, kr 759.000. Opprinnelig bevilgning på kr 135,1 mill. er nå oppbrukt.
RO 4 Plan, landbruk, miljø og brann Prosjektnummer 6421 Tomteerverv, Dolmøya	Kr 537.573	Kr 145.000	Kr 0	Gang-sykkelvei Dolmøy. Ble budsjettjustert i desember, men med for lite beløp.
RO 5 Kultur Prosjektnummer 6508 Lyssetting Rottem kirkegård	Kr 125.628	Kr 0	Kr 0	Ett av prosjektene som ble prioritert av gamle Snillfjord kommune. Sluttfaktura i 2021.
RO 6 Eiendom og Drift Prosjekt 6380 Prosjektering omsorgsbolig UNG	Kr 174.563	Kr 500.000	Kr 0	Mindre brukt i 2020 enn forutsatt.

Prosjekt med vesentligste avvik Investeringsutgifter inkl. mva.	Regnskapsført i 2020	Rev. Budsjett 2020	Oppr. Budsjett 2020	Kommentar
RO 6 Eiendom og Drift Prosjekt 6623 Knarrlagsund oppvekstsenter- ombygging	Kr 54.390	Kr 2.000.000	Kr 1.000.000	Ikke igangsatt, under prosjektering.
RO 6 Eiendom og drift Prosjekt 6624 Strand skole sløydsal	Kr 55.639	Kr 0	Kr 0	Påbegynt i 2019, ferdig i 2020. Ble ikke budsjettjustert.
RO 6 Eiendom og drift Prosjekt 6640 Venterom legekantor, skjermvegg, møbler osv.	Kr 125.000	Kr 0	Kr 200.000	Opprinnelig budsjett kr 200.000, ble budsjettjustert i desember. Faktura påløpt slutten av året.
RO 6 Eiendom og drift Prosjekt 6642 Ombygging og tilrettelegging - meråpent bibliotek	Kr 0	Kr 250.000	Kr 250.000	Prosjekt ikke igangsatt.
RO 6 Eiendom og drift Prosjekt 6645 Skolekjøkken Fillan/SFO	Kr 0	Kr 125.000	Kr 125.000	Prosjekt ikke igangsatt.
RO 6 Eiendom og drift Prosjekt 6646 Rus og psykisk helse, boliger	Kr 222.060	Kr 1.000.000	Kr 15.800.000	Prosjektering igangsatt. Ble budsjettjustert i desember. Ikke så mye påløpt som antatt.
RO 6 Eiendom og drift Prosjekt 6648 Grønn Hitra – Erverv av areal (Ksak 34/20)	Kr 0	Kr 500.000	Kr 0	Ikke utbetalt før i 2021.
RO 6 Eiendom og drift Prosjekt 6670 Hitra hurtigbåtkai, utbedring F- sak33/19	Kr 292.501	0	0	Påbegynt i 2019. Ble ikke budsjettjustert i desember.
RO 6 Eiendom og drift Prosjekt 6712 Oppgradering kommunale veier	Kr 1.132.253	Kr 700.000	Kr 1.000.000	Budsjettet ble justert ned i desember. Faktura på slutten av året som er årsaken til avvik i forhold til revidert budsjett. Asfaltering og oppgradering av vei med nytt rekkverk
RO 10 VAR Prosjekt 6730 Hopsjø Småg	Kr 14.480.625	Kr 12.800.000	Kr 12.800.000	Prosjektet er ferdigstilt. Noe påløper i 2021. Kr 94.000 gjenstår i forhold til tildelt ramme på kr 16.400.000.

Prosjekt med vesentligste avvik Investeringsutgifter inkl. mva.	Regnskapsført i 2020	Rev. Budsjett 2020	Oppr. Budsjett 2020	Kommentar
RO 10 VAR Prosjekt 6731 Vannforsyning Lynglia / Skaget	Kr 0	Kr 585.000	Kr 585.000	Utsatt
RO 10 VAR Prosjekt 6736 VAR-Kasparunet VA til kontaktpunkt	Kr 0	Kr 1.400.000	Kr 1.400.000	Utsatt
RO 10 VAR Prosjekt 6739 Ny sjøledning for råvann til Fillan vannverk	Kr 10.305.138	Kr 11.745.350	Kr 12.000.000	Prosjektet er ferdigstilt. Noe påløper i 2021. Kr 992.000 gjenstår i forhold til ramme.
RO 10 VAR Prosjekt 6740 Låsesystem, adgangskontroll (ROS)	Kr 274.019	Kr 500.000	Kr 500.000	Lavere beløp medgått enn forutsatt.
RO 10 VAR Prosjekt 6741 Dolmøy VBA-ny utslippsledning m.m.	Kr 0	Kr 800.000	Kr 800.000	Utsatt
RO 10 VAR Prosjekt 6743 Investeringsbehov Sunde	Kr 0	Kr 2.735.000	Kr 5.000.000	Budsjettjustert i desember. Deler av det flyttet til P6757 Sunde vannv.(Våganveien) og P6759 Overtagelse Vingvågen vannverk

Utlån

Videreutlån av midler fra Husbanken til etablering og utbedring av boliger – startlån utgjør kr 14,2 mill., som er en økning fra 2019 med kr 5,1 mill. Pr. årsskiftet er det kr 12,8 mill. stående som disponible for videreutlån. Vedtatt låneopptak for startlån i 2021 er kr 7.000.000. Dette er det blitt søkt om til Husbanken og det er også innvilget.

Finansiering

Årets investeringsregnskap har sum investeringsutgifter på **kr 84,2 mill.**, som er dekket slik:

- Bruk av lånemidler kr 61,0 mill.
- Bruk av fond og avsetninger kr 0,5 mill.
- Overført fra driftsregnskapet kr 0,5 mill.
- Mottatt avdrag på utlån og refusjoner kr 1,3 mill.
- Salg av fast eiendom, og tilskudd kr 15,7 mill.
- Kompensasjon for moms kr 5,2 mill.
- **Totalt kr 84,2 mill.**

Rapport etter finansreglementets kapittel 4

Finansrapport 3. tertial 2020 ligger som vedlegg til årsberetningen. Den er en del av rapporteringen etter finansreglementets kapittel 4.

Tabellene nedenfor gir oversikt over kortsiktig og langsiktig forvaltning (aktiva):

Tabell 24 Kortsiktig og langsiktig forvaltning (aktiva)

Kortsiktig og langsiktig forvaltning (aktiva)	Verdi 31.12.20	Gj. rente 2019 3 MND Nibor+0,45% margin	Gj. rente 2020 3 MND Nibor+0,50% margin
Innskudd i Sparebank1 SMN (Hovedbank)	163 279 353	1,49% + 0,45% margin	0,49% + 0,50% margin
av dette Plasseringskonto (1 mnd oppsigels)	2 054 201	1,49% + 0,55% margin	0,49% + 0,70% margin
		Gj. rente 2019 1/2 års fastrenteavtale	Gj. rente 2020 1/2 års fastrenteavtale
Innskudd i Hemne Sparebank	37 945 553	1,80 %	1,40 %

Statlige styringssignaler og utvikling i rammebetingelsene

Utviklingen i kommunesektoren i 2020

Statistisk sentralbyrå (SSB) publiserte de foreløpige KOSTRA-regnskapstallene for 2020 den 15. mars.

Foreløpig netto driftsresultat for de som har rapportert er på 2,4 % (landet utenom Oslo). Det er en økning på 0,9% fra 2019.

Det registreres høy investeringsaktivitet i kommunene og dette innebærer også økt behov for lånefinansiering. Langsiktig gjeld i % av driftsinntektene har økt generelt i landet fra 2019 til 2020.

Økt lånegjeld gjør at kommunesektoren er følsom for renteendringer. De foreløpige resultatene viser at kommunene gjennom 2020 har stabilisert sin frie egenkapital, da nivået er omtrentlig som 2019.

Havbrukskommunene fikk også i 2020 god uttelling gjennom inntekter fra havbruksfondet og bidrar nok positivt i så måte. Å ha en god og solid fondskapital gjør kommunene rustet til å møte eventuell økning i rentenivået og andre uforutsette hendelser uten at dette får umiddelbare konsekvenser for tjenestene.

Koronapandemien har preget 2020 i stor grad, med beredskap, smittesporing, smittevern og testing. Vesentlige ekstra utgifter har preget året og likeledes tapte inntekter i kommunene. Konsekvensene for enkelte næringsaktører har vært store. Inneværende år er så langt også preget av pandemien og følgene av denne. Medarbeidere, innbyggere, aktører og brukere har vist stor endringsvilje.

For Hitra kommune har det vært gjennomført evaluering etter det største smitteutbruddet i jula 2020. Formålet med evalueringen var å svare på:

- Hva kan vi som virksomhet/samfunn lære av denne hendelsen
- Hvordan kan vi bruke lærdommen fra denne hendelsen til å forebygge og til å bedre håndteringen av kommende hendelser.

Likestilling

Lov om likestilling mellom kjønnene omhandler de forhold som skal bidra til likestilling. I henhold til likestillingslovens § 1 a skal arbeidsgiver arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling mellom kjønnene innenfor sin virksomhet. I likhet med mange kommuner og offentlig forvaltning generelt, har også Hitra kommune utfordringer i forhold til en bedre balanse mellom kjønnene.

Hitra kommune er bevisste på å ivareta likestilling,

- ved ansettelse,
- lik lønn for arbeid av lik verdi,
- lik rett til utdanning, læremidler,
- og representasjon av begge kjønn i alle offentlige utvalg.

Oppnevning/valg til utvalg, styre og råd skjer ut fra lovens bestemmelser og ut fra de faktiske forutsetninger.

Det er ikke utarbeidet egen plan for likestilling, men i kommunens lønnspolitiske retningslinjer heter det:
"Ved lokale forhandlinger etter HTA skal hensynet til likestilling og likelønn vektlegges. Med likestilling og likelønn forstås her likelønn for like ytelser uavhengig av kjønn og en lønn som ikke forskjellsbehandler stillingsinnehavere med lik basislønn, kompetanse og ytelse."

I Hitra kommune består kommunedirektørens ledergruppe – Strategisk ledergruppe (SLG) av 10 personer, 6 kvinner og 4 menn. I ledergruppa er det kvinnelig kommunedirektør, økonomisjef, kommunalsjef oppvekst, HR-sjef, kommunalsjef for plan, landbruk og miljø og kommuneplanlegger. Kommunalsjefer for helse- og omsorg, kommunalsjef for eiendom og drift, Næring og brannsjef og kommunikasjonssjef er alle menn. Kommunalsjefen for helse- og omsorg er også assisterende kommunedirektør.

Det er nå 20 enhetsledere og 1 seksjonsleder. Kjønnsfordelingen er her 16 kvinner og 5 menn.

Av den totale arbeidsstokken er fordelingen mellom menn og kvinner – 17,6% menn og 82,4% kvinner.

Diskriminering

Lov om diskriminering på grunn av etnisitet, religion mv. har som formål å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Hitra kommune har høy andel med innvandrere i sin befolkning, over 20% av befolkningen er innvandrere som kommer fra hele 70 nasjoner.

Kommunen har mottatt mer enn 50 flyktninger siden 2010. Det arbeides bevisst for å integrere alle som flytter til vår kommune, og legge forholdene til rette slik at diskriminering hindres.

Dette gjenspeiler seg også i Hitra kommune sin organisasjon med flere ansatte med innvandrerbakgrunn.

I diskriminering ligger også diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne jfr. Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Gjennom IA- avtalen har Hitra kommune i delmål 2 satt lokale mål for å øke andelen ansatte med nedsatt funksjonsevne.

Hitra kommune har med bakgrunn i loven lagt opp til universell utforming av alle sine bygg, både ved renovering og i nybygg. Tilgjengelighet for alle er vektlagt.

Denne loven stiller store utfordringer til Hitra kommune som eier av store bygningsmasser, og bevissthet om tilgjengelighet for absolutt alle må tas hensyn til i alle sammenhenger.

Etisk standard

Hitra kommune endret i kommunestyret 13.12.2012 sine etiske retningslinjer, de omfatter også varsling i henhold til arbeidsmiljølovens §§ 2-3 og 2-4.

Etisk kvalitet på tjenesteyting og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggerne skal ha tillit til kommunen. Målet med retningslinjene er at alle ansatte skal være seg bevisst de forhold de omfatter. God etisk standard skal prege ansatte både i møte med brukere, kunder, leverandører og arbeidskollegaer samt i etterlevelse av regelverk og kontrollsystemer. Retningslinjene skal gjøre det lettere å håndtere etiske dilemmaer i vurdering av situasjoner og handlinger som tar høyde for rettslige, etiske og omdømme-messige forhold.

Omdømme er sterkt vektlagt, og det skal fremkomme ved at vi fremstår som kvalitetsbevisste, samarbeids-/tjenestevillig og serviceinnstilt, som vektlegger åpenhet, redelighet og ærlighet i all vår virksomhet.

Habilitet er viet stor oppmerksomhet, ikke minst gjennom opplæring av enhetslederne. Folkevalgte og ansatte skal opptre slik at de i tjenestesammenheng ikke uberettiget tilgodeser noen. De skal unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og personlige interesser, og det er vist til mulige interessekonflikter.

Retningslinjene sier noe om bistillinger, gaver og andre fordeler samt innkjøp/bruk av kommunens eiendeler. Uregelmessigheter og mistanker skal rapporteres, og løses på lavest mulig nivå.

Sammen med retningslinjene følger retningslinjer ved behandling av tips/mistanke om uregelmessigheter.

Compilo er kommunens internkontrollsystem.

Her ligger retningslinjer og prosedyrer for personvern- og informasjonssikkerhet.

Compilo vil bevisstgjøre de ansatte og gi langt bedre muligheter til å rapportere i forhold til retningslinjene. Compilo som avviksmeldingssystem vil forbedre organisasjonens bevisstgjøring i forhold til regelverk og retningslinjer.

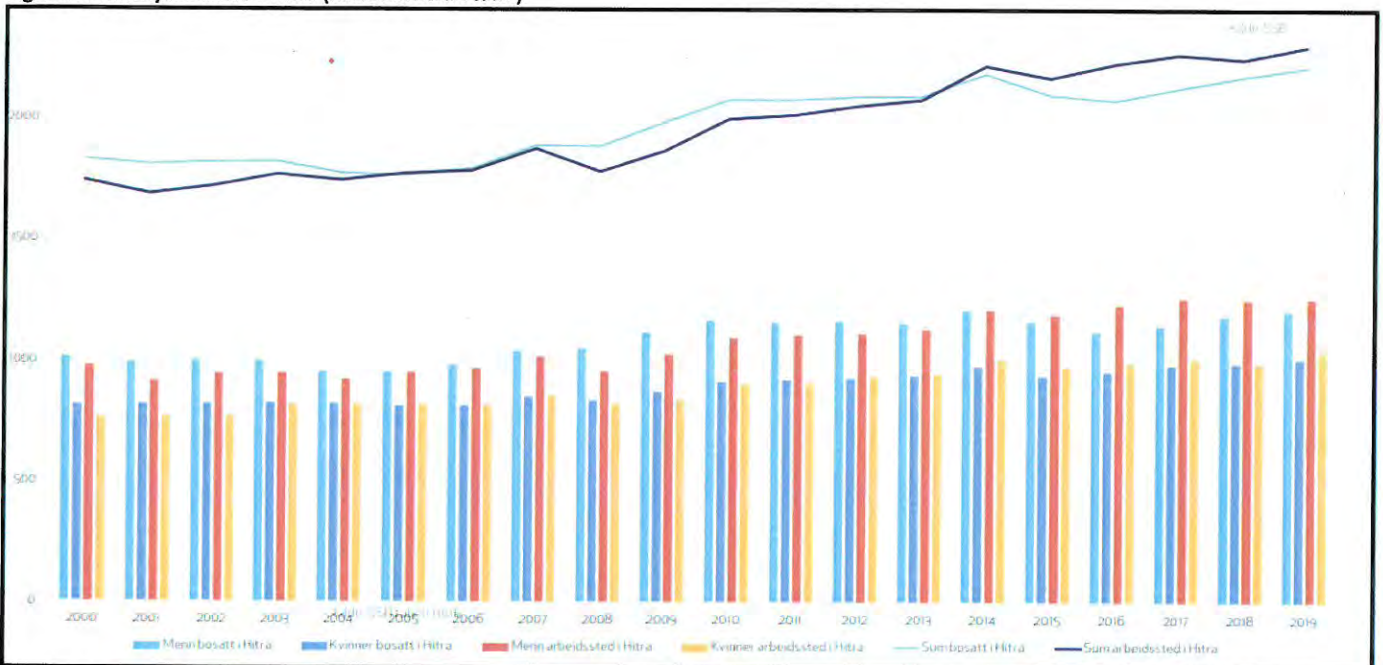
For å styrke kommunesektorens omdømme er det viktig å skape åpenhet om hvilke roller enkeltpersoner har. Hitra kommune er tilknyttet KS sitt webbaserte register som gir oversikt over folkevalgte, ansattes og styremedlemmers verv og økonomiske interesser. Registeret er åpent for allmennheten gjennom nettsiden www.styrevervregisteret.no

Framtidsutsikter og endringer i rammebetingelser

Hitra kommune er fra 2020 sammenslått med deler av Snillfjord kommune.

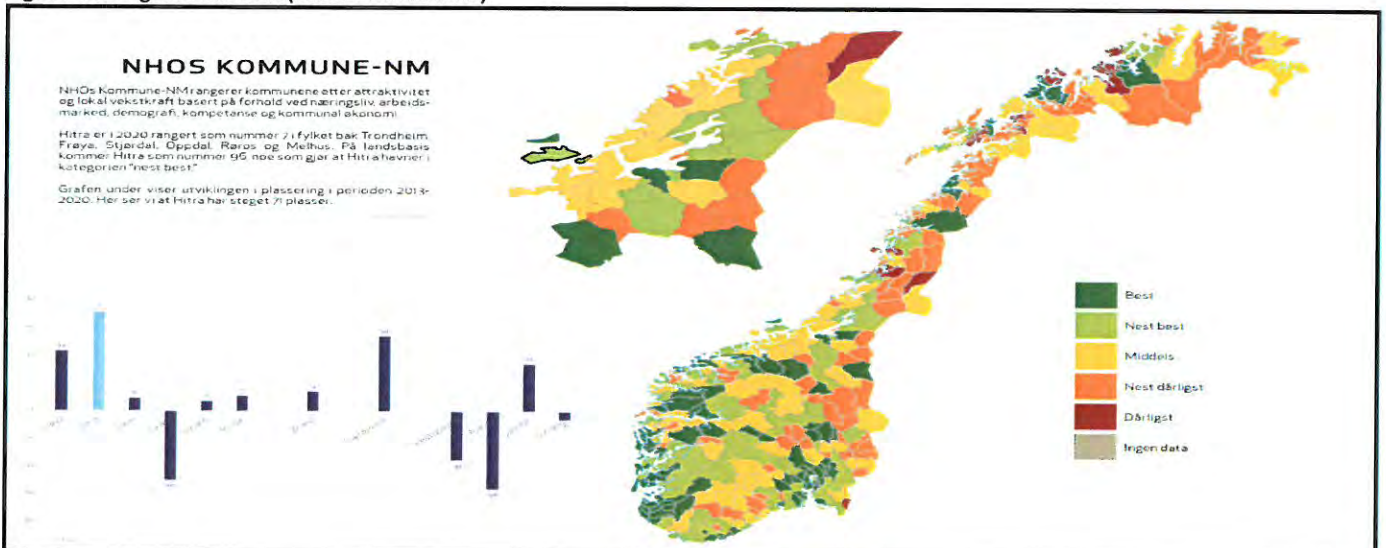
Ifra utgangspunktet 1.1.20 har innbyggertallet økte med 90 personer i 2020 til 5.140, dvs. 1,8%.

Fig. 38 Antall sysselsatte i Hitra (kilde: «Hitra i tall»)

Figur 38 viser antall sysselsatte personer etter kjønn med **arbeidssted** og antall sysselsatte personer etter kjønn som er **bosatt** i Hitra i perioden 2000-2019. Vi kan her sammenligne hvo mange arbeidstakere som er bosatt i Hitra kommune med antall arbeidstakere som jobber i Hitra kommune. Ut i fra dette ser vi at det har gått fra å være flere arbeidstakere enn arbeidsplasser i kommunen i 2000, til at det i 2019 var flere arbeidsplasser enn arbeidstakere bosatt i kommunen.

Fig. 39 Næringsattraktivitet (kilde: «Hitra i tall»)

Hitra kommune har en betraktelig høyere vekst enn ventet når det gjelder næringsattraktivitet. Næringsattraktiviteten er basert på bransjeeffekt, befolkningseffekt og nasjonal vekst. Hitra har i 2020 en indikator som viser at kommunen er 14. best i Trøndelag når det gjelder næringsvariasjon og ligger over landsgjennomsnittet. Dette er et godt utgangspunkt for videre vekst.

Økonomisk resultatmål

Økonomiske handlingsregler ble vedtatt fra og med 2018 og er veiledende for økonomistyringen i kommunen på kort og lang sikt. Langsiktig økonomiforvaltning er viktig i forhold til en målsetning om best mulig tjenestetilbud over tid.

Tabell 25 viser at målsetningen ble nådd for alle indikatorene i 2020.

Fra og med 2021 er det vedtatt disse handlingsreglene, som også nå er tatt inn i kommunens økonomireglement:

- Netto driftsresultat ekskl. VAR skal minimum være 1,0%
- Renter og avdrag ekskl. VAR skal maks utgjøre 10% av frie inntekter
- Totalt Disposisjonsfond skal minimum utgjøre 15% av driftsinntektene
- Frie disposisjonsfond skal minimum utgjøre 8% av driftsinntektene
- Gjeld som belaster drift («Netto renteeksponert gjeld») skal maks være 75% av driftsinntektene

Tabell 25 Resultat økonomiske handlingsregler 2020

Finansielle måltall og økonomiske handlingsregler	Lands-		Prognose 2020-2. tertial	Regnskap 2020	Tidligere Handlingsregler	Handlingsregler ØK.REGLEMENT K-sak7/21
	Regnskap 2019	snitt 2020				
Frie inntekter	305 644		397 422	400 603		
Renter og avdrag ekskl. VAR	35 649		35 674	33 349		
Renter og avdrag ekskl. VAR i % av frie inntekter	11,7%		9,0%	8,3%	10,0%	10,0%
Sum driftsinntekter i kr.	477 195		547 639	566 714		
Sum driftsinntekter i kr. ekskl. VAR	446 131		521 062	534 562		
Netto driftsresultat i kr. ekskl. VAR	-4 906		45 811	36 191		
Netto Driftsresultat i % av driftsinntekter, ekskl. VAR	-1,1%		8,8%	6,8%	1,5%	1,0%
Frie disposisjonsfond i kr				58 456		
Totalt Disposisjonsfond i kr.	60 444		103 000	102 342		
Totalt Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	12,7%	11,8%	18,8%	18,1%	12,0%	15,0%
Frie disposisjonsfond i % av driftsinntekter				10,3 %		8,0 %
Langsiktig gjeld	791 680		872 000	864 819		
av dette: "gjeld som belaster driftsregnskapet"	281 067		358 000	295 648		
Gjeld som belaster drift i % av driftsinntekter	58,9%	54,6%	65,4%	50,6%	70,0%	75,0%

Statlige styringssignaler gir klare forventninger om effektivisering i kommunesektoren.

Den generelle nominelle veksten i overføringene er bare 0,3% fra 2020 til 2021. Fra 2020 ble flere øremerkede tilskudd innlemmet i rammetilskuddet. Dette sammen med nye føringer og oppgaver bekrefter en effektivisering av kommunal sektor.

Det er viktig med god kontroll og økonomisk oversikt for å fange opp hendelser som påvirker det vedtatte budsjettet i året og som også har økonomiske konsekvenser i hele handlingsperioden.

Hitra som organisasjon og samfunn inn i fremtiden

Hitra kommune har positive framtidsutsikter. For å oppnå de langsiktige målene om å være næringsattraktiv og bostedsattraktiv er det nødvendig å løfte blikket og skape bilder på hvordan Vårt Hitra skal se ut fram i tid.

Det er en målsetning om å vokse med 100 personer hver år. Det er da viktig å være attraktiv for næring, bosted og besøk. Sentralt er bærekraft i alt det en foretar seg. Digital infrastruktur må ligge til rette for å oppnå videre vekst. Næringsutvikling er viktig og de 10 siste årene har utviklingen og satsningen medført 250 nye arbeidsplasser. Dette har også bidratt til en befolkningsvekst på 10% i samme periode. For de neste 10 årene er det satt ett mål om minimum 25 nye arbeidsplasser årlig.

Grønn Hitra er et satsingsprosjekt, som har bærekraftsperspektivets tre dimensjoner i seg; miljø, sosiale forhold og økonomi.

Kultur er også et virkemiddel for å utvikle trivsel og bolyst. Kulturvirkemidler og prosesser rundt dette er et verktøy for at befolkningen skal ha et bedre liv, inkluderes og oppleve mestring og kjenne muligheter for sitt liv.

Bærekraftsmålene skal hjelpe oss til å løfte blikket, styre i riktig retning og utvikle gode løsninger lokalt. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, og i fremtiden, uten å ødelegge mulighetene for kommende generasjoner.

Som kommuneorganisasjon vil evnen til omstilling og tilpasning av kompetanse og ressursbehovet stå sentralt fremover.

Vedlegg til Årsberetning for 2020

Hitra kommune

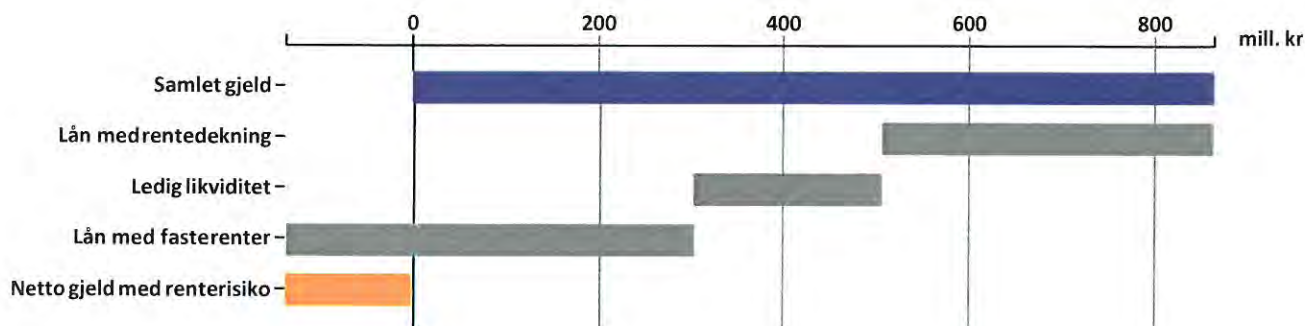
Finansrapport 3. tertial 2020

Utarbeidet i kommuneportalen.no

31.12.2020

1 Hovedoversikt	1
1.1 Netto gjeld med renterisiko	1
1.2 Nøkkeltall	1
1.3 Oppsummering	1
2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning	2
2.1 Kortsiktig aktiva	2
2.2 Langsiktig aktiva	2
2.3 Passiva	2
2.4 Kommentar	2
3 Ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål	3
3.1 Likviditetsutvikling	3
3.2 Plassering av ledig likviditet	3
3.3 Renter på ledig likviditet	3
3.4 Kommentar	3
3.5 Sammensetning av ledig likviditet	4
3.6 Kommentar	4
4 Langsiktige aktiva	5
5 Gjeld	6
5.1 Samlet gjeld	6
5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld	6
5.3 Lånekilder	6
5.4 Kommentar	6
5.5 Sammensetning av gjeld	7
5.6 Kommentar	7
6 Nedbetaling av gjeld	8
6.1 Løpetid på lån	8
6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år	8
6.3 Avdrag på lån	8
7 Finansiell risiko	9
7.1 Nøkkeltall	9
7.2 Stresstest (1pst. renteøkning)	9
7.3 Andel faste renter	9
7.4 Lengde på faste renter	10
7.5 Årlige rentekostnader	10
7.6 Netto gjeld per innbygger	10
8 Renter	11
8.1 Egne rentebetingelser	11
8.2 Markedsrenter	11
8.3 Historisk renteutvikling	11
8.4 Den norske rentekurven	11
8.5 Kommentar	11
9 Vedlegg	12
9.1 Eksisterende lån	12
9.2 Rentebytteavtaler	13
9.3 Om finansrapporten	14
9.4 Ordliste	14
9.5 Disclaimer	17

1 Hovedoversikt

1.1 Netto gjeld med renterisiko

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Samlet gjeld	865	792	73
- Lån med rentedeckning	358	315	43
- Ledig likviditet	203	169	34
- Lån med fast rente	441	406	36
= Netto gjeld med renterisiko	-137	-98	-39

1.2 Nøkkeltall

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Stresstest av "Netto gjeld med renterisiko" (1 pst.)	0,0	0,0	0,0
Lengde på faste renter	3 år, 5 mnd	2 år, 12 mnd	5 mnd
Løpetid på lån	24 år	25 år, 1 mnd	-1 år, 1 mnd
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	0	0	0
Langsiktige aktiva	0	0	0

1.3 Oppsummering

Kommunen har en samlet gjeld på 865 mill. kroner. Av dette utgjør:

- 358 mill. kroner lån med rentedeckning (startlån, VAR-lån og lån med rentekompensasjon)
- 203 mill. kroner er ledig likviditet, av dette utgjør imidlertid kr 25,3 mill. kroner ubrukte lånemidler.
- 441 mill. kroner er lån med faste renter (5 lån på fastrenteavtale går ut i 2021, de første i juni- kr 197 mill. til sammen, 5 lån med flytende rente ble omgjort til fastrentelån i mars 2021, til sammen kr 140 mill.)
- Kommunen har en netto renterisiko på kr -137 mill. Korrigert for ubrukte lånemidler utgjør netto renterisiko - kr 111,7 mill. Det vil si en økning i renten på 1 % vil ikke medføre økte rentekostnader av betydning for den delen som anses som netto renterisiko. Økte kapitalkostnader innenfor lån som har rentedeckning (herunder VAR-5-årig SWAPrente+0,5%) påvirker gebyrberegningene for abonnentene, da økte kapitalkostnader må dekkes. En renteøkning på 1% innenfor VAR medfører kr 2,4 mill. i økte kapitalkostnader. I 2020 gikk denne renten ned fra 2,3% til 1,39% som fikk motsatt virkning.
- 51 pst. av samlet gjeld er nå faste renter. Kravet i finansreglementet er på 30 til 70%.

2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning

2.1 Kortsiktig aktiva

	Ja	Nei
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Forvaltning av ledig likviditet er i henhold til finansreglementet	✓	

2.2 Langsiktig aktiva

	Ja	Nei
Kommunen har langsiktige finansielle aktiva		✓
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Det utarbeides egen rapport	✓	
Forvaltningen er i henhold til finansreglement	✓	

2.3 Passiva

	Finansreglement			Faktisk forvaltning	
	Krav	Min	Maks	31.12.2020	31.12.2019
Største lån i prosent av samlet gjeld				8,0 %	9,1 %
Andel lån med "Faste renter" av "Samlet gjeld"	✓	30 %	70 %	51,0 %	51,2 %
Andel "Netto gjeld med renterisiko" av "Samlet gjeld"				-15,9 %	-12,4 %
Faste renter av "Gjeld som belaster kommunekassen"				91,6 %	91,3 %
Rentebinding, faste renter				3 år, 5 mnd	2 år, 12 mnd
Gjeld som må refinansieres innen 1 år				0,0 %	0,0 %
Renter og avdrag som andel av frie inntekter				16,5 %	0,0 %

2.4 Kommentar

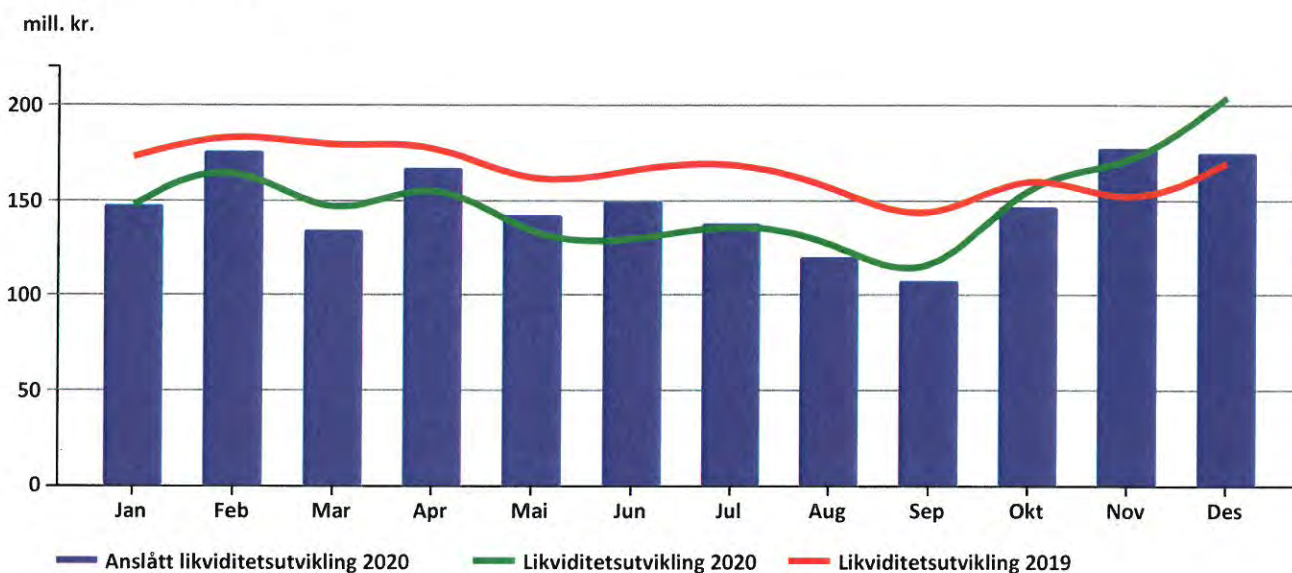
I finansreglementet til Hitra kommune er det lagt til grunn at andel faste renter skal være mellom 30% og 70 % av samlet gjeld. Kommunens forvaltning av gjeldsporteføljen er innenfor gjeldende finansreglement.

Pr. 31.12.2020 har kommunen:

- Ett lån som utgjør 8,0% av samlet låneportefølje.
- Beregnede betalte avdrag er lik kravet til minimumsavdrag. Det vil si at kommunen ligger innenfor lovlig grense i forhold til minimumsavdraget.
- Andel faste renter er på 51% av samlet gjeld.
- Andel faste renter er på 91,6% av rentebærende gjeld (det vil si at kommunen har mindre i fastrentelån, kr 441 mill., enn det er lån som belaster driftsbudsjettet, kr 482 mill.). Vektet løpetid på 24 år.
- Beregnede Renter og avdrag eksklusiv VAR utgjør kr 8,3% av kommunens frie inntekter. Ligger da under kravet på 10%. Dette er en av kommunens vedtatte handlingsregler. Totale renter og avdrag ligger på 16,5% av frie inntekter.

3 Ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål

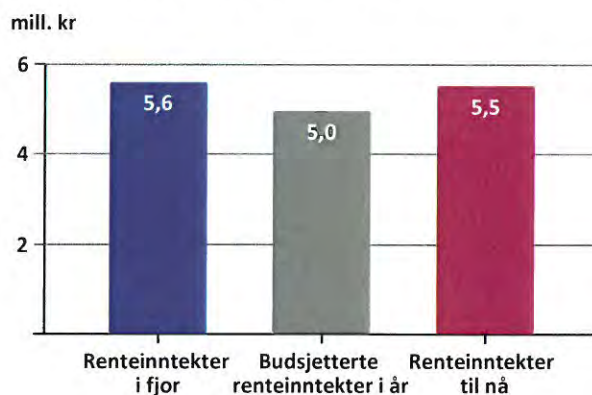
3.1 Likviditetsutvikling

3.2 Plassering av ledig likviditet

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Hovedbank	165,2	132,0	33,2
Andre banker	37,9	37,4	0,5
Rentepapirer	0	0	0
Aksjer	0	0	0
Sum	203,1	169,4	33,7

3.3 Renter på ledig likviditet

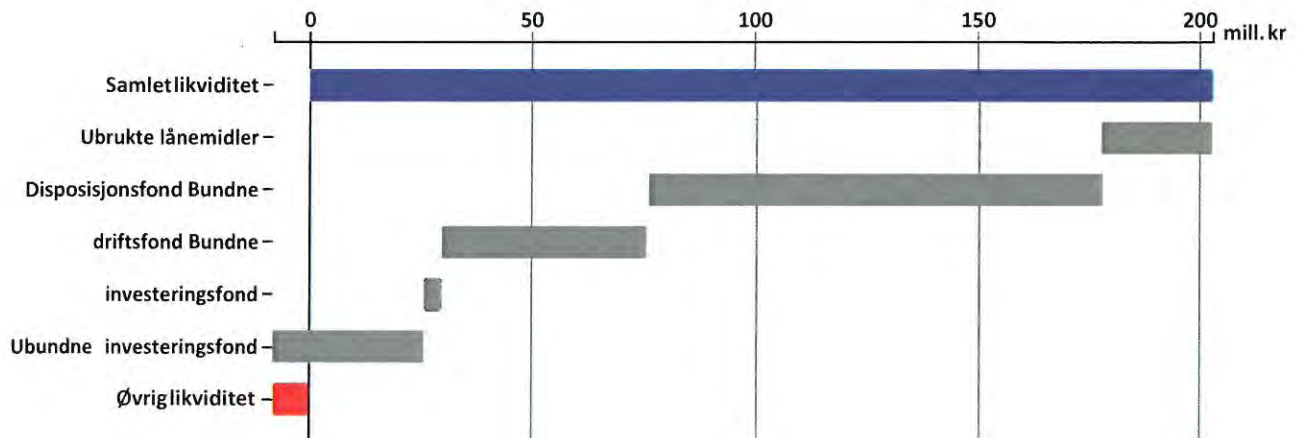

3.4 Kommentar

- Likviditeten gjenspeiler det kommunen har innestående i bank.

Likviditeten er stabil. Låneopptak, kr 50,9 mill. ble foretatt i desember.

3.5 Sammensetning av ledig likviditet

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Ledig likviditet	203	169	34
- Ubrukte lånemidler	25	32	-7
- Disposisjonsfond	102	60	42
- Bundne driftsfond	46	44	2
- Bundne investeringsfond	4	4	0
- Ubundne investeringsfond	34	34	0
= Øvrig likviditet	-8	-5	-3

3.6 Kommentar

- Kommunen har en samlet likviditet pr. 31.12.2020 på kr 203 mill. Likviditeten gjenspeiler det som er innestående i bank.
- Ubrukte lånemidler utgjør 12,3% av det innestående.
- Ubrukte lånemidler er saldo pr. 1.1.2021.

4 Langsiktige aktiva

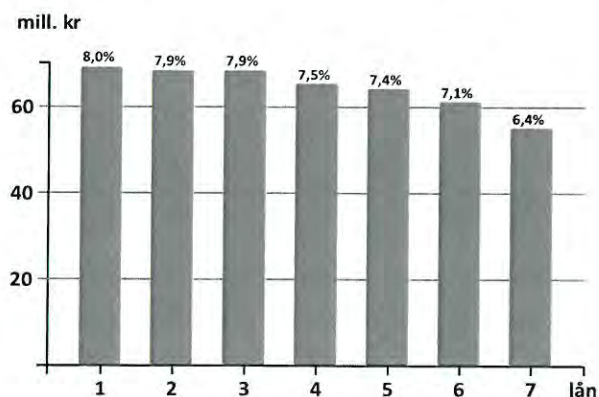
Hitra kommune har ingen langsiktige aktiva

5 Gjeld

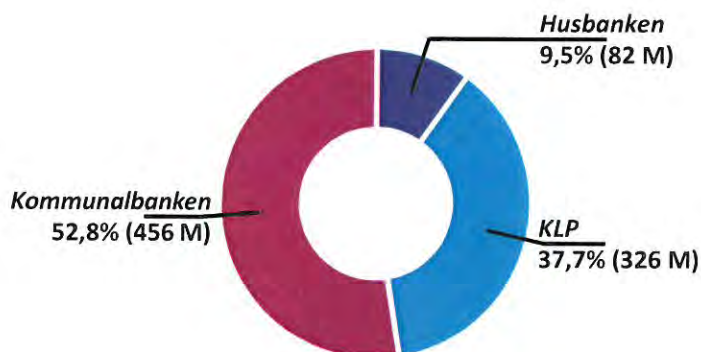
5.1 Samlet gjeld

	31.12.20	31.12.19	Endring
Kommunalbanken	456	399	57
Husbanken	82	69	14
KLP	326	324	2
Obligasjoner	0	0	0
Sertifikater	0	0	0
Andre	0	0	0
Sum	865	792	73

5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld

5.3 Lånekilder

5.4 Kommentar

- Kommunen har til sammen 43 lån, av dette er 14 lån knyttet til Husbankens startlånordning.

- Låneporteføljen er fordelt på 4 låneinstitusjoner

o Kommunalbanken, kr 456 mill.

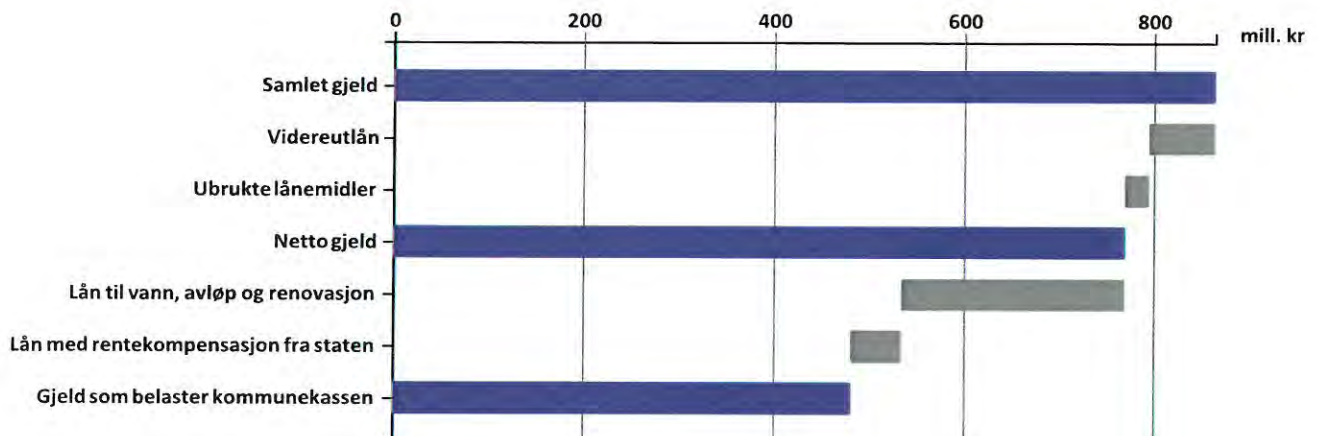
o KLP Kommunekreditt, kr 326 mill.

o Husbanken, grunnkjøp, kr 12,3 mill.

o Husbanken, startlån, kr 70 mill.

Det største lånet er på kr 69 mill. og er tatt opp i KLP Kommunekreditt. Lånet utgjør 8,0% av samlet låneportefølje. Lånet er et fastrentelån til 1,11%, avtale inngått i 2020. Fastrenteavtalen utløper i oktober 2025.

5.5 Sammensetning av gjeld

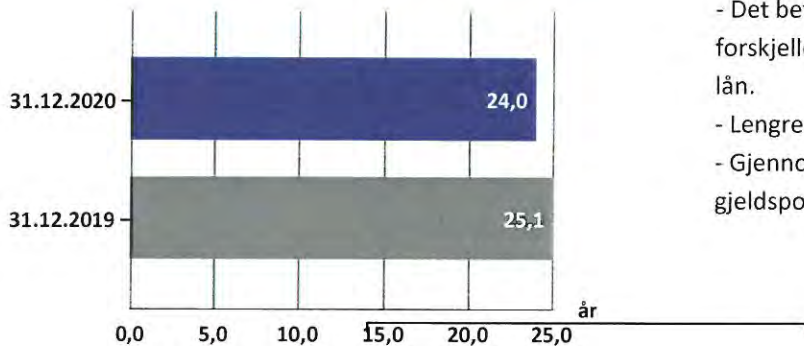
	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Samlet gjeld	865	792	73
- Videreutlån	70	56	14
- Ubrukte lånemidler	25	32	-7
= Netto gjeld	770	703	66
- Lån til vann, avløp og renovasjon	235	207	28
- Lån med rentekompensasjon fra staten	53	52	1
= Gjeld som belaster kommunekassen	482	444	38

5.6 Kommentar

- Figuren viser hvor stor andel av samlet gjeld pr. 31.12.2020 som bidrar til å belaste driftsbudsjettet.
- Fellesnevner for de grå søylene er at dette er gjeld hvor rentekostnader enten blir finansiert av tilsvarende renteinntekter (videreutlån og ubrukte lånemidler), dekket av lovregulerte gebyrer (VAR) eller kompensert av staten (rentekompensasjon).
- Kommunens netto gjeld utgjør kr 770 mill. pr. 31.12.20. Av dette blir kr 288 mill. sikret gjennom lovregulerte gebyrer og stønadsordninger.
- Pr. 31.12.20 utgjør gjeld som belaster driftsregnskapet kr 482 mill. (rentebærende gjeld) av total gjeld, eller 55,7%.
- Trekkes netto likviditet (-ubrukte lånemidler) fra denne gjelden så er netto renteeksponert gjeld på kr 295,5 mill., eller 50,6% av sum driftsinntekter. Denne størrelsen beregnes i kostra og er en av kommunens handlingsregel. Skal ikke være større enn 75%.

6 Nedbetaling av gjeld

6.1 Løpetid på lån

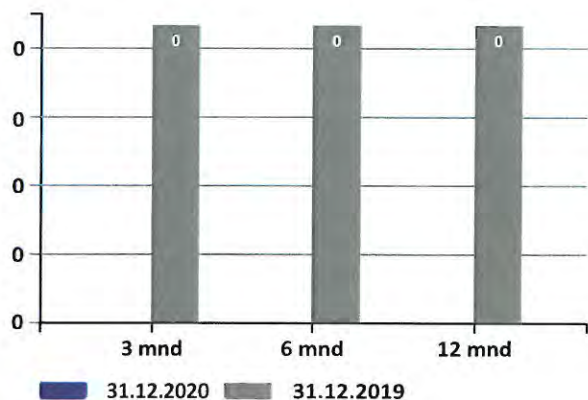

Kommentar

- Det betales en likviditetspremie for løpetid. Det er forskjellen i rente mellom kortsiktige og langsiktige lån.
- Lengre løpetid gir høyere likviditetspremie.
- Gjennomsnittlig løpetid på kommunens gjeldsportefølje er 24 år (31.12.20)

6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år

mill. kr

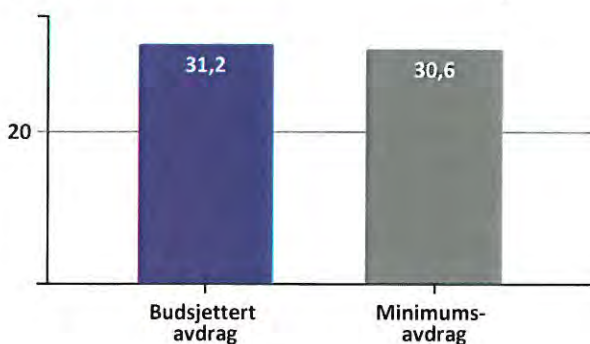

Kommentar

•

6.3 Avdrag på lån

mill. kr

Kommentar

- Minimumsavdraget i 2020 ble kr 30,6 mill. Dette er også betalte avdrag.
- Det er budsjettert med kr 31,2 mill.
- Minimumsavdraget utgjør 4,0% av netto gjeld.
- **Netto gjeld har en estimert nedbetalingstid på 24,7 år.**
- **Kommunens avdragsprofil legger opp til en nedbetaling av netto gjeld på 25,1 år.**
- Total gjeld har en beregnet nedbetalingstid på 28 år.

7 Finansiell risiko

7.1 Nøkkeltall

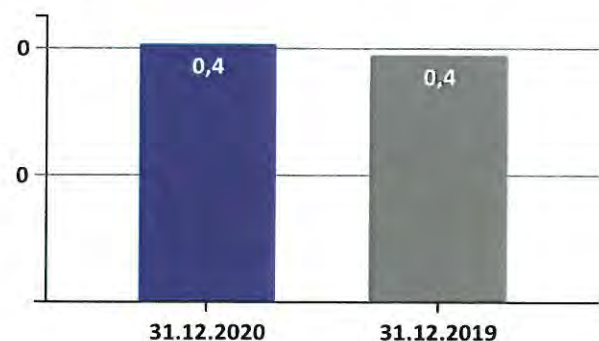
Renterisiko	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Stresstest av "Gjeld som belaster kommunekassen" (1 pst.)	0,4	0,4	0,0
Faste renter av "Lån som belaster kommunekassen"	91,6 %	91,3 %	0,3 p.
Lengde på faste renter (år)	3,4	3,0	0,4
Anslag på årlig rentekostnad	17,3	19,9	-2,6
Budsjettert årlig rentekostnad	17,9	21,3	-3,4

Likviditetsrisiko	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	0	0	0
Løpetid på lån (år)	24,0	25,1	-1,1

Gjeld	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Netto gjeld (mill. kroner)	770	703	66
Netto gjeld per innbygger (tusen kroner)	150	149	1

7.2 Stresstest (1 pst. renteøkning)

mill. kr

Kommentar

- En økning i renten med 1% øker kommunens årlige rentekostnader med om lag kr 0,4 mill. på gjeld som belaster kommunekassen.

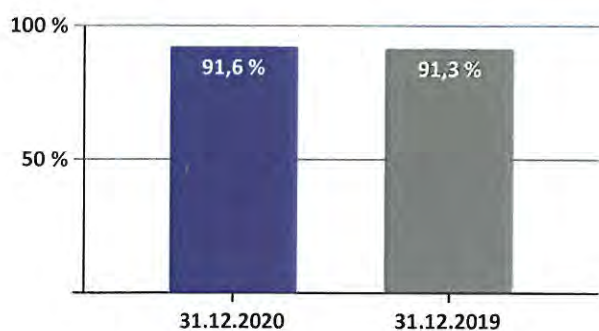
Gjeld som belaster kommunekassen er kr 482 mill.

Andelen faste renter av dette er kr 441 mill.

Differanse, $kr\ 41\ mill \times 1\% = 0,4\ mill.$ =merbelastning med 1% økning i rente.

- Øvrig renteøkning på VAR belaster selvkostregnskapet.

7.3 Andel faste renter

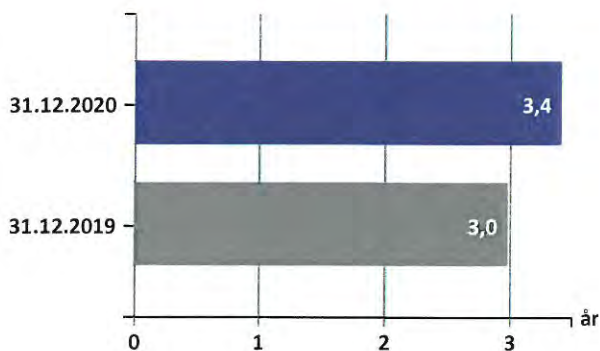
Kommentar

- Andelen av faste renter utgjør 91,6% av lån som belaster kommunekassen.

- Faste renter er sikret gjennom lån med faste renter.

- Kommunen har ingen rentebytteavtaler.

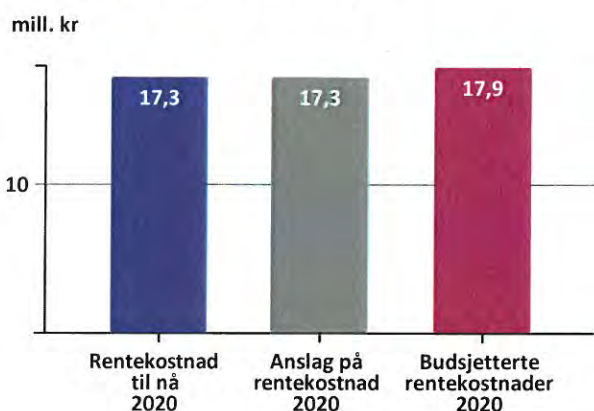
7.4 Lengde på faste renter

Kommentar

- Pr. 31.12.20 var vektet rentebinding på 3,4 år.
- Det er en økning på 0,4 siden årsskiftet.

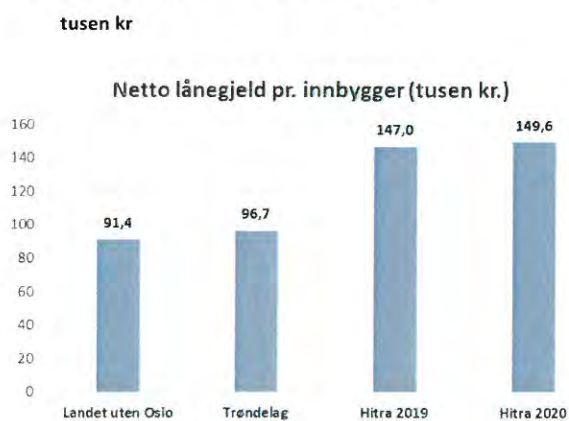
7.5 Årlige rentekostnader

Kommentar

- Faktiske rentekostnader er kr 0,5 mill. lavere enn budsjetterte rentekostnader.

7.6 Netto gjeld per innbygger

Kommentar

- - Kommunen har en netto gjeld pr. innbygger på **kr 149.600** pr. 31.12.2020
- Gjennomsnittet for fylket var **kr 96.700** i 2020

8 Renter

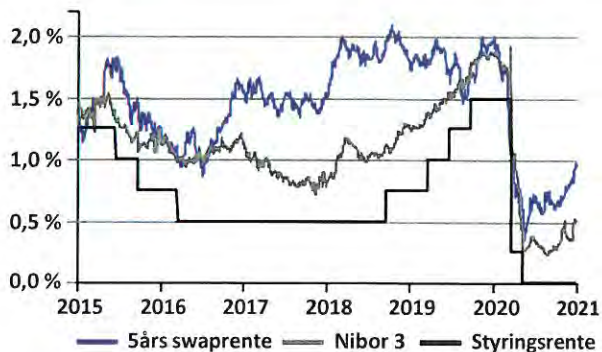
8.1 Egne rentebetingelser

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Flytende lån	0,99 %	2,37 %	-138 p.
Fastrentelån	2,22 %	2,73 %	-52 p.
Rentebytteavtaler	0,00 %	0,00 %	0 p.
Gjennomsnittlig rente	1,62 %	2,56 %	-94 p.

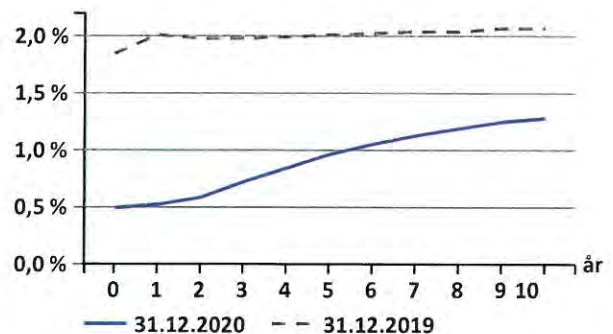
8.2 Markedsrenter

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Norges Banks styringsrente	0,00 %	1,50 %	-150 p.
3 mnd. Nibor	0,49 %	1,84 %	-135 p.
5 års swaprente	0,95 %	2,00 %	-105 p.
10 års swaprente	1,28 %	2,07 %	-79 p.

8.3 Historisk renteutvikling

8.4 Den norske rentekurven

8.5 Kommentar

- Kommunens faktiske gjennomsnittrente er nå på 1,62% - reduksjon på 0,94% siden årsskiftet.
- Lån med flytende rente har en gjennomsnittrente på 0,99% - reduksjon på 1,38% siden årsskiftet.
- Lån med faste renter har en gjennomsnittrente på 2,22%

- 3 mnd Nibor var 0,49% pr. 31.12.2020, en reduksjon på 1,35% siden årsskiftet.

Styringsrenten ble den 07.05.20 satt ned til 0.

9 Vedlegg

9.1 Eksisterende lån

Nr	Lånegiver/lånenr	Rentetype	Hovedstol	Rente	Rentebinding	Løpetid lån
1	Kommunalbanken_20100604	p.t.	14 183 920	0,900 %	14 d	12 år, 1 mnd
2	Kommunalbanken_20100615	p.t.	21 700 000	0,900 %	14 d	19 år, 1 mnd
3	Kommunalbanken_20110295	Fast	24 326 730	2,300 %	1 år, 5 mnd	20 år, 6 mnd
4	Kommunalbanken_20120504	Fast	34 833 280	2,250 %	4 år, 10 mnd	21 år, 10 mnd
5	Kommunalbanken_20140627	Fast	61 253 180	2,520 %	Utløper nov-21	23 år, 10 mnd
6	Kommunalbanken_20140629	NIBOR 3M	65 081 540	1,090 %	1 mnd, 15 d	23 år, 10 mnd
7	Kommunalbanken_20160377	p.t.	67 716 620	0,900 %	14 d	25 år, 6 mnd
8	KLP_8317.50.21151	Fast	38 702 461	2,460 %	5 år, 11 mnd	26 år
9	KLP_8317.50.21186	Fast	16 728 152	4,720 %	Utløper juni-21	18 år, 11 mnd
10	KLP_8317.50.21410	Fast	25 167 296	4,720 %	Utløper juni-21	22 år, 2 mnd
11	KLP_8317.53.13209	Fast	69 000 000	1,110 %	4 år, 9 mnd	22 år, 9 mnd
12	KLP_8317.53.98107	Fast	55 357 710	1,780 %	Utløper juli-21	29 år, 6 mnd
13	KLP_8317.53.98115	Fast	38 670 283	1,870 %	Utløper juli-21	22 år
14	KLP_8317.50.27303	p.t.	67 611 215	1,150 %	14 d	34 år, 5 mnd
15	Husbanken_14634388 Grunnkjøp	Fast	8 828 189	2,978 %	12 år, 2 mnd	22 år
16	Husbanken_14634017 Grunnkjøp	Fast	1 848 693	2,978 %	12 år, 2 mnd	22 år
17	Husbanken_14635056 Grunnlån	p.t.	1 467 528	0,798 %	14 d	25 år, 10 mnd
18	Husbanken_14637161 Dellån 10 Startlån	p.t.	5 213 488	0,798 %	14 d	20 år, 5 mnd
19	Husbanken_14637161 Dellån 40 Startlån	p.t.	2 469 504	0,798 %	14 d	20 år, 10 mnd
20	Husbanken_14633325 Dellån 10	p.t.	2 445 856	0,798	14 d	15 år, 2 mnd

Nr	Lånegiver/lånenr	Rentetype	Hovedstol	Rente	Rentebinding	Løpetid lån
	Startlån			%		
21	Husbanken_14633890 Dellån 10	p.t.	3 965 263	0,798	14 d	9 år, 3 mnd
	Startlån			%		
22	Husbanken_14634542 Dellån 10	p.t.	6 379 002	0,798	14 d	22 år, 4 mnd
	Startlån			%		
23	Husbanken_14635311 Dellån 10	p.t.	1 599 992	0,798	14 d	23 år, 6 mnd
	Startlån			%		
24	Husbanken_14633890 Dellån 30	p.t.	2 785 993	0,798	14 d	10 år, 1 mnd
	Startlån			%		
25	Husbanken_14636144 Startlån	p.t.	3 900 000	0,798	14 d	24 år, 9 mnd
				%		
26	Husbanken_14637829 Startlån	p.t.	6 020 000	0,798	14 d	21 år, 4 mnd
				%		
27	Kommunalbanken_20170558	NIBOR 3M	64 419 520	1,090	1 mnd, 15 d	21 år, 10 mnd
				%		
28	Husbanken_14638258 Startlån	p.t.	6 300 000	0,798	14 d	22 år, 3 mnd
				%		
29	Husbanken_14638730	p.t.	11 280 000	0,798	14 d	23 år, 3 mnd
				%		
30	Kommunalbanken_20190627	Fast	14 527 100	2,520	3 år, 11 mnd	23 år, 11 mnd
				%		
31	Kommunalbanken_20190628	NIBOR 3M	14 527 100	1,040	1 mnd, 15 d	23 år, 11 mnd
				%		
32	Husbanken_14639150	p.t.	6 860 000	0,798	14 d	24 år, 4 mnd
				%		
33	Husbanken_14639252 Dellån 10	p.t.	10 000 000	0,798	14 d	24 år, 7 mnd
	Startlån			%		
34	Husbanken_14933097-9	p.t.	151 200	0,798	14 d	2 år, 2 mnd
				%		
35	Husbanken_115443772-Startlån	p.t.	832 587	0,798	14 d	17 år
				%		
36	KLP_8317.57.75156	p.t.	9 022 385	1,050	14 d	22 år, 8 mnd
				%		
37	KLP_8317.57.75180	p.t.	2 237 308	1,050	14 d	18 år, 7 mnd
				%		
38	KLP_8317.57.75210	p.t.	1 578 541	1,050	14 d	11 år, 5 mnd
				%		
39	KLP_8317.57.75253	p.t.	1 372 972	1,050	14 d	27 år, 12 mnd
				%		
40	KLP_8317.57.75296	p.t.	830 882	1,050	14 d	9 år, 5 mnd
				%		
41	Kommunalbanken_20200592	Fast	50 938 000	1,550	6 år, 11 mnd	24 år, 12 mnd
				%		
42	Kommunalbanken_20200652	Fast	1 242 220	2,360	4 år	19 år

Nr	Lånegiver/lånenr	Rentetype	Hovedstol	Rente %	Rentebinding	Løpetid lån
43	Kommunalbanken_20200655	p.t.	21 443 411	0,900 %	14 d	19 år, 8 mnd
			864 819 121	1,62 %	1 år, 9 mnd	24 år

9.2 Rentebytteavtaler

Nr	Kontraksnummer	Hovedstol	Fastrente	Start dato	Gjenstående løpetid
		0	0,00 %		0 d

9.3 Om finansrapporten

Finansrapporten er utformet etter § 7 i Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning og gir en beskrivelse av følgende forhold:

- Kommunens finansielle risiko
- Hvordan aktiva og passiva er sammensatt
- Markedsverdi for aktiva, både samlet og for hver gruppe av aktiva
- Verdi for passiva og verdi av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i kommunens finansielle risiko
- Aktuelle markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser
- Avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen

9.4 Ordliste

Begrep	Definisjon
Anslag på årlig rentekostnad	Er et oppdatert anslag på kommunens rentekostnad for samlet gjeld. Estimater består av påløpte rentekostnader frem til rapporteringstidspunktet og estimerte rentekostnad for gjestående måneder av året for samlet gjeld.
Avdrag på lån	Kommuneloven stiller krav til avdragsnivå på investeringer. Rapporten viser kommunens budsjetterte avdrag inneværende år og kommunens lovpålagte minimumsavdrag.
Avkastning, langsiktig aktiva	Er et oppdatert anslag på kommunens avkastning på langsiktig aktiva. Avkastningen er summen av renteinntekter, verdistigning på aksjer og utbytte. Kommunens langsiktige aktiva skal være definert i finansreglement. Se også renter på ledig likviditet.
Avkastning til nå	Avkastning på kommunens langsiktige aktiva på rapporteringstidspunktet. Se avkastning, langsiktig aktiva.
Budsjetterte avkastning	Er budsjetterte avkastning på kommunens langsiktige aktiva. Budsjetterte avkastning i år er det som er lagt til grunn i årets budsjett. Se avkastning langsiktig aktiva.
Budsjetterte renteinntekter i år	Er budsjetterte renteinntekter på kommunens kortsiktig aktiva. Dvs. renteinntekter på aktiva som ikke er vedtatt som langsiktig aktiva.
Bundne driftsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne driftsfond er som regel ubrukte tilskudd til bestemte formål.
Bundne investeringsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne investeringsfond er knyttet bestemte fremtidig investering som ikke kan omdisponeres til andre formål.
Disposisjonsfond	Avsetninger som kommunestyret kan disponere fritt. Midler på disposisjonsfond stammer fra tidligere års overskudd og er ment som en buffer mot uforutsette kostnader eller inntektssvikt. Midler som er vedtatt forvaltet som langsiktig aktiva er ikke en del av kommunens ledige likviditet.
Egne rentebetingelser	Rentebetingelser på kommunens gjeld vektet ut fra lånets størrelse
Flytende lån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med flytende rente
Fastrentelån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med fast rente
Rentebytteavtaler	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på rentebytteavtaler
Gjennomsnittrente	- Viser kommunens gjennomsnittlige rente p.a. som et veid gjennomsnitt av flytende lån, fastrentelån og rentebytteavtaler

Begrep	Definisjon
Fast rente	Gjelder rente med bindingstid. Beregningen tar utgangspunkt i rente på lån med rentebinding over 1 år og alle avtaler om rentesikring (uavhengig av gjenstående bindingstid). Lån med rentebinding under 1 år er definert som flytende rente. Se Flytende rente
Flytende rente	Renter på alle lån uten rentebinding eller lån med rentebinding der gjenstående løpetid er under ett år. Alle lån med p.t. betingelser og nibor-lån er definert som flytende rente. Ingen rentebytteavtaler er definert som flytende rente.
Frie inntekter	Frie inntekter er midler kommuner og fylkeskommuner fritt kan disponere uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. De frie inntektene består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om vel 75 pst. av kommunens samlede inntekter (inkl. momskompensasjon).
Gjeld som belaster kommunekassen	Er Samlet gjeld med fradrag for ubrukte låne og lån hvor renten finansieres av andre kilder enn kommunekassen.
Gjennomsnittlig rente	Gjennomsnittlig rente er beregnet som et veid gjennomsnitt av rentesatser på lån og rentesatser på finansielle instrumenter.
Gjenstående løpetid	Den tiden som står igjen før lånet skal være innfridd eller nedbetalt i henhold til låneavtalen.
Husbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er boligpolitisk. Kommunens lån i Husbanken er ofte knyttet til videre utlån av Startlån til førstegangsetablerere.
KLP	Norges største pensjonsselskap. Eid av kommuner, helseforetak og andre med offentlig tjenestepensjon i selskapet. Tilbyr lån til offentlig eid virksomhet og andre som utfører offentlige tjenester.
Kommunalbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er å sikre kommunesektoren stabil og rimelig finansiering.
Kredittmargin	Rentepåslag långiver har på markedsrentene.
Langsiktig aktiva	Kommunens langsiktige finansielle aktiva skal være angitt i kommunens finansreglement.
Ledig likviditet	All aktiva som kommunestyret ikke har definert som langsiktig aktiva
Lengde på faste renter	Gjennomsnittlig rentebinding på lån med faste renter og rentesikringsavtaler og sier noe om forutsigbarheten på kommunens faste renter. Rentebindingsperioden for hver enkelt avtale vektet i forhold til summen av alle fastrenteavtalene.
Likviditetsutvikling	Viser faktisk likviditetsutvikling og beste anslag på likviditet gjennom året.
Løpetid på lån	Angir nedbetalingstid på samlet gjeld. Nedbetalingstid er normalt i samsvar med investeringsens levetid. I senere år er det blitt mer vanlig med kortere løpetid. Lånet må da refinansieres før investeringen er nedbetalt. Refinansieringsrisiko gjør at Kommunen derfor skal rapportere alle lån som må refinansieres innen de kommende 12 måneder.
Lån med rentedekning	Lån hvor rentekostnader er eksterntfinansiert: a) alle lån med rentekompensasjon fra staten b) alle startlån og andre lån kommunen har lånt ut videre c) alle lån knyttet til vann, avløp og renovasjon (VARF-området)
Lån med rentekompensasjon fra staten	For å stimulere til rehabilitering og nybygg av skoler og svømmeanlegg, samt sikring og bevaring av kirkebygg mv. yter staten rentekompensasjon for påløpte kostnader til prosjektet. Ordningen med rentekompensasjon til skoler og svømmehaller ble avsluttet i 2016 og utfases over en 8 års periode.

Begrep	Definisjon
Lån som belaster kommunekassen	Samlede lån fratrukket videre utlån, ubrukte lånemidler og lån finansiert gjennom kommunale avgifter (vann, avløp og renovasjon mv).
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	Lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder. Er ofte avdragsfrie lån som inngår i en portefølje av lån med ulike løpetider.
Lån til vann, avløp og renovasjon	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet. Rentekostnader dekkes av brukerbetaling fra innbyggerne
Markedsrente	Generelt uttrykk for rentenivået med ulike løpetider i markedet.
Norges Banks styringsrente	Fastsettes av Norges Bank og er renten som banker får på innskudd i Norges Bank over natten
3 mnd. Nibor	Norwegian Interbank Offered Rate. Renten norske banker betaler for å låne seg imellom.
5 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 5 års faste rente eksklusiv kreditmargin
10 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 10 års faste rente eksklusiv kreditmargin
Markedsverdi	Beløpet markedet er villig til å betale for et verdipapir
Minimumsavdrag	Kommuneloven stiller krav til laveste avdragsnivå på lån. Summen av alle lovpålagte avdrag utgjør kommunens årlige minimumsavdrag. Budsjettet avdrag må minst være på nivå med kommunens minimumsavdrag.
Netto gjeld	Kommunens samlede innlån fratrukket videre utlån og ubrukte lånemidler.
Netto gjeld pr. innbygger	Netto gjeld delt på antall innbyggere i kommunen.
Obligasjoner, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid over 1 år og avtalt årlig rente. Dette kan være enkeltstående obligasjoner eller plassering i et obligasjonsfond.
Obligasjoner, gjeld	Et lån kommunen tar opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev som noteres på Oslo børs. Obligasjoner er vanligvis et lån med fast rente som har løpetid på minst ett år.
Pengemarked, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid under 1 år. Dette kan være enkeltstående sertifikater eller plassering i et pengemarkedsfond.
Rentebinding	Avtalt bindingstid på renten.
Rentebytteavtaler	Avtale om fast rente uten at det er knyttet et lån til avtalen. Er et alternativ til lån med faste renter og er vanlig å knytte opp til lån med flytende rente. Rentebytteavtaler er et fleksibelt verktøy for å sikre at kommunens andel med faste renter er i tråd med kommunens finansreglement.
Samlet gjeld	Kommunens totale innlån, eksklusive eventuelle pensjonsforpliktelser.
Samlet likviditet	Den likviditeten som kommunen har til disposisjon
Sertifikater, gjeld	Lån som kommunen kan ta opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev notert på Oslo børs. Sertifikater er et kortsiktig avdragsfritt lån som har en løpetid fra 3 måneder til 12 måneder.
Stresstest (1 pst)	Viser økonomiske konsekvenser ved en økning i rentenivået.
Stresstest av «Netto gjeld med renterisiko» (1 pst.)	Testen viser økning i netto rentekostnader hvis renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i kommunens samlede gjeld fratrukket «lån med rentedekning», «kommunens ledig likviditet (penger på konto, men ikke langsiktig aktiva)» og «lån med faste renter».
Stresstest av «Gjeld som belaster kommunekassen»	Testen viser økning av rentekostnad som belaster kommunekassen dersom renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i gjeld som belaster kommunekassen korrigert for lån med faste renter.
Ubrukte lånemidler	Midler som står på bankkonto i påvente av en investering / forbruk.

Begrep	Definisjon
Ubundne investeringsfond	Er avsetninger som kommunestyret kan disponere til investeringsformål. Midler på ubundne investeringsfond kan ikke disponeres til drift.
VARFS-formål	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet (vann, avløp, renovasjon, feiing og slam).
Vektet	Betyr at en tar hensyn til størrelsen på lånet (store lån teller mer enn små lån).
Vektet løpetid på lån	Uttrykk for gjennomsnittlig nedbetalingstid på låneporteføljen. Benevnes også som durasjon. Se definisjon Vektet.
Vektet rentebinding	Uttrykk for gjennomsnittlig bindingstid på renten og renteinstrumenter (rentebytteavtaler). Benevnes også som durasjon på rentebindingen. Se definisjon Vektet.
Videre utlån	Lån som kommunen har tatt opp for videre utlån til personer og virksomheter utenfor kommunen. Gjelder bl.a. startlån og lån til kommunale selskaper.
Øvrig likviditet	Gir et bilde av kommunens likviditet fratrukket fondsavsetninger og ubrukte lånemidler. Dersom Øvrig likviditet er negativ finansieres løpende betalingsforpliktelser av fondsavsetninger, ubrukte lånemidler, kassekreditt eller lån fra kommunens langsiktige aktiva.

9.5 Disclaimer

Kommuneportalen.no er eid av SpareBank 1 SMN og Finansrapporten er utarbeidet på bakgrunn av innrapporterte tall fra kommunen. SpareBank 1 SMN gir derfor ingen garantier for at innholdet i rapporten er riktig.

Det tas forbehold om at Finansrapporten kan inneholde tekniske unøyaktigheter eller feil. SpareBank 1 SMN fraskriver seg ethvert ansvar for ev. handlinger kommunen måtte foreta seg på bakgrunn av informasjon i finansrapporten.